

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШЕНИЕ № 707 - Н

от 23.09.2021 г.

На основание чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор, чл. 16, пар. 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията,

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШИ:

I. Комисията за финансов надзор спазва в надзорната си практика Насоки съгласно член 17 и член 18, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849 относно комплексната проверка на клиента и факторите, които кредитните и финансовите институции следва да вземат предвид при оценката на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма, свързан с индивидуални делови взаимоотношения и случайни сделки („Насоки относно рисковите фактори, свързани с ИП/ФТ“), за отмяна и замяна на Насоки JC/2017/37, издадени от Европейския банков орган.

II. Европейският банков орган да бъде уведомен за взетото решение по т. I от дирекция „Международно сътрудничество“.

III. Настоящото решение и насоките по т. I да бъдат обявени на интернет страницата на Комисията за финансов надзор.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

БОЙКО АТАНАСОВ

EBA/GL/2021/02

1 март 2021 г.

Насоки

съгласно член 17 и член 18, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849 относно комплексната проверка на клиента и факторите, които кредитните и финансовите институции следва да вземат предвид при оценката на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма, свързан с индивидуални делови взаимоотношения и случайни сделки („Насоки относно рисковите фактори, свързани с ИП/ФТ“), за отмяна и замяна на Насоки JC/2017/37

1. Спазване на насоките и задължения за докладване

Статут на настоящите насоки

1. В настоящия документ се съдържат насоки, издадени съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010¹. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 компетентните органи и финансовите институции полагат всички усилия за спазване на Насоките.
2. Насоките отразяват позицията на ЕБО относно подходящите надзорни практики в рамките на Европейската система за финансов надзор или за това, как следва да се прилага правото на Съюза в дадена област. Компетентните органи, както са определени в член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, за които се отнасят настоящите Насоки, следва да ги спазват, като ги включат в практиките си по подходящ начин (напр. като изменят своята правна рамка или надзорните си процеси), включително когато Насоките са насочени основно към институциите.

Изисквания за докладване

3. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, най-късно до (07.09.2021) компетентните органи трябва да уведомят ЕБО, че спазват или възнамеряват да спазват настоящите насоки, а в противен случай — да изложат причините за неспазването им. Ако в посочения срок не постъпи уведомление, ЕБО ще счита, че компетентните органи не спазват насоките. Уведомленията следва да се изпратят с помощта на формуляра, достъпен на уебсайта на ЕБО на адрес compliance@eba.europa.eu, като се посочи референтен номер EBA/GL/2021/02. Уведомленията трябва да се подават от лица с подходящите правомощия за докладване на спазването от името на техните компетентни органи. Всяка промяна в статута на спазването трябва също да се отчита пред ЕБО.
4. Уведомленията се публикуват на уебсайта на ЕБО в съответствие с член 16, параграф 3.

¹ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

2. Предмет, обхват и определения

Предмет

5. Настоящите насоки определят факторите, които дружествата следва да вземат предвид при оценяване на риска от изпирането на пари и финансирането на тероризма (ИП/ФТ), свързан с тяхната стопанска дейност, с деловите взаимоотношения или случайна сделка с физическо или юридическо лице („клиента“). Те също така определят начините, по които дружествата следва да коригират степента на своите мерки за комплексна проверка на клиента (КПК) по начин, който е съизмерен на риска от ИП/ФТ, който са идентифицирали.
6. Основният акцент на настоящите насоки е върху оценките на риска при индивидуални делови взаимоотношения и случайни сделки, а дружествата следва да използват настоящите насоки *mutatis mutandis* при оценката на риска от ИП/ФТ в своята дейност в съответствие с член 8 от Директива (ЕС) 2015/849.
7. Описаните в настоящите насоки фактори и мерки не са изчерпателни и дружествата следва да вземат предвид други фактори и мерки по целесъобразност.

Обхват на прилагане

8. Адресати на настоящите насоки са кредитните и финансовите институции, както са определени в член 3, параграф 1 и член 3, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849, и компетентните органи, отговорни за надзора на спазването от тези дружества на техните задължения във връзка с мерките срещу изпирането на пари и борбата с финансирането на тероризма (БИП/БФТ).
9. Компетентните органи следва да използват тези насоки при оценка на адекватността на оценките на риска на дружествата и политиките и процедурите за БИП/БФТ.
10. Компетентните органи следва също така да отчетат степента, в която тези насоки могат да служат за основа на оценката на риска от ИП/ФТ, свързан с техния сектор, която е част от рисков базирания подход по отношение на надзора. ЕНО са издали насоки във връзка с рисков базирания надзор в съответствие с член 48, параграф 10 от Директива (ЕС) 2015/849.
11. Спазването на европейския режим на финансови санкции е извън обхвата на настоящите насоки.

Определения

12. За целта на настоящите насоки се прилагат следните определения:

- а) „Компетентни органи“ означава органите, компетентни за гарантиране на спазването от дружествата на изискванията на Директива (ЕС) 2015/849, както е транспонирана в националното законодателство²;
- б) „Дружества“ означава кредитни институции или финансови институции, както е определено в член 3, параграфи 1 и 2 от Директива (ЕС) 2015/849;
- в) „Присъщ риск“ означава степента на риска преди редуцирането му;
- г) „Юрисдикции, свързани с по-висок риск от ИП/ФТ“ означава държавите, които въз основа на оценка на рисковите фактори, изложени в Дял I на настоящите насоки, представляват по-висок риск от ИП/ФТ. Това изключва „високорискови трети държави“, определени като държави със стратегически слабости в националната им уредба на БИП/БФТ, които представляват съществена заплаха за финансовата система на Съюза (член 9 от Директива (ЕС) 2015/849);
- д) „Взаимоотношения или сделки без физическо присъствие“ означава всяка сделка или взаимоотношение, при които клиентът не присъства физически, т.е. на същото физическо място като дружеството или лице, действащо от името на дружеството. Това включва ситуации, при които самоличността на клиента се проверява чрез видеовръзка или подобни технологични средства;
- е) „Случайна сделка“ означава сделка, която не се осъществява като част от делови взаимоотношения, както е определено в член 3, параграф 13 от Директива (ЕС) 2015/849;
- ж) „Обединена сметка“ означава банкова сметка, открита от клиент, например адвокат или нотариус, за държане на парите на техните клиенти. Парите на клиентите ще бъдат обединени, но клиентите няма да могат пряко да нареждат на банката да осъществява сделки;
- з) „Остатъчен риск“ означава степента на риск, която остава след редуцирането му;
- и) „Риск“ означава вероятността и въздействието от осъществяването на ИП/ФТ;
- й) „Рисков апетит“ означава степента на риск, който дадено дружество е готово да приеме;
- к) „Рискови фактори“ означава променливи величини, които поотделно или в съчетание, могат да увеличат или намалят риска от ИП/ФТ, създаден от индивидуални делови взаимоотношения или случайна сделка;
- л) „Рисково базиран подход“ означава подход, при който компетентните органи и дружествата идентифицират, оценяват и разбират рисковете, свързани с

² Член 4, параграф 2, подточка ii) от Регламент (ЕС) № 1093/2010, член 4, параграф 2, подточка ii) от Регламент (ЕС) № 1094/2010; член 4, параграф 3, подточка ii) от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

ИП/ФТ, на които са изложени дружествата и предприемат мерки, свързани с
БИП/БФТ, които са пропорционални на тези рискове;

- м) „Банка фантом“ съгласно определението в член 3, точка 17 от Директива (ЕС) 2015/849;
- н) „Произход на средства“ означава произхода на средствата, които участват в делови взаимоотношения или случайна сделка. Той включва както дейността, от която са получени средства, използвани в деловите взаимоотношения, например заплата на клиента, така и начина, по който са прехвърлени средствата на клиента;
- о) „Източник на богатство“ означава произхода на общото богатство на клиента, например наследство или спестявания.

3. Въвеждане

Датата на влизане в сила

1. Настоящите насоки ще се прилагат три месеца след публикуването им на всички официални езици на ЕС.

Дял I: Общи насоки

Настоящите насоки се състоят от две части. Дял I е общ и се прилага за всички дружества. Дял II е специфичен за сектора. Дял II е непълен сам по себе си и следва да се чете във връзка с Дял I.

Насока 1: Оценки на риска: основни принципи за всички дружества

- 1.1. Дружествата следва да гарантират, че разбират напълно рисковете от ИП/ФТ, на които са изложени.

Общи положения

- 1.2. За да изпълнят задълженията си, предвидени в Директива (ЕС) 2015/849, дружествата следва да оценят:
 - а) риска от ИП/ФТ, на който са изложени поради естеството и сложността на своята стопанска дейност (свързана с дейността оценка на риска); и
 - б) риска от ИП/ФТ, на който са изложени в резултат на встъпването в делови взаимоотношения или сключването на случайна сделка (индивидуални оценки на риска).

Всяка оценка на риска следва да се състои от две отделни, но свързани действия:

- а) идентифициране на рисковите фактори от ИП/ФТ; и
 - б) оценката на риска от ИП/ФТ.
- 1.3. При оценката на общото ниво на остатъчния риск от ИП/ФТ, свързан с тяхната дейност и с индивидуалните делови взаимоотношения или случайни сделки, дружествата следва да вземат предвид както нивото на присъщия риск, така и качеството на контрола и други фактори за редуциране на риска.
- 1.4. Както е посочено в член 8, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849, дружествата следва да записват и документират своята свързана с дейността оценка на риска, както и всички промени, направени в тази оценка на риска, по начин, който дава възможност на дружеството и на компетентните органи да разберат как е била извършена тя и защо е била извършена по определен начин.

- 1.5. В този контекст дружествата, които са кредитни институции и инвестиционни посредници, следва да се позовават и на насоките на ЕБО за вътрешно управление.³

Актуализиране на оценките на риска

- 1.6. Дружествата следва да въведат системи и механизми за контрол, за да извършват преглед на оценките на риска от ИП/ФТ, свързан с тяхната стопанска дейност, както и на индивидуалните си делови взаимоотношения, така че да гарантират, че тяхната оценка на риска от ИП/ФТ продължава да бъде актуална и уместна.
- 1.7. Системите и механизмите за контрол, които дружествата следва да въведат, за да гарантират, че техните индивидуални и свързани с дейността оценки на риска остават актуални, следва да включват:
- а) Определяне на дата за всяка календарна година, на която ще се извърши следващата актуализация на свързаната с дейността оценка на риска, и определяне на дата на чувствителна към риска основа за индивидуалната оценка на риска, за да се гарантира включването на нови или нововъзникващи рискове;
 - б) Когато дружеството узнае преди тази дата, че е възникнал нов риск от ИП/ФТ или че съществуващ риск се е увеличил, това следва да бъде отразено във възможно най-кратък срок в неговите индивидуални оценки на риска и свързани с дейността оценки на риска; и
 - в) Внимателно документиране на проблемите през целия относим период, които биха могли да окажат въздействие върху оценките на риска, например вътрешни доклади за съмнителни сделки, случаи на неспазване на изискванията и разузнавателни сведения от „фронт-офис“ персонала.
- 1.8. Като част от това дружествата следва също да гарантират, че разполагат със системи и механизми за контрол за идентифициране на възникващите рискове от ИП/ФТ и че могат да оценят тези рискове и при необходимост своевременно да ги включат в своите индивидуални и свързани с дейността оценки на риска.
- 1.9. Системите и механизмите за контрол, които дружествата следва да въведат, за да идентифицират възникващите рискове, следва да включват:
- а) Процеси, с които се гарантира, че вътрешната информация, например информацията, получена като част от текущото наблюдение на деловите взаимоотношения от страна на дадено дружество, се преразглежда редовно, за да се установят тенденции и възникващи проблеми както по

³ Насоки относно вътрешното управление, ЕВА/GL/2017/11

отношение на отделните делови взаимоотношения, така и по отношение на стопанската дейност на дружеството;

б) Процеси, с които се гарантира, че дружеството редовно преразглежда съответните информационни източници, включително посочените в насоки 1.28—1.30, и по-специално:

i. По отношение на индивидуалните оценки на риска,

а. сигнали за тероризъм и режими за финансови санкции или промени в тях веднага след като бъдат подадени или съобщени, и се гарантира, че по тях се предприемат необходимите действия; и

б. съобщения в медиите, които имат отношение към секторите или юрисдикциите, в които дружеството извършва дейност.

ii. По отношение на свързаните с дейността оценки на риска:

а. сигнали и доклади на правоприлагащите органи;

б. тематични прегледи и подобни публикации, издадени от компетентните органи; и

в. процеси за събиране и преглед на информация за рисковете, по-специално рисковете, свързани с нови категории клиенти, държави или географски райони, нови продукти, нови услуги, нови канали за разпространение и нови системи за съответствие и контрол.

в) Ангажимент с други представители на бранша и компетентни органи (напр. кръгли маси, конференции и обучения) и процеси за обратна връзка за всички констатации до съответните служители.

1.10. Дружествата следва да определят честотата на цялостните прегледи на своята методология за свързана с дейността оценка на риска и на индивидуалната оценка на риска въз основа на отчитане на риска.

Свързани с дейността оценки на риска

1.11. Свързаните с дейността оценки на риска следва да помагат на дружествата да разберат кога са изложени на риск от ИП/ФТ и на кои области от дейността си следва да дадат приоритет в борбата срещу ИП/ФТ.

- 1.12. За тази цел дружествата следва да възприемат цялостен поглед върху рисковете от ИП/ФТ, на които са изложени, като определят и оценяват риска от ИП/ФТ, свързан с продуктите и услугите, които предлагат, юрисдикциите, в които извършват дейност, клиентите, които привличат и сделки и канали за сделки и доставка, които използват, за да обслужват своите клиенти.
- 1.13. Дружествата следва да:
- а) определят рисковите фактори въз основа на информация от различни вътрешни и външни източници, включително източниците, изброени в насоки 1.30—1.31;
 - б) вземат предвид съответните рискови фактори в дялове I и II от настоящите Насоки; и
 - в) вземат предвид по-широки контекстуални фактори, например секторен риск и географски риск, които биха могли да окажат влияние върху техните рискови профили по отношение на ИП/ФТ.
- 1.14. Дружествата следва да гарантират, че тяхната свързана с дейността оценка на риска е съобразена с техния бизнес профил и отчита факторите и рисковете, специфични за стопанската дейност на дружеството, независимо дали дружеството изготвя своя собствена свързана с дейността оценка на риска, или възлага на външна страна да изготви свързана с дейността оценка на риска. Аналогично, когато дадено дружество е част от група, която изготвя оценка на риска за цялата група, дружеството следва да прецени дали оценката на риска за цялата група е достатъчно подробна и конкретна, така че да отразява стопанската дейност на дружеството и рисковете, на които то е изложено в резултат на връзките на групата с държави и географски райони, и при необходимост да допълни оценката на риска за цялата група. Ако седалището на групата е в държава, свързана с висока степен на корупция, дружеството следва да отрази това в своята оценка на риска, дори и ако оценката на риска за цялата група не съдържа информация по този въпрос.
- 1.15. Обща оценка на риска от ИП/ФТ, която не е адаптирана към специфичните нужди и бизнес модела на дружеството („стандартна оценка на риска от ИП/ФТ“), или оценка на риска за цялата група, която се прилага неоспоримо, е малко вероятно да отговори на изискванията по член 8 от Директива (ЕС) 2015/849.

Пропорционалност

- 1.16. Както е посочено в член 8 от Директива (ЕС) 2015/849, действията, които дружеството предприема за идентифициране и оценка на риска от ИП/ФТ в рамките на своята дейност, трябва да бъдат пропорционални на естеството и размера на всяко дружество. Малките дружества, които не предлагат сложни продукти или услуги и които имат

ограничена или изцяло местна експозиция, може да не се нуждаят от сложна или усъвършенствана оценка на риска.

Прилагане

1.17. Дружествата следва да

- а) предоставят на компетентните органи своята свързана с дейността оценка на риска;
- б) предприемат действия, за да гарантират, че персоналът разбира свързаната с дейността оценка на риска и начина, по който тя се отразява на ежедневната им работа, в съответствие с член 46, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/849; и
- в) информират висшето ръководство за резултатите от своята свързана с дейността оценка на риска и гарантират, че висшето ръководство разполага с достатъчно информация, за да разбере и да изрази становище относно риска, на който е изложена стопанската дейност.

Определяне на връзката между свързаните с дейността оценки на риска и индивидуалните оценки на риска

1.18. Дружествата следва да използват констатациите от своята свързана с дейността оценка на риска, за да използват своите политики, механизми за контрол и процедури за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, както е посочено в член 8, параграфи 3 и 4 от Директива (ЕС) 2015/849. Дружествата следва да гарантират, че тяхната свързана с дейността оценка на риска отразява също така действията, предприети за оценка на риска от ИП/ФТ, свързан с индивидуални делови взаимоотношения или случайни сделки, и техния рисков апетит от ИП/ФТ.

1.19. За да спазят насока 1.18, а също и предвид насоки 1.21 и 1.22, дружествата следва да използват свързаната с дейността оценка на риска, за да определят равнището на първоначалната комплексна проверка на клиента, което те ще прилагат в конкретни ситуации, както и за определени видове клиенти, продукти, услуги и канали за доставка.

1.20. Индивидуалните оценки на риска следва да предоставят информация за свързаната с дейността оценка на риска, но не я заместват.

Индивидуални оценки на риска

- 1.21. Дружествата следва да установят на какви рискове от ИП/ФТ те са или биха били изложени в резултат на встъпване в делови взаимоотношения или поддържането им, или извършването на случайна сделка.
- 1.22. При идентифицирането на рисковете от ИП /ФТ, свързани с делови взаимоотношения или случайна сделка, дружествата следва да отчетат съответните рискови фактори, включително кои са клиентите им, държавите или географски области, в които те оперират, конкретните продукти, услуги и сделки, които изискват клиентите, и каналите, които дружеството използва за предоставяне на тези продукти, услуги и сделки.

Първоначална комплексна проверка на клиента

- 1.23. Преди да встъпят в делови взаимоотношения или да извършат случайна сделка, дружествата следва да прилагат първоначалната КПК в съответствие с член 13, параграф 1, букви а), б) и в) и член 14, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849.
- 1.24. Първоначалната КПК следва да включва поне отчитащи риска мерки за:
 - а) идентифициране на клиента и, когато е приложимо, на действителния собственик;
 - б) проверка на самоличността на клиента въз основа на надеждни и независими източници и, когато е приложимо, проверка на самоличността на действителния собственик по такъв начин, че дружеството да се е уверило, че знае кой е действителният собственик; и
 - в) установяване на целта и планираното естество на деловите взаимоотношения.
- 1.25. Дружествата следва да коригират обхвата на първоначалните мерки за КПК въз основа на отчитане на риска, като вземат предвид констатациите от своята свързана с дейността оценка на риска. Когато рискът, свързан с делови взаимоотношения, е вероятно да е нисък и, доколкото е позволено от националното законодателство, дружествата могат да прилагат мерки за опростена комплексна проверка на клиента (КПК). Когато има вероятност рискът, свързан с деловите взаимоотношения, да бъде завишен, дружествата трябва да прилагат мерки за разширена комплексна проверка на клиента (разширена КПК).

Получаване на цялостна представа

- 1.26. Дружествата следва да събират достатъчно информация, за да се уверят, че са идентифицирали всички съответни рискови фактори в началото на деловите

взаимоотношения и по време на деловите взаимоотношения или преди извършването на случайната сделка. Когато е необходимо, дружествата следва да прилагат допълнителни мерки за КПК и да оценяват тези рискови фактори, за да получат цялостен поглед върху риска, свързан с конкретни делови взаимоотношения или случайна сделка.

- 1.27. Не се очаква дружествата да изготвят пълен рисков профил на клиентите за случайни сделки.

Текуща комплексна проверка на клиента

- 1.28. Дружествата следва да използват информацията, получена в хода на деловите взаимоотношения, за целите на индивидуалната оценка на риска (вж. „Наблюдение“ в насока 4).

Източници на информация

- 1.29. За да идентифицират риска от ИП/ФТ, дружествата следва да се позовават на информация от различни източници, до която може да имат достъп индивидуално или чрез налични в търговската мрежа инструменти или бази данни, които обединяват информация от няколко източника.
- 1.30. Дружествата трябва винаги да отчитат следните източници на информация:
- а) наднационалната оценка на риска на Европейската комисия;
 - б) списъка на Европейската комисия с високорискови трети държави;
 - в) информация от правителствата, като например национални оценки на риска, политически изявления и сигнали на правителството, както и обяснителни меморандуми на съответните законодателни актове;
 - г) информация от регулаторните органи, например насоки и съображения, формулирани при регулаторни глоби;
 - д) информация от звената за финансово разузнаване (ЗФР) и правоприлагащи агенции, например доклади за заплахите, сигнали и типологии; и
 - е) информация, получена като част от първоначалния процес на КПК и текущото наблюдение.

- 1.31. Други източници на информация, които дружествата следва да вземат предвид, включват, като не се ограничават до:

- а) собствените познания и професионален опит на дружеството;

- б) информация от браншови организации, например типологии и възникващи рискове;
- в) информация от гражданското общество, например индекси за корупция и доклади по държави;
- г) информация от международни органи по стандартизация, като например съвместни доклади за оценка или правно необвързващи черни списъци, включително изброените в насоки 2.11—2.15;
- д) информация от достоверни и надеждни публични източници, например статии от вестници с добра репутация;
- е) информация от достоверни и надеждни търговски организации, например доклади за риска и разузнавателни такива; и
- ж) информация от статистически организации и от академичните среди.

1.32. Дружествата следва да определят вида и броя на източниците въз основа на оценка на риска, като вземат предвид естеството и сложността на своята стопанска дейност. Дружествата обикновено не следва да разчитат само на един източник, за да идентифицират рисковете от ИП/ФТ.

Насока 2: Идентифициране на рисковите фактори за ИП/ФТ

- 2.1. Дружествата следва да определят рисковите фактори, свързани с техните клиенти, държави или географски райони, продукти и услуги, както и каналите за доставка, по начина, посочен в настоящите Насоки, като вземат предвид и неизчерпателния списък на факторите, посочени в приложения II и III към Директива (ЕС) 2015/849.
- 2.2. Дружествата следва да имат предвид, че следните рискови фактори не са нито изчерпателни, нито се очаква дружествата да вземат предвид всички рискови фактори във всички случаи.

Рискови фактори, свързани с клиента

- 2.3. При определяне на риска, свързан с техните клиенти, включително действителните собственици на клиентите им, дружествата следва да преценят риска, свързан със:
 - а) стопанската или професионална дейност на клиента и на действителния собственик на клиента;
 - б) репутацията на клиента и на действителния собственик на клиента; и

- в) естеството и поведението на клиента и действителния собственик на клиента, включително дали това би могло да сочи повишен риск от ФТ.

2.4. Рисковите фактори, които могат да бъдат от значение при определянето на риска, свързан със стопанската дейност или професионалната дейност на клиента или действителния собственик на клиента включват:

- а) Свързан ли е клиентът или действителният собственик със сектори, които обикновено се свързват с по-висок риск от корупция, например строителство, фармацевтични продукти и здравеопазване, търговия с оръжие и отбрана, добивната промишленост или обществени поръчки?
- б) Свързан ли е клиентът или действителният собственик със сектори, които се характеризират с по-висок риск от ИП/ФТ, например определени дейности по парични преводи, казина или търговци на ценни метали?
- в) Свързан ли е клиентът или действителният собственик със сектори, които включват значителни суми пари в брой?
- г) Когато клиентът е юридическо лице, тръст или друг вид правно образувание, каква е целта на създаването му? Например, какво е естеството на тяхната дейност?
- д) Клиентите имат ли политически връзки, например дали са видни политически личности, или техен действителен собственик е видна политическа личност? Клиентът или действителният собственик имат ли някакви други значими връзки с видна политическа личност, например някои от директорите на клиента видни политически личности ли са, ако е така, дали те упражняват значителен контрол върху клиента или действителния собственик? Когато клиентът или неговият действителен собственик е видна политическа личност, дружествата трябва винаги да прилагат мерки за разширена КПК в съответствие с член 20 от Директива (ЕС) 2015/849.
- е) Клиентът или действителният собственик заема ли друга важна позиция, или ползва ли се с широка обществена известност, която би могла да им даде възможност за злоупотреба с това положение за лично обогатяване? Например, дали те са местни или регионални висши държавни служители с възможност да влияят върху възлагането на обществени поръчки, вземащи решения членове на знакови спортни организации или физически лица, които са известни с влиянието си върху правителството и други високопоставени политици?
- ж) Клиентът юридическо лице ли е, което попада в приложното поле на изисквания за оповестяване, които гарантират, че за действителния

собственик на клиента е публично налична надеждна информация, например публични дружества, чиито акции се търгуват на фондови борси, които изискват подобно оповестяване като условие за допускане?

- з) Кредитна или финансова институция ли е клиентът, която извършва действия за своя сметка от юрисдикция с ефективна уредба на БИП/БФТ, и осъществен ли е надзор върху него за спазването на задълженията за БИП/БФТ на местно равнище? Има ли доказателства, че клиентът е бил обект на надзорни санкции или принудително изпълнение за неизпълнение на задълженията за БИП/БФТ или по-широки изисквания за поведение през последните години?
- и) Клиентът публична администрация ли е, или предприятие от юрисдикция с ниски нива на корупция?
- й) Информацията за клиента или действителния собственик в съответствие ли е с това, което дружеството знае за неговата предишна, настояща или бъдеща стопанска дейност, оборота на дейността, произхода на средствата и източника на богатство на клиента или действителния собственик?

2.5. Следните рискови фактори могат да бъдат значими, когато се определя рискът, свързан с репутацията на клиента или действителните собственици:

- а) Съществуват ли неблагоприятни съобщения в медиите или други надеждни източници на информация за клиента, например има ли твърдения за престъпност или тероризъм, които уличават клиента или действителния собственик? Ако е така, надеждни и достоверни ли са те? Дружествата следва да определят достоверността на твърденията въз основа на качеството и независимостта на източника на данни и запазването на отчитането на тези твърдения, наред с други съображения. Дружествата следва да отбележат, че липсата на наказателни присъди само по себе си може да не бъде достатъчно за отхвърляне на твърденията за нарушения?
- б) Клиентът, действителният собственик или лице, за което е публично известно, че е тясно свързано с тях, имало ли е запорирани активи поради административни или наказателни производства или обвинения в тероризъм или финансиране на тероризма? Разполага ли дружеството с достатъчни основания да подозира, че на клиента или действителния собственик или лице, за което е публично известно, че е тясно свързано с тях, в някакъв момент в миналото, е наложен запов на активи?
- в) Знае ли дружеството дали клиентът или действителният собственик е бил обект на доклад за съмнителни сделки в миналото?

- г) Има ли дружеството вътрешна информация за почтеността на клиента или действителния собственик, получена например в хода на дългогодишни делови взаимоотношения?

2.6. Следните рискови фактори могат да бъдат относими, когато се определя рискът, свързан с естеството и поведението на клиента или действителния собственик. Дружествата следва да имат предвид, че не всички от тези рискови фактори ще бъдат очевидни от самото начало; те могат да възникнат едва след като бъдат установени делови взаимоотношения:

- а) Клиентът има ли основателни причини за това, че не може да представи убедителни доказателства за своята самоличност, може би защото търси убежище?
- б) Има ли дружеството някакви съмнения относно верността или точността на самоличността на клиента или на действителния собственик?
- в) Има ли признаци, че е възможно клиентът да се стреми да избягва установяването на делови взаимоотношения? Например желае ли клиентът да извършва една сделка или няколко еднократни сделки, когато установяването на делови взаимоотношения може да има икономически смисъл в по-голяма степен?
- г) Структурата на собствеността и контрола на клиента прозрачна ли е и това целесъобразно ли е? Ако структурата на собствеността и контрола на клиента е сложна или непрозрачна, съществува ли очевидно търговско или законно основание?
- д) Клиентът издава ли акции на приносител и има ли номинирани акционери?
- е) Клиентът юридическо лице или образувание, което би могло да бъде използвано като инструмент, притежаващ активи ли е?
- ж) Съществува ли основателна причина за промени в структурата на собствеността и контрола на клиента?
- з) Клиентът желае ли сделки, които са сложни, необичайни или неочаквано големи или се извършват по необичайни или неочаквани схеми, нямат явна икономическа или законна цел или стабилно търговско основание? Има ли основания за подозрение, че клиентът се опитва да избегне конкретни прагове, като определените в член 11, буква б) от Директива (ЕС) 2015/849 и националното право, когато е приложимо?

- и) Клиентът поиска ли е ненужни или прекомерни нива на поверителност? Например не желае ли клиентът да споделя информация за КПК и изглежда ли, че желае да прикрие истинското естество на дейността си?
- й) Може ли източникът на богатство или произходът на средства на клиента или действителния собственик да бъде лесно обяснен, например чрез тяхната професия, наследство или инвестиции? Правдоподобно ли е обяснението?
- к) Използва ли клиентът продуктите и услугите по очаквания при установяването за първи път на деловите взаимоотношения начин?
- л) Когато клиентът е чуждестранно лице, би ли могло неговите нужди да бъдат по-добре обслужвани другаде? Съществува ли солидна икономическа и правна обосновка за искането на клиента за вида търсена финансова услуга? Дружествата следва да имат предвид, че член 16 от Директива 2014/92/ЕС предвижда правото на потребителите, които законно пребивават в Съюза, да получат основна платежна сметка, но това право се прилага само в степента, в която кредитните институции могат да спазват своите задължения за БИП/БФТ, както е посочено в член 1, параграф 7 и член 16, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849.

2.7. При определяне на риска, свързан с естеството и поведението на клиента или действителния собственик, дружествата следва да обръщат особено внимание на рисковите фактори, които, макар и да не са специфични за финансирането на тероризма, биха могли да сочат към повишен риск от ФТ, по-специално в ситуации, в които са налице и други рискови фактори за ФТ. За тази цел дружествата следва да вземат предвид най-малко следните рискови фактори:

- а) Клиентът или действителният собственик дали е лице, включено в списъците на лица, групи и образувания, участващи в терористични действия и обект на ограничителни мерки⁴, или за него е известно, че той има близки лични или професионални връзки с лица, включени в такива списъци (например защото те са във връзка или живеят на други начала с такова лице)?
- б) Клиентът или действителният собственик дали е лице, за което е общоизвестно, че е обект на разследване за терористична дейност или дали е осъждано за терористична дейност, или за него е известно, че той има

⁴ Вж. например Обща позиция на Съвета от 27 декември 2001 г. за прилагането на специални мерки за борба с тероризма (2001/931/CFSP) (ОВ L 344, 28.12.2001 г., стр. 0093); Регламент (ЕО) № 2580/2001 на Съвета от 27 декември 2001 г. година относно специалните ограничителни мерки за борба с тероризма, насочени срещу определени лица и образувания (ОВ L 344 28.12.2001 г., стр. 70); Регламент (ЕО) № 881/2002 на Съвета от 27 май 2002 г. за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени срещу определени лица и образувания, свързани с организациите ИДИЛ (Даиш) и Ал Кайда (ОВ L 139 29.5.2002 г., стр. 9). Можете също така да разгледате картата на санкциите на ЕС на адрес <https://www.sanctionsmap.eu/>

близки лични или професионални връзки с такова лице (например защото са във връзка или живеят на други начала с такова лице)?

- в) Клиентът извършва ли сделки, които се характеризират с входящи и изходящи парични преводи от и/или към държави, за които е известно, че работят групи, извършващи терористични престъпления, за които е известно, че са източници на финансиране на тероризма или за които са наложени международни санкции? Ако това е така, могат ли тези преводи да бъдат обяснени лесно, например чрез семейни връзки или търговски отношения?
- г) Дали клиентът е организация с нестопанска цел,
 - і. за чиито дейности или ръководство е било известно, че са свързани с екстремизъм или симпатии към терористи? Или
 - іі. чиито сделки се характеризират с големи преводи на големи суми към юрисдикции, свързани с по-високи рискове от ИП/ФТ, и високорискови трети държави?
- д) Клиентът извършва ли сделки, характеризиращи се с големи парични потоци за кратък период от време, включващи организации с нестопанска цел с неясни връзки (например те са установени на едно и също физическо място; имат едни и същи представители или служители или имат няколко партиди под едно и също име)?
- е) Клиентът превежда ли или възнамерява ли да преведе средства на лицата, посочени в букви а) и б)?

2.8. В допълнение към източниците на информация, изброени в насоки 1.30 и 1.31, дружествата следва да обръщат особено внимание на типологиите на специалната група за финансови действия (FATF) относно финансирането на тероризма, които се актуализират редовно.⁵

Държави и географски области

2.9. При идентифицирането на риска, свързан с държави и географски области, дружествата следва да отчетат риска, свързан със:

- а) юрисдикциите, в които клиентът е установен или пребивава, а действителният собственик е местно лице;

⁵ <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/ml-tf-risks.html>

- б) юрисдикциите, които са основни места на стопанска дейност на клиента и действителния собственик; и
- в) юрисдикциите, с които клиентът и действителният собственик имат съответни лични или делови връзки или финансови или правни интереси.

2.10. Дружествата следва да имат предвид, че естеството и целта на деловите взаимоотношения или видът на стопанската дейност често ще определят относителното значение на отделните държави и географски рискови фактори. Например:

- а) Когато средствата, използвани в деловите взаимоотношения, са реализирани в чужбина, равнището на предикатните престъпления, свързани с изпиране на пари и ефективността на правната система на държавата, ще бъде от особено значение;
- б) Когато средствата са получени или изпратени до юрисдикции, в които е известно, че работят групи, извършващи терористични престъпления, дружествата следва да обмислят в каква степен това би могло да се очаква или може да даде повод за подозрение, въз основа на информацията на дружеството за целта и естеството на деловите взаимоотношения;
- в) Когато клиентът е кредитна или финансова институция, дружествата следва да отделят особено внимание на адекватността на националната уредба за БИП/БФТ и на ефективността на мерките за надзор на БИП/БФТ;
- г) Когато клиентът е тръст или друг вид правно образувание или има структура или функции, сходни с тези на тръстовете, като например „fiducie“, „fideicomiso“, „Treuhand“, дружествата следва да вземат предвид степента, в която държавата, в която са регистрирани клиентът и, когато е приложимо, действителният собственик, ефективно спазва международните стандарти за данъчна прозрачност и обмен на информация.

2.11. Рисковите фактори, които дружествата следва да вземат предвид при определяне на ефективността на уредбата на дадена юрисдикция за БИП/БФТ, включват:

- а) Държавата определена ли е от Комисията като имаща стратегически слабости в националната си уредба на БИП/БФТ, в съответствие с член 9 от Директива (ЕС) 2015/849? В тези случаи дружествата следва да реферират към насоки 4.53—4.57 за справка?
- б) Законодателството на държавата забранява ли прилагането на политики и процедури за цялата група и по-специално има ли ситуации, в които следва да се прилага Делегиран регламент (ЕС) 2019/758 на Комисията?

- в) Има ли информация от повече от един сигурен и надежден източник за качеството на механизмите за контрол за БИП/БФТ на юрисдикцията, включително информация за качеството и ефективността на прилагането на нормативните изисквания и надзор? Примери за възможни източници включват съвместни доклади за оценка на Специалната група за финансови действия (FATF) или регионалните органи от типа на FATF (добра отправна точка е обобщената оценка, основните констатации и оценката на спазването на Препоръки 10, 26 и 27 и Незабавни резултати 3 и 4), списъка на FATF с високорисковите и отказващи сътрудничество юрисдикции, оценки на Международния валутен фонд (МВФ) и доклади на Програмата за оценка на финансовия сектор. Дружествата следва да имат предвид, че членството в Специалната група за финансови действия или регионалните органи от типа на FATF (напр. Moneyval) не означава само по себе си, че режимът на БИП/БФТ на юрисдикцията е подходящ и ефективен?
- 2.12. Дружествата следва да имат предвид, че Директива (ЕС) 2015/849 не признава „еквивалентност“ на трети държави и че списъците на държавите — членки на ЕС на еквивалентни юрисдикции вече не се поддържат. До степента, разрешена от националното законодателство, дружествата следва да могат да определят юрисдикции с по-нисък риск в съответствие с настоящите насоки и приложение II от Директива (ЕС) 2015/849.
- 2.13. Рисковите фактори, които дружествата следва да вземат предвид при определяне на нивото на риска, свързан с финансиране на тероризма за юрисдикция, включват:
- а) Има ли информация, например от правоприлагащи органи или сигурни и надеждни медийни източници, която предполага, че дадена юрисдикция предоставя финансиране или подкрепа за терористични дейности или от официални източници, или от организирани групи или организации в рамките на тази юрисдикция?
 - б) Има ли информация, например от правоприлагащи органи или сигурни и надеждни медийни източници, която предполага, че за групите, които извършват терористични престъпления, е известно, че оперират в държавата или на територията?
 - в) Юрисдикцията попада ли в приложното поле на финансови санкции, ембарго или мерки, които са свързани с тероризъм, финансиране на тероризма или разпространение на оръжия за масово унищожение, издадени например от Организацията на обединените нации или от Европейския съюз?

2.14. Рисковите фактори, които дружествата следва да вземат предвид при определяне на степента на прозрачност и спазването на данъчното законодателство на юрисдикция, включват:

- а) Има ли информация от повече от един сигурен и надежден източник, че държавата е счетена за спазваща международните стандарти за данъчна прозрачност и обмен на информация? Има ли доказателства, че съответните правила се прилагат ефективно на практика? Примери за възможни източници включват доклади от Световния форум относно прозрачността и обмена на информация за данъчни цели на ОИСР, които оценяват юрисдикциите за целите на данъчната прозрачност и обмен на информация; оценки на ангажимента на юрисдикцията за автоматичен обмен на информация на базата на Общия стандарт за предоставяне на информация; оценки на спазването на Препоръки на FATF 9, 24 и 25 и Незабавни резултати 2 и 5 от Специалната група за финансови действия или регионалните органи от типа на FATF; оценки, извършени във връзка със списъка на ЕС на отказващите сътрудничество юрисдикции за данъчни цели; и оценки на МВФ (напр. оценки от персонала на МВФ на офшорни финансови центрове)?
- б) Юрисдикцията ангажирала ли се е и въвела ли е ефективно общия стандарт за предоставяне на информация относно автоматичния обмен на информация, който Г-20 прие през 2014 г.?
- в) Юрисдикцията въвела ли е надеждни и достъпни регистри на действителните собственици?

2.15. Рисковите фактори, които дружествата следва да взимат предвид при определяне на нивото на риска, свързан с предикатни престъпления, представляващи изпиране на пари, включват:

- а) Има ли информация от достоверни и надеждни публични източници относно равнището на предикатни престъпления, свързани с изпирането на пари, изброени в член 3, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849, например корупция, организирана престъпност, данъчни престъпления и тежки измами? Примерите включват индекси за възприемане на корупцията; доклади на ОИСР за държавите относно изпълнението на Конвенцията на ОИСР за борба с подкупите; и Доклада на Службата на ООН за наркотиците и престъпния свят?
- б) Има ли информация от повече от един сигурен и надежден източник за капацитета на разследващата и съдебна система на юрисдикцията за ефективното разследване и наказателно преследване на тези престъпления?

Рискови фактори, свързани с продукти, услуги и сделки

2.16. При определянето на риска, свързан със своите продукти, услуги или сделки, дружествата следва да отчетат риска, свързан със:

- а) нивото на прозрачност, или непрозрачност, които продуктът, услугата или сделката могат да понесат;
- б) сложността на продукта, услугата или сделката; и
- в) стойността или размера на продукта, услугата или сделката.

2.17. Рисковите фактори, които дружествата следва да вземат предвид при определяне на риска, свързан с прозрачността на даден продукт, услуга или сделка, включват:

- а) До каква степен продуктите или услугите позволяват на клиента или действителния собственик или структури на бенефициера да останат анонимни или улесняват прикриването на тяхната самоличност? Примери за такива продукти и услуги включват акции на приносител, доверителни депозити, офшорни инструменти и някои тръстове, и юридически лица, например фондации, които могат да бъдат структурирани така, че да се възползват от анонимността и да позволят сделки с дружества фантоми или дружества с номинирани акционери?
- б) До каква степен е възможно за трета страна, която не е част от деловите взаимоотношения, да даде указания, например в случая на определени кореспондентски отношения?

2.18. Рисковите фактори, които дружествата следва да вземат предвид при определяне на риска, свързан със сложността на даден продукт, услуга или сделка, включват:

- а) До каква степен сделката е сложна и включва ли множество страни или юрисдикции, например в случая с определени сделки по търговско финансиране? Сделките обикновени ли са, например извършват ли се редовни плащания в пенсионен фонд?
- б) В каква степен продуктите или услугите позволяват плащания от трети лица или приемат надплащане, когато това обикновено не се очаква? Когато се очакват плащания от трети лица, дружеството знае ли самоличността на третото лице, например дали то е действащ в полза на държавата орган или гарант? Продуктите и услугите финансирани ли са изключително чрез трансфери на средства от собствената сметка на клиента в друга финансова институция, която попада в приложното поле на стандарти и надзор за БИП/БФТ, които са сравними с изискваните съгласно Директива (ЕС) 2015/849?

- в) Дружеството разбира ли рисковете, свързани с негов нов или иновативен продукт или услуга, по-специално, когато това включва използването на нови технологии или методи на плащане?

2.19. Рисковите фактори, които дружествата следва да вземат предвид при определяне на риска, свързан със стойността или размера на продукт, услуга или сделка, включват:

- а) До каква степен продуктите или услугите са свързани с интензивно използване на пари в брой, както са много платежни услуги, но също и някои текущи сметки?
- б) До каква степен продуктите или услугите улесняват или насърчават сделките на висока стойност? Съществуват ли максимални ограничения за стойностите на сделките или нивото на премията, които биха могли да ограничат използването на продукта или услугата за целите на ИП/ФТ?

Рискови фактори, свързани с канала за доставка

2.20. При определяне на риска, свързан с начина, по който клиентът получава продуктите или услугите, които той желае, дружествата следва да отчетат риска, свързан със:

- а) степента, в която деловите взаимоотношения се провеждат без физическо присъствие; и
- б) всички представляващи или посредници, които дружеството може да използва, и естеството на тяхното взаимоотношение с дружеството.

2.21. При оценка на риска, свързан с начина, по който клиентът получава продуктите или услугите, дружествата следва да отчетат множество фактори, включително:

- а) дали клиентът присъства физически за целите на установяване на самоличността. Ако това не е така, дали дружеството
 - i. е използвало надеждна форма на КПК без физическо присъствие; и
 - ii. е предприело стъпки за предотвратяване на фалшива самоличност или измама с фалшива самоличност.

Дружествата следва да прилагат насоки 4.29—4.31 в тези ситуации.

- б) дали клиентът е бил представен от друга част на същата финансова група и ако това е така, до каква степен дружеството може да разчита на това представяне като уверение, че клиентът няма да изложи дружеството на прекомерен риск от ИП/ФТ, и какво е направило дружеството, за да се увери, че субектът от групата прилага мерки за КПК съгласно стандартите на

Европейското икономическо пространство (ЕИП) в съответствие с член 28 от Директива (ЕС) 2015/849;

- в) дали клиентът е бил представен от трета страна, например банка, която не е част от същата група или посредник, и, ако това е така:
- i. дали третата страна е регулирано лице, което има задължения във връзка с БИП, които са в съответствие с тези на Директива (ЕС) 2015/849, и дали третата страна е финансова институция, или нейната основна стопанска дейност не е свързана с предоставянето на финансови услуги;
 - ii. дали третата страна прилага мерки за КПК, води регистър по стандартите на ЕИП, подлежи на надзор за спазване на сходни задължения за БИП/БФТ в съответствие с член 26 от Директива (ЕС) 2015/849 и дали има признаци, че степента на спазване от третата страна на приложимото законодателство или нормативна уредба в областта на БИП/БФТ е недостатъчна, например дали третата страна е била санкционирана за нарушения на задълженията за БИП/БФТ;
 - iii. дали се намира в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ. Когато трета страна има седалище във високорискова трета държава, която Комисията е определила като имаща стратегически слабости, дружествата не трябва да разчитат на тази трета страна. Въпреки това, доколкото е разрешено от националното законодателство, може да се разчита, при условие че посредникът е клон или мажоритарно притежавано дъщерно дружество на друго дружество със седалище в Съюза, и дружеството е убедено, че посредникът спазва в пълна степен политиките и процедурите на групата в съответствие с член 45 от Директива (ЕС) 2015/849⁶;
 - iv. какво е направило дружеството, за да се увери, че:
 - а. третата страна винаги предоставя необходимата документация за самоличност;
 - б. третата страна ще предостави незабавно, при поискване, съответните копия от данните за идентификация и проверка или електронните данни, посочени, *inter alia*, в член 27 от Директива (ЕС) 2015/849;
 - в. качеството на мерките за КПК на третата страна е такова, че да може да се разчита на нея; и

⁶ Член 26, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849.

- г. равнището на КПК, прилагана от третата страна, е съизмеримо с риска от ИП/ФТ, свързан с деловите взаимоотношения, като се има предвид, че третата страна ще е приложила мерки за КПК за свои собствени цели и евентуално в различен контекст.
- г) дали клиентът е бил представен чрез свързан представител, т.е. без пряк контакт с дружеството и до каква степен дружеството може да се увери, че представителят е получил достатъчно информация, за да се гарантира, че дружеството познава клиента си и степента на риска, свързан с деловите взаимоотношения;
- д) дали се използват независими или свързани представители, до каква степен те участват постоянно в извършването на дейността и как това се отразява на познаването от дружеството на клиента и текущото управление на риска;
- е) доколкото е разрешено от националното законодателство, когато дружеството използва външен доставчик на услуги за аспекти от своите задължения във връзка с БИП/БФТ, дали е преценило дали ангажираният външен доставчик на услуги е задължен субект и дали е предприело мерки във връзка с рисковете, посочени в Насоките на ЕБО за възлагане на дейности на външни изпълнители (EBA/GL/2019/02), когато тези насоки са приложими.

Насока 3: Оценка на риска от ИП/ФТ

- 3.1. Дружествата следва да използват рисковите фактори, които са идентифицирали, за да оценят общото ниво на риска от ИП/ФТ.

Предприемане на комплексен подход

- 3.2. Дружествата следва да предприемат комплексен подход към рисковите фактори за ИП/ФТ, за които са установили, че заедно ще определят нивото на риска от ИП/ФТ, свързан с деловите взаимоотношения или случайна сделка, или тяхната стопанска дейност.
- 3.3. Дружествата следва да имат предвид, че освен ако Директива (ЕС) 2015/849 или националното законодателство не постановяват друго, наличието на изолирани рискови фактори не е задължително да премести взаимоотношенията в по-висока или по-ниска категория на риска.

Претегляне на рисковите фактори

- 3.4. Когато оценяват риска от ИП/ФТ, дружествата може да решат да претеглят факторите по различен начин в зависимост от относителната им важност.

- 3.5. При претеглянето на рисковите фактори дружествата следва да направят информирана преценка относно значението на различни рискови фактори в контекста на деловите взаимоотношения или случайна сделка, или тяхната стопанска дейност. Това често води до разпределянето от дружествата на различни „оценки“ за различни фактори; например дружествата могат да решат, че личните връзки на клиента с юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ, имат по-малко значение от гледна точка на характеристиките на търсения от клиента продукт.
- 3.6. В крайна сметка тежестта, определена за всеки от тези фактори, вероятно ще варира за различните продукти и за отделните клиенти (или категория клиенти) и за различните дружества. При претеглянето на рисковите фактори дружествата следва да гарантират, че:
- а) претеглянето не е повлияно неоснователно от само един фактор;
 - б) икономическите или свързани с печалбата съображения не оказват влияние върху оценката на риска;
 - в) претеглянето не води до положение, при което е невъзможно за каквито и да е делови взаимоотношения да бъдат класифицирани като високорискови;
 - г) разпоредбите на Директива (ЕС) 2015/849 или националното законодателство относно случаи, които винаги представляват висок риск от изпиране на пари, не могат да бъдат отменени от относителната тежест на дружеството; и
 - д) те могат да отменят всички автоматично генерирани рискови оценки, когато е необходимо. Обосновката на решението за отмяна на тези оценки следва да се документира по подходящ начин.
- 3.7. Когато дружество използва автоматизирани информационни системи за разпределяне на цялостните оценки от анализа на риска за категоризирането на деловите взаимоотношения или случайни сделки и не ги разработва вътрешно, а ги закупува от външен доставчик, следва да разбира как работи системата и как тя съчетава или претегля рисковите фактори за постигане на цялостна оценка на риска. Дружеството трябва винаги да може да се увери, че дадените оценки отразяват разбирането му за риска от ИП/ФТ и следва да бъде в състояние да демонстрира това пред компетентния орган.

Категоризиране на риска

- 3.8. Дружествата следва да вземат решение за най-подходящия начин за категоризиране на риска. Това ще зависи от естеството и размера на дейността на дружеството и

видовете риск, свързан с ИП/ФТ, на които то е изложено. Въпреки че дружествата често категоризират риска като висок, среден и нисък, са възможни и други категоризации.

- 3.9. След оценката на риска и след като вземе предвид както присъщите рискове, така и всички смекчаващи фактори, които е определило, дружеството следва да категоризира своите стопански дейности, както и своите делови взаимоотношения и случайни сделки в съответствие с възприетото ниво на риска от ИП/ФТ.

Насока 4: Мерки за КПК, които да се прилагат от всички дружества

- 4.1. Свързаните с дейността оценки на риска и индивидуалните оценки на риска на дружеството следва да му помогнат да определи къде следва да съсредоточи усилията си за управление на риска от ИП/ФТ както при привличането на клиенти, така и по време на деловите взаимоотношения.
- 4.2. Дружествата следва да гарантират, че техните политики и процедури в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма се основават на тяхната оценка на риска и я отразяват.
- 4.3. Те следва също така да се уверят, че техните политики и процедури в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма са леснодостъпни, приложими, ефективни и разбираеми от всички съответни служители.
- 4.4. Когато изпълняват задължението си по член 8 от Директива 2015/849 да получат одобрение за своите политики, контрол и процедури за БИП/БФТ от висшето си ръководство, дружествата следва да гарантират, че висшето ръководство има достъп до достатъчно данни, включително свързаната с дейността оценка на риска от ИП/ФТ на дружеството, за да има информирано мнение относно адекватността и ефективността на тези политики и процедури, и по-специално на политиките и процедурите за КПК.

Комплексна проверка на клиента

- 4.5. Мерките за КПК следва да помагат на дружествата да разберат по-добре риска, свързан с индивидуалните делови взаимоотношения и случайни сделки.
- 4.6. Дружествата трябва да прилагат всяка от мерките за КПК, посочени в член 13, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/849, но могат да определят степента на всяка от тези мерки въз основа на риска.
- 4.7. Дружествата следва ясно да посочват в своите политики и процедури

- а) кой е клиентът и, когато е приложимо, действителният собственик за всеки вид клиент и категория продукти и услуги, както и чия самоличност трябва да бъде проверена за целите на КПК. Дружествата следва да се позовават на секторните насоки в Дял II от настоящите насоки, в които се съдържат допълнителни подробности относно идентифицирането на клиентите и техните действителни собственици;
- б) какво представлява случайна сделка в контекста на тяхната стопанска дейност и в кой момент поредица от еднократни сделки представлява по-скоро делови взаимоотношения, отколкото случайна сделка, като се вземат предвид фактори като честотата или редовността, в които клиентът се връща за извършване на случайни сделки, и степента, до която се очаква взаимоотношенията да имат или изглежда имат елемент на продължителност. Дружествата следва да имат предвид, че паричният праг в член 11, буква б) от Директива (ЕС) 2015/847 е приложим само дотолкова, доколкото той поражда абсолютно изискване за прилагане на мерки за КПК; поредица от случайни сделки могат да бъдат делови взаимоотношения дори когато този праг не е достигнат;
- в) какво е подходящото ниво и вид на КПК, които ще се прилагат за индивидуални делови взаимоотношения и случайни сделки;
- г) как очакват да бъдат проверени самоличността на клиента и, когато е приложимо, действителния собственик и как очакват да бъдат установени естеството и целта на деловите взаимоотношения;
- д) какво ниво на наблюдение следва да се прилага и при какви обстоятелства;
- е) как и в кои ситуации по-слабите форми на установяване и проверка на самоличността могат да бъдат компенсирани чрез засилено наблюдение; и
- ж) рисковия апетит на дружеството.

4.8. Както е посочено в член 13, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849, дружествата следва да могат да демонстрират пред своя компетентен орган, че приложените от тях мерки за КПК са пропорционални на рисковете от ИП/ФТ.

Финансово приобщаване и отстраняване на риска

4.9. „Отстраняване на риска“ се отнася до решение, взето от дружествата, да не предлагат повече услуги на някои категории клиенти, свързани с по-висок риск от ИП/ФТ. Тъй като рискът, свързан с индивидуалните делови взаимоотношения, ще варира дори в рамките на една категория, прилагането на рисков базирани подход не налага дружествата да отказват или да прекратяват делови взаимоотношения с цели категории клиенти, за които се счита, че представляват по-висок риск от ИП/ФТ.

Дружествата следва внимателно да балансират необходимостта от финансово приобщаване с необходимостта от намаляване на риска от ИП/ФТ.

- 4.10. Като част от това дружествата следва да въведат подходящи и отчитащи риска политики и процедури, за да гарантират, че техният подход към прилагането на мерки за КПК не води до неправомерно лишаване на легитимните клиенти от достъп до финансови услуги. Когато даден клиент има основателни и надеждни причини да не може да предостави традиционни форми на документи за самоличност, дружествата следва да обмислят редуцирането на риска от ИП/ФТ по други начини, включително чрез
- а) Коригиране на нивото и интензитета на наблюдението по начин, който е съизмерим с риска от ИП/ФТ, свързан с клиента, включително риска клиент, който може да е предоставил по-ненадеждна форма на документи за самоличност, да не е този, за когото твърди, че е; и
 - б) Предлагане само на основни финансови продукти и услуги, което ограничава възможността на потребителите да злоупотребяват с тези продукти и услуги за целите на финансовите престъпления. Такива основни продукти и услуги могат също така да улеснят дружествата при идентифицирането на необичайни сделки или схеми на сделки, включително неволното използване на продукта; важно е обаче всички ограничения да бъдат пропорционални и да не ограничават неоснователно или ненужно достъпа на клиентите до финансови продукти и услуги.

- 4.11. Дружествата могат да пожелаят да се позоват на Становището на ЕБО относно прилагането на мерки за комплексна проверка на клиента за клиенти, които са кандидати за убежище от високорискови трети държави или територии (EBA-OP-2016-07).

Действителни собственици

- 4.12. При изпълнение на задълженията си, посочени в член 13, параграф 1, буква б) от Директива (ЕС) 2015/849 за разбиране на структурата на собствеността и контрола на клиента, дружествата следва да предприемат най-малко следните стъпки:
- а) Дружествата следва да попитат клиента кои са неговите действителни собственици;
 - б) Дружествата следва да документират получената информация;
 - в) След това дружествата следва да предприемат всички необходими и разумни мерки, за да проверят информацията: за да се постигне това, дружествата следва да обмислят използването на регистри на действителните собственици, когато има такива;

г) Стъпки б) и в) следва да се прилагат въз основа на отчитане на риска.

Регистри на действителните собственици

4.13. Дружествата следва да имат предвид, че използването на информацията, съдържаща се в регистрите на действителните собственици, само по себе си не означава, че те изпълняват задължението си да предприемат подходящи и отчитащи риска мерки за установяване на самоличността на действителния собственик и за проверка на неговата самоличност. На дружествата може да се наложи да предприемат допълнителни стъпки за установяване на самоличността и проверка на действителния собственик, по-специално когато рискът, свързан с деловите взаимоотношения, се увеличава или когато дружеството има съмнения, че лицето, вписано в регистъра, е крайният действителен собственик.

Контрол чрез други средства

4.14. Изискването за установяване на самоличността и предприемане на всички необходими и разумни мерки за проверка на самоличността на действителния собственик се отнася само до физическото лице, което в крайна сметка притежава или контролира клиента. Въпреки това, за да изпълнят задълженията си съгласно член 13 от Директива (ЕС) 2015/849, дружествата следва също така да предприемат разумни мерки, за да разберат структурата на собственост и контрол на клиента.

4.15. Мерките, които дружествата предприемат, за да разберат структурата на собствеността и контрола на клиента, следва да бъдат достатъчни, за да може дружеството да бъде достатъчно убедено, че разбира риска, свързан с различните нива на собственост и контрол. По-специално, дружествата следва да бъдат убедени, че

а) структурата на собственост и контрол на клиента не е ненужно сложна или непрозрачна; или

б) сложните или непрозрачните структури на собственост и контрол имат легитимно правно или икономическо основание.

4.16. За да изпълнят задълженията си съгласно член 33, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/849, дружествата следва да докладват на ЗФР дали структурата на собственост и контрол на клиента поражда подозрения и ако имат основателни причини да подозират, че средствата могат да бъдат приходи от престъпна дейност, или са свързани с финансиране на тероризма.

4.17. Дружествата следва да обърнат специално внимание на лицата, които могат да упражняват „контрол чрез други средства“ съгласно член 3, параграф 6, буква а), подточка i) от Директива (ЕС) 2015/849. Примерите за „контрол чрез други средства“, които дружествата следва да вземат предвид, включват, но не се ограничават до:

- а) контрол без пряка собственост, например чрез близки семейни взаимоотношения или исторически или договорни връзки;
- б) използване, ползване или възползване от притежаваните от клиента активи;
- в) отговорност за стратегически решения, които основно засягат търговските практики или общото ръководство на юридическо лице.

4.18. Дружествата следва да решават, въз основа на отчитане на риска, дали да проверят структурата на собственост и контрол на клиента.

Определяне на висшите ръководни служители на клиента

4.19. Когато клиентът е юридическо лице, дружествата следва да положат всички усилия за установяване на самоличността на действителния собственик, както е определено в член 3, параграф 6, буква а), подточка i) от Директива (ЕС) 2015/849.

4.20. Дружествата следва да прибягват до определяне на висшите ръководни служители на клиента като действителни собственици само ако:

- а) Са изчерпали всички възможни средства за установяване на самоличността на физическото лице, което в крайна сметка притежава или контролира клиента;
- б) Невъзможността им да идентифицират физическото лице, което в крайна сметка притежава или контролира клиента, не поражда подозрения за ИП/ФТ; и
- в) Те са уверени, че изтъкнатата от клиента причина, поради която физическото лице, което в крайна сметка притежава или контролира клиента, не може да бъде идентифицирано, е правдоподобна.

4.21. Когато решават кой висш ръководен служител или кои висши ръководни служители да определят като действителен собственик, дружествата следва да вземат предвид кой носи крайната и цялостната отговорност за клиента и взема обвързващи решения от името на клиента.

4.22. В тези случаи дружествата следва ясно да документират причините за определянето на висшия ръководител, а не действителния собственик на клиента, и трябва да водят записи за своите действия⁷.

Определяне на действителния собственик на публична администрация или на държавни предприятия

⁷ Член 3, параграф 6, буква а), подточка ii) от Директива (ЕС) 2015/849

- 4.23. Когато клиентът е публична администрация или държавно предприятие, дружествата следва да спазват указанията в насоки 4.21 и 4.22, за да определят висшия ръководен служител.
- 4.24. В тези случаи, и по-специално когато рискът, свързан с взаимоотношенията, се увеличава, например поради факта, че държавното предприятие е от държава, свързана с високи нива на корупция, дружествата следва да предприемат отчитащи риска стъпки, за да установят, че лицето, което са определили като действителен собственик, е надлежно упълномощено от клиента да действа от името на клиента.
- 4.25. Дружествата следва също така надлежно да вземат предвид възможността висшият ръководен служител на клиента да бъде видна политическа личност. Ако случаят е такъв, дружествата трябва да прилагат мерки за разширена КПК по отношение на този висш ръководен служител в съответствие с член 18 от Директива (ЕС) 2015/849 и да преценят дали степента, в която видната политическа личност може да повлияе на клиента, води до повишен риск от ИП/ФТ и дали може да е необходимо прилагането на мерки за разширена КПК по отношение на клиента.

Доказателство за самоличност

- 4.26. За да изпълнят задълженията си по член 13, параграф 1, буква а) и буква б) от Директива (ЕС) 2015/849, дружествата следва да проверяват самоличността на своя клиент и, когато е приложимо, самоличността на действителните собственици, въз основа на надеждна и независима информация и данни, независимо дали са получени дистанционно, по електронен път или в писмена форма.
- 4.27. Дружествата следва да определят в своите политики и процедури информацията и данните, които ще третират като надеждни и независими за целите на КПК. Като част от това дружествата следва да преценят
- а) Какво прави данните или информацията надеждни. Дружествата следва да вземат предвид различните степени на надеждност, които те следва да определят въз основа на:
 - i. степента, в която клиентът е трябвало да премине определени проверки, за да получи предоставената информация или данни;
 - ii. официалния статут, ако има такъв, на лицето или институцията, извършили тези проверки;
 - iii. степента на увереност, свързана с всяка използвана цифрова система за идентификация; и
 - iv. лекотата, с която предоставената информация или данни за самоличност може да бъде подправена.

б) Какво прави данните или информацията независими. Дружествата следва да вземат предвид различните степени на независимост, които те следва да определят въз основа на степента, в която лицето или институцията, които първоначално са издали или предоставили данните или информацията:

- i. има връзка с клиента чрез преки лични, професионални или семейни връзки; и
- ii. е можело да бъде неправомерно повлияно/а от клиента.

В повечето случаи дружествата следва да могат да третират информацията или данните, издадени от правителството, като осигуряващи най-висока степен на независимост и надеждност.

4.28. Дружествата следва да оценяват рисковете, свързани с всеки вид предоставени доказателства, и използвания метод за идентификация и проверка и да гарантират, че избраният метод и вид са съизмерими с риска от ИП/ФТ, свързан с клиента.

Ситуации без физическо присъствие

4.29. За да изпълнят задълженията си по член 13, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/849, когато деловите взаимоотношения са инициирани, установени или се провеждат в ситуации без физическо присъствие или случайна сделка се извършва в такива ситуации, дружествата следва:

- а) да предприемат подходящи мерки, за да се уверят, че клиентът е лицето, което твърди, че е; и
- б) да оценят дали безприсъственият характер на взаимоотношенията или случайната сделка поражда повишен риск от ИП/ФТ и, ако това е така, да коригират съответно своите мерки за КПК. Когато оценяват риска, свързан с взаимоотношения без физическо присъствие, дружествата следва да вземат предвид рисковите фактори, посочени в насока 2.

4.30. Когато рискът, свързан с взаимоотношения без физическо присъствие или случайна сделка, е по-висок, дружествата следва да прилагат мерки за разширена КПК в съответствие с насока 4.46. Дружествата следва да обмислят по-специално дали биха били подходящи разширени мерки за проверка на самоличността на клиента или засилено текущо наблюдение на взаимоотношенията.

4.31. Дружествата следва да вземат предвид факта, че използването на електронни средства за установяване на самоличността само по себе си не води до повишен риск от ИП/ФТ, по-специално когато тези електронни средства осигуряват високо ниво на увереност съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014.

Използване на иновативни технологични средства за проверка на самоличността

- 4.32. Директива (ЕС) 2015/849 е технологично неутрална и дружествата могат да изберат да използват електронни средства или документи, или комбинация от тях, за да удостоверят самоличността на своите клиенти; съгласно член 13, параграф 1, буква а) от Директива (ЕС) 2015/849, обаче дружествата следва да се уверят, че тези доказателства се основават на данни или информация от надеждни и независими източници.
- 4.33. Дружествата, които използват или възнамеряват да използват иновативни технологични средства за целите на удостоверяването на самоличността и проверката, следва да оценят до каква степен използването на иновативни технологични решения може да отговори на рисковете от ИП/ФТ, по-специално в ситуации без физическо присъствие, или да ги увеличи. Като част от своята оценка дружествата следва да имат ясна представа за:
- а) Рискове, свързани с ИКТ и сигурността, по-специално риска иновативното решение да бъде неподходящо или ненадеждно или да бъде манипулирано;
 - б) рискове, свързани с качеството, по-специално риска източниците на информация, използвани за целите на проверката, да не са достатъчно независими и надеждни и следователно да не са в съответствие с правото на Съюза или с националното право; и риска степента на проверка на самоличността, предоставена от иновативното решение, да не е съизмерима с нивото на риска от ИП/ФТ, свързан с деловите взаимоотношения;
 - в) правни рискове, по-специално риска доставчикът на технологични решения да не спазва приложимото законодателство за защита на данните; и
 - г) рискът от измама с приемане на чужда самоличност, т.е. рискът клиентът да не е този, който той твърди, че е. Дружествата следва също така да вземат предвид риска лицето да не е действително лице.
- 4.34. Дружествата, които използват външен доставчик, вместо да разработват свое собствено иновативно решение, поемат пълната отговорност за изпълнението на задълженията си във връзка с КПК. Те следва да са наясно с взаимоотношенията си с доставчика на иновативното решение (напр. дали става въпрос за взаимоотношения по възлагане на дейности на външни изпълнители или дали използването на иновативното решение представлява форма на разчитане на трета страна съгласно раздел 4 от Директива (ЕС) 2015/849) и да предприемат подходящи мерки, за да се уверят, че доставчикът на иновативното решение:

- a) е регистриран в съответните национални органи, за да има достъп до и да съхранява лични данни според правните стандарти на ЕС в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент относно защитата на данните (ОРЗД)⁸ и законодателството, чрез което ОРЗД е бил приложен;
 - b) има достъп до достатъчен набор от данни от различни източници и дати, и ги използва, като има предвид по-специално следните елементи:
 - i. електронните доказателства въз основа на паспорта на клиента, е малко вероятно да бъдат достатъчни при условия на осъществяване без физическо присъствие, без да се придружават от проверки, така че да се гарантира, че клиентът е този, който твърди, че е, и че документът не е бил манипулиран; и
 - ii. в повечето ситуации един единствен източник на данни или един единствен момент във времето е малко вероятно да бъдат достатъчни, за да бъдат изпълнени стандартите за проверка.
 - v) е договорно обвързан да спазва задълженията от неговото споразумение и задължителните норми на правото на Съюза и националното право, и незабавно да информира дружеството в случай на промяна; и
 - г) функционира прозрачно, така че дружеството да знае по всяко време какви проверки са извършени, какви източници са използвани, какви са резултатите и колко стабилни са тези резултати.
- 4.35. Когато външният доставчик е дружество, установено в трета държава, дружеството следва да гарантира, че разбира правните рискове и оперативните рискове и свързаните с тях изисквания за защита на данните и ги ограничаване ефективно.
- 4.36. Дружествата следва да бъдат подготвени да демонстрират пред своя компетентен орган, че използването на определено иновативно решение е целесъобразно.
- 4.37. Дружествата могат да поискат да се позоват на съвместното становище на ЕНО от 2018 г. относно използването на иновативни решения в процеса на комплексна проверка на клиента, в което се съдържат допълнителни подробности по тези въпроси.

Установяване на естеството и целта на деловите взаимоотношения

- 4.38. Мерките, които дружествата предприемат, за да установят естеството и целта на деловите взаимоотношения, следва да бъдат съизмерими с риска, свързан с взаимоотношенията, и достатъчни, за да позволят на дружеството да разбере кой е

⁸ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

клиентът и кои са действителните собственици на клиента. Дружествата следва най-малкото да предприемат стъпки, за да разберат:

- а) Естеството на дейността или стопанската дейност на клиента;
- б) Защо клиентът е избрал продуктите и услугите на дружеството;
- в) Стойността и произхода на средства, които ще преминават през сметката;
- г) Как клиентът ще използва продуктите и услугите на дружеството;
- д) Дали клиентът има други делови взаимоотношения с други части на дружеството или неговата по-широка група и степента, до която това засяга разбирането на дружеството за клиента; и
- е) Какво представлява „нормално“ поведение за този клиент или категория клиенти.

4.39. Дружествата следва да се позовават на рисковите фактори в насоки 2.4—2.6 от настоящите насоки.

Опростена комплексна проверка на клиента

4.40. Доколкото е разрешено от националното законодателство, дружествата могат да прилагат мерки за опростена КПК в случаи, при които рискът от ИП/ФТ, свързан с деловите взаимоотношения, е оценен като нисък. Опростената КПК не е освобождаване от някоя от мерките за КПК; все пак дружествата могат да коригират размера, срока и вида на всяка или всички мерки за КПК, по начин, който е съизмерим с ниския риск, който са определили.

4.41. Мерките за опростена КПК, които дружествата могат да прилагат, включват, но не се ограничават до:

- а) срока за извършване на КПК, например когато желаните продукт или сделка имат характеристики, които ограничават неговото използване за целите на ИП/ФТ, например чрез:
 - i. проверка на самоличността на клиента или действителния собственик по време на установяването на делови взаимоотношения; или
 - ii. проверка на самоличността на клиента или действителния собственик, след като сделките надхвърлят определен праг или е изтекъл разумен срок. Дружествата трябва да се уверят, че:

- а. това не води до фактическо изключване от КПК, т.е. дружествата трябва да гарантират, че

самоличността на клиента или действителния собственик в крайна сметка ще бъде проверена;

- б. прагът или срокът е определен на разумно ниско ниво (въпреки че във връзка с финансирането на тероризма, дружествата следва да имат предвид, че ниският праг сам по себе си може да не бъде достатъчен за намаляване на риска);
 - в. те разполагат със системи за разкриване кога прагът или срокът е бил достигнат; и
 - г. не отлагат КПК или не забавят получаването на съответната информация за клиента, когато приложимото законодателство, например Регламент (ЕС) 2015/847 или разпоредбите в националното законодателство, изискват тази информация да бъде получена в началото.
- б) коригиране на количеството на информацията, получена за целите на идентификация, проверка или наблюдение, например чрез:
- i. проверка на самоличността въз основа на информацията, получена от един надежден, достоверен и независим документ или източник на данни; или
 - ii. допускане за естеството и целта на деловите взаимоотношения, тъй като продуктът е създаден само за определена употреба, например пенсионна схема на дружество или карта за подарък от търговски център.
- в) коригиране на качеството или източника на информацията, получена за целите на идентификация, проверка или наблюдение, например чрез:
- i. приемане на информация, получена от клиента, а не от независим източник при проверката на самоличността на бенефициера (следва да се обърне внимание, че това не е разрешено при проверката на самоличността на клиента); или
 - ii. когато рискът, свързан с всички аспекти на взаимоотношенията е много нисък, като се разчита на произхода на средствата за изпълнение на някои от изискванията за КПК, например, когато средствата са помощ от държавата или са били прехвърлени от сметка на името на клиента в дружество от ЕИП;
- г) коригиране на честотата на актуализациите на КПК и преглед на деловите взаимоотношения, например извършването им само когато настъпят активиращи събития, например когато клиент желае да получи нов продукт

или услуга, или когато е достигнат определен праг на сделка; дружествата трябва да се уверят, че това не води до фактическо освобождаване от поддържането на актуалността на информацията за КПК;

- д) коригиране на честотата и интензитета на наблюдението на сделки, например чрез проследяване единствено на сделките над определен праг. Когато дружествата решат да направят това, те трябва да гарантират, че прагът е определен на разумно ниво и че са въвели системи за идентифициране на свързани сделки, които заедно биха надхвърлили този праг.

- 4.42. Дял II съдържа допълнителни мерки за опростена КПК, които могат да бъдат от особено значение в различни сектори.
- 4.43. Информацията, която дружество получава при прилагането на мерки за опростена КПК, трябва да му позволява да бъде убедено в разумна степен, че неговата оценка, че свързаният с взаимоотношенията риск е нисък, е обоснована. Трябва също да е достатъчно да се предостави на дружеството достатъчно информация относно естеството на деловите взаимоотношения с цел идентифициране на необичайни или съмнителни сделки. Опростената КПК не освобождава институцията от докладването на съмнителни сделки на ЗФР.
- 4.44. Когато има признаци, че рискът може да не е нисък, например, когато са налице основания за подозрение, че има опит за ИП/ФТ или когато дружеството има съмнения за верността на получената информация, опростена КПК не трябва да се извършва.⁹ По същия начин, когато са приложими специфични сценарии с висок риск и е налице задължение за извършване на разширена КПК, не трябва да се прилага опростена КПК.

Разширена комплексна проверка на клиента

- 4.45. Съгласно членове 18—24 от Директива (ЕС) 2015/849 дружествата трябва да прилагат мерки за разширена КПК в ситуации с по-висок риск, за да управляват и редуцират по подходящ начин тези рискове. Мерките за разширена КПК не могат да бъдат заменени със стандартни мерки за КПК, но трябва да се прилагат в допълнение към стандартните мерки за КПК.
- 4.46. В Директива (ЕС) 2015/849 са изброени специфичните случаи, които дружествата трябва винаги да третират като високо рискови:
- а) когато клиентът или действителният собственик на клиента е видна политическа личност (членове 20—24);

⁹ Член 11, букви д) и е) и член 15, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849.

- б) когато дружество установява кореспондентски отношения, включващи извършването на плащания с институция от трета държава (член 19);
- в) когато дружество поддържа делови взаимоотношения или извършва сделка, включваща високорискови трети държави (член 18, параграф 1); и
- г) всички сделки, които са:
 - i. сложни;
 - ii. необичайно големи;
 - iii. се извършват по необичайни схеми; или
 - iv. нямат явна икономическа или законна цел (член 18, параграф 2).

4.47. В Директива (ЕС) 2015/849 са определени конкретни мерки за разширена КПК, които дружествата трябва да прилагат:

- а) когато клиентът или действителният собственик на клиента е видна политическа личност;
- б) когато деловите взаимоотношения или сделката включват високорискова трета държава, определена от Комисията съгласно член 9, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849;
- в) по отношение на кореспондентски отношения, включващи извършването на плащания с респонденти от трети държави; и
- г) по отношение на всички сделки, които са сложни, необичайно големи, осъществени по необичайни схеми или нямат явна икономическа или законна цел.

Дружествата следва да прилагат допълнителни мерки за разширена КПК в тези случаи, когато това е пропорционално на риска от ИП/ФТ, който са идентифицирали.

Видни политически личности

4.48. При въвеждането на отчитащи риска политики и процедури за установяване на самоличността на видни политически личности, дружествата следва да правят справка със списъка на важни обществени функции, публикуван от Комисията съгласно член 20а, параграф 3 от Директива (ЕС) 2015/849, и да гарантират, че самоличността на заемащите тези функции е установена. Този списък се прилага за важни функции в ЕС; когато определят как да удостоверят самоличността на видни политически личности от трети държави, дружествата следва вместо това да се позовават на списъка с функции

в член 3, параграф 9 от Директива (ЕС) 2015/849 и да коригират този списък за всеки отделен случай.

- 4.49. Дружествата, които използват търговски достъпни списъци на видни политически личности, следва да гарантират, че информацията в тези списъци е актуална и че разбират ограниченията на тези списъци. Дружествата следва да предприемат допълнителни мерки, когато е необходимо, например в ситуации, при които резултатите от проверката са неубедителни или не отговарят на очакванията на дружеството.
- 4.50. Дружествата, които са установили, че клиентът или действителният собственик е видна политическа личност трябва винаги да:
- а) предприемат подходящи мерки за установяване на източника на богатството и произхода на средствата, които се използват в деловите взаимоотношения, за да позволят на дружеството да се увери, че той не получава постъпленията от корупция или друга престъпна дейност. Мерките, които дружествата следва да предприемат за установяване на източника на богатството и произхода на средствата на видната политическа личност, зависят от степента на висок риск, свързан с деловите взаимоотношения. Дружествата следва да проверят източника на богатството и произхода на средствата въз основа на надеждни и независими данни, документи или информация, когато рискът, свързан с взаимоотношенията с видната политическа личност, е особено висок;
 - б) Получат одобрението на висшето ръководство за сключване или продължаване на деловите взаимоотношения с видна политическа личност. Подходящото равнище на старшинство за одобрението следва да бъде определено от нивото на нарасналия риск, свързан с деловите взаимоотношения, и висшето ръководство, което одобрява деловите взаимоотношения с видна политическа личност, следва да има достатъчно старшинство и контрол за вземане на обосновани решения по въпроси, които оказват пряко въздействие върху рисковия профил на дружеството;
 - в) Когато взема решение дали да одобри взаимоотношения с видна политическа личност, висшето ръководство следва да основава решението си на нивото на риска от ИП/ФТ, на което дружеството би било изложено, ако то сключва тези делови взаимоотношения, и доколко е подготвено то да управлява този риск по ефективен начин;
 - г) Прилагат постоянно задълбочено наблюдение както на сделките, така и на риска, свързан с деловите взаимоотношения. Дружествата следва да установят необичайни сделки и редовно да преглеждат информацията, с която разполагат, за гарантиране, че всяка нова или новопоявяваща се

информация, която може да окаже влияние върху оценката на риска, е установена своевременно. Честотата на постоянното наблюдение следва да се определя от нивото на високия риск, свързан с взаимоотношенията.

- 4.51. Съгласно член 20, буква б) от Директива (ЕС) 2015/849 дружествата трябва да прилагат всички тези мерки спрямо видни политически личности, членовете на семействата им и известни близки свързани лица и следва да коригират степента на мерките въз основа на оценка на риска.
- 4.52. Дружествата следва да гарантират, че мерките, които те въвеждат, за да спазят Директива (ЕС) 2015/849 и настоящите насоки по отношение на видни политически личности, не водят до неоправдано лишаване на клиентите, които са видни политически личности, от достъп до финансови услуги.

Високорискови трети държави

- 4.53. По отношение на деловите взаимоотношения или сделките, включващи високорискови трети държави, както е посочено в член 9, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849, дружествата следва да гарантират, че те прилагат най-малко мерките за разширена КПК, посочени в член 18а, параграф 1, и, когато е приложимо, мерките, посочени в член 18а, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849.
- 4.54. Дружествата следва да прилагат мерките, изброени в насока 4.53, и следва да коригират обхвата на мерките въз основа на оценка на риска.
- 4.55. Деловите взаимоотношения или сделките винаги включват високорискова трета държава, ако
- а) средствата са генерирани във високорискова трета държава;
 - б) средствата са получени от високорискова трета държава;
 - в) средствата са предназначени за високорискова трета държава;
 - г) дружеството работи с физическо или юридическо лице, което пребивава или е установено в трета държава с висок риск; или
 - д) дружеството работи с тръст, установен във високорискова трета държава, или с тръст, управляван съгласно правото на високорискова трета държава.
- 4.56. Когато извършват мерки за КПК или в хода на делови взаимоотношения, дружествата следва да гарантират, че прилагат и мерките за разширена КПК, посочени в член 18а, параграф 1, и когато е приложимо, мерките, посочени в член 18а, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849, когато дружествата определят, че

- а) сделката преминава през високорискова трета държава, например поради мястото, където е установен междинният доставчик на платежни услуги; или
- б) действителният собственик на клиента е с местожителство във високорискова трета държава.

4.57. Независимо от насоки 4.54 и 4.56, дружествата следва внимателно да оценят риска, свързан с деловите взаимоотношения и сделки, когато:

- а) е известно, че клиентът поддържа близки лични или професионални връзки с високорискова трета държава; или
- б) за действителния(те) собственик(ци) е известно, че поддържа/т близки лични или професионални връзки с високорискова трета държава.

В тези ситуации дружествата следва да вземат основано на риска решение дали да прилагат мерките, изброени в член 18а, буква б) от Директива (ЕС) 2015/849, мерките за разширена КПК или стандартните мерки за КПК.

Кореспондентски отношения

4.58. За да спазят член 19 от Директива (ЕС) 2015/849, дружествата трябва да предприемат специфични мерки за разширена КПК, когато имат презгранични кореспондентски отношения с респондент, установен в трета държава. Дружествата трябва да прилагат всички тези мерки и следва да коригират обхвата на мерките въз основа на оценка на риска.

4.59. Дружествата следва да реферират към Дял II за насоки относно разширена КПК във връзка с кореспондентските отношения; тези насоки могат също да бъдат полезни за дружествата при други кореспондентски отношения.

Необичайни сделки

4.60. Дружествата следва да разполагат с подходящи политики и процедури за установяване на необичайни сделки или схеми, по които същите се извършват. Когато дружество открие такива сделки, то трябва да приложи мерки за разширена КПК. Сделките могат да бъдат необичайни, тъй като:

- а) те са по-големи от това, което дружеството обикновено очаква въз основа на своите знания за клиента, деловите взаимоотношения или категорията, към която принадлежи клиентът;
- б) те се извършват по необичайни или неочаквани схеми в сравнение с нормалната дейност на клиента или схемата на сделките, свързани с подобни клиенти, продукти или услуги; или

- в) те са много сложни в сравнение с други подобни сделки, свързани с подобни видове клиенти, продукти или услуги, и дружеството не е запознато с икономическа обосновка или законна цел или се съмнява в истинността на предоставената му информация.

4.61. Тези мерки за разширена КПК следва да позволят на дружеството да определи дали тези сделки пораждаат съмнение и трябва да включват най-малко:

- а) предприемане на разумни и адекватни мерки за разбиране на контекста и целта на тези сделки, например чрез установяване на произхода и предназначението на средствата, или научаване повече за стопанската дейност на клиента за установяване на вероятността клиентът да извърши такива сделки; и
- б) наблюдение на деловите взаимоотношения и последващите сделки по-често и с по-голямо внимание към детайлите. Дружеството може да реши да наблюдава отделни сделки, когато това съответства на установения от него риск.

Други високорискови ситуации

4.62. Във всички други високорискови ситуации дружествата следва да вземат информирано решение кои мерки за разширена КПК са подходящи за всяка високорискова ситуация. Подходящият вид разширена КПК, включително степента на поисканата допълнителна информация и на извършеното засилено наблюдение, ще зависи от причината, поради която случайна сделка или делови взаимоотношения са били класифицирани като характеризиращи се с висок риск.

4.63. Не се изисква дружествата да прилагат всички мерки за разширена КПК, изброени по-долу, във всички случаи. В някои случаи с висок риск например, може да е целесъобразно вниманието да се насочи към постоянно задълбочено наблюдение в хода на деловите взаимоотношения.

4.64. Мерките за разширена КПК, които дружествата следва да прилагат, могат да включват:

- а) Увеличаване на количеството на информацията, получена за целите на КПК, както следва:
 - і. Информация за самоличността на клиента или действителния собственик, или структурата на собствеността и структурата на контрола на клиента, да са удовлетворителни, че свързаният с взаимоотношенията риск е добре разбран. Това може да включва получаване и оценяване на информация за репутацията на клиента или действителния собственик и оценка на евентуалните негативни твърдения по отношение на клиента или действителния собственик. Примерите включват:

- a. информация относно членове на семейството и близки търговски партньори;
 - б. информация за минали и настоящи дейности на клиента или на действителния собственик; и
 - в. негативна информация в медиите.
- ii. Информация относно планираното естество на деловите взаимоотношения, за установяване, че естеството и целта им са законосъобразни и помагат на дружествата да получат по-пълнен рисков профил на клиента. Това може да включва получаване на информация за:
 - a. броя, размера и честотата на сделките, които е вероятно да минават през сметката, за да може дружеството да забележи отклонения, които могат да породят съмнение (в някои случаи може да е подходящо да бъдат изискани доказателства);
 - б. защо клиентът търси конкретен продукт или услуга, по-специално, когато не е ясно защо нуждите на клиента не могат да бъдат задоволени по-добре по друг начин, или в различна юрисдикция;
 - в. местоназначението на средствата;
 - г. естеството на стопанската дейност на клиента или действителния собственик, за да може дружеството да разбере по-добре вероятното естество на деловите взаимоотношения.
- б) Повишаване на качеството на информацията, получена за целите на КПК за потвърждаване на самоличността на клиента или действителния собственик, включително чрез:
 - i. изискване първото плащане да бъде извършено през сметка, като може да бъде потвърдено, че тя е на името на клиента при банка, която попада в приложното поле на стандарти за КПК, които са не по-малко строги от тези, посочени в глава II от Директива (ЕС) 2015/849; или
 - ii. установяване, че богатството и средствата на клиента, които се използват в деловите взаимоотношения, не са придобити от престъпна дейност и че източникът на богатството и произходът на средствата са съобразени с информацията на дружеството за клиента и естеството на деловите взаимоотношения. В някои случаи, когато рискът, свързан с

взаимоотношенията е особено висок, проверката на източника на богатството и произхода на средствата може да бъде единственият подходящ инструмент за редуциране на риска. Източникът на средства или богатство може да бъде проверен, наред с другото, чрез позоваване на справките - декларации за ДДС и данъка върху доходите, копия на одитирани отчети, фишове за заплата, нотариални актове или доклади на независими източници. Дружествата следва да вземат предвид факта, че средствата от законна стопанска дейност все пак могат да представляват изпиране на пари или финансиране на тероризма, както е посочено в член 1, параграфи 3 — 5 от Директива (ЕС) 2015/849.

- в) Увеличаване на честотата на прегледите за постигане на увереност, че дружеството продължава да бъде в състояние да управлява риска, свързан с индивидуалните делови взаимоотношения, или да се направи заключение, че взаимоотношенията вече не съответстват на рисковия апетит на дружеството и да помогне за идентифициране на всички сделки, които изискват допълнителен преглед, включително чрез:
- i. увеличаване на честотата на прегледите на деловите взаимоотношения, за да се установи дали рисковият профил на клиента се е променил и дали рискът може да бъде овладян;
 - ii. получаване на одобрение от висшето ръководство за започване или продължаване на деловите взаимоотношения за гарантиране, че висшето ръководство е осведомено за риска, на който е изложено тяхното дружество, и може да вземе обосновано решение относно степента, в която са подготвени да управляват този риск;
 - iii. преразглеждане на деловите взаимоотношения по-редовно за да се гарантира, че евентуалните промени в рисковия профил на клиента са идентифицирани, оценени и, при необходимост, са предприети съответните действия; или
 - iv. провеждане на по-често или по-задълбочено наблюдение на сделки за установяване на евентуални необичайни или неочаквани сделки, които биха могли да породят съмнение за ИП/ФТ. Това може да включва установяване на предназначението на средствата или установяване на причината за определени сделки.

4.65. Дял II съдържа допълнителни мерки за разширена КПК, които могат да бъдат от особено значение в различни сектори.

Други съображения

- 4.66. Дружествата не следва да установяват делови взаимоотношения, ако не са в състояние да спазват своите изисквания за КПК, ако не са уверени, че целта и естеството на деловите взаимоотношения са законни или, ако не са уверени, че могат ефективно да управляват риска, че могат да бъдат използвани за целите на ИП/ФТ. Когато такива делови взаимоотношения вече съществуват, дружествата следва да ги преустановят или да спрат сделките, докато те бъдат преустановени, съгласно инструкции от правоприлагащи органи, когато е приложимо.
- 4.67. Когато дружествата имат разумни основания да подозират, че се извършва опит за ИП/ФТ, те трябва да докладват това на техните звена за финансово разузнаване.
- 4.68. Дружествата следва да имат предвид, че прилагането на рисков базиран подход само по себе си не изисква от тях да откажат или да прекратят деловите взаимоотношения с всички категории клиенти, които свързват с по-висок риск от ИП/ФТ, тъй като рискът, свързан с индивидуалните делови взаимоотношения, ще бъде различен, дори в рамките на една категория.

Наблюдение

- 4.69. Съгласно член 13 от Директива (ЕС) 2015/849 дружествата следва да наблюдават деловите си взаимоотношения със своите клиенти.
- 4.70. Наблюдението следва да включва:
- а. Наблюдение на сделките, за да се гарантира, че те са в съответствие с рисковия профил на клиента, финансовото му състояние и по-широките познания на дружеството за откриване на необичайни или съмнителни сделки; и
 - б. актуализиране на документите, данните или информацията, с които те разполагат, с цел да се разбере дали рискът, свързан с деловите взаимоотношения, се е променил, и да се установи, че информацията, която е в основата на текущото наблюдение, е точна.
- 4.71. Дружествата следва да определят честотата и интензитета на наблюдението въз основа на отчитане на риска, като вземат предвид естеството, размера и сложността на своята стопанска дейност, както и нивото на риска, на който са изложени.

Наблюдение на сделките

- 4.72. Дружествата следва да гарантират, че техният подход към наблюдението на сделките е ефективен и подходящ.

- 4.73. Ефективната система за наблюдение на сделките разчита на актуална информация за клиентите и следва да дава възможност на дружеството надеждно да открива необичайни и съмнителни сделки и схеми на сделки. Дружествата следва да гарантират, че разполагат с процедури за преразглеждане без ненужно забавяне на сделки, за които е подаден сигнал.
- 4.74. Това, което е подходящо, зависи от естеството, размера и сложността на стопанската дейност на дружеството, както и от риска, на който е изложено дружеството. Дружествата следва да адаптират интензитета и честотата на наблюдението в съответствие с рисков базирания подход. Дружествата следва във всеки случай да определят.
- а) Кои сделки ще наблюдават в реално време и за кои сделки ще извършват последващо наблюдение. Като част от това дружествата следва да преценят:
 - i. кои високорискови фактори или комбинация от високорискови фактори винаги ще водят до наблюдение в реално време; и
 - ii. кои сделки, свързани с по-висок риск от ИП/ФТ, се наблюдават в реално време, по-специално тези, при които рискът, свързан с деловите взаимоотношения, вече е увеличен.
 - б) Дали ще извършват наблюдение на сделките ръчно или чрез автоматизирана система за наблюдение на сделките. Дружествата, които обработват голям обем сделки, следва да обмислят въвеждането на автоматизирана система за наблюдение на сделките; и
 - в) Честотата на наблюдението на сделките, като се вземат предвид изискванията в настоящите насоки.
- 4.75. В допълнение към наблюдението в реално време и последващото наблюдение на отделните сделки и независимо от използваното ниво на автоматизация, дружествата следва редовно да извършват последващи прегледи на извадка, взета от всички обработени сделки, за да установят тенденциите, които биха могли да послужат за основа на техните оценки на риска, и да проверят и, ако е необходимо, впоследствие да подобрят надеждността и целесъобразността на своята система за наблюдение на сделките. Дружествата следва също така да използват информацията, получена съгласно насоки 1.29—1.30, за да проверят и подобрят своята система за наблюдение на сделките.

Актуализиране на информацията за КПК

- 4.76. Дружествата трябва да актуализират информацията за КПК.¹⁰

¹⁰ Член 14, параграф 5 от Директивата за борбата срещу изпирането на пари

- 4.77. Когато въвеждат политики и процедури за актуализиране на информацията за КПК, дружествата следва да обръщат особено внимание на необходимостта да останат бдителни и да събират информация за клиента, която ще им помогне да разберат дали рискът, свързан с деловите взаимоотношения, се е променил. Примерите за информация, която дружествата следва да обхващат, включват очевидна промяна в произхода на средствата на клиента, структурата на собствеността на клиента или поведение, което не съответства на поведението или профила на сделката, които дружеството е очаквало.
- 4.78. Промяна в обстоятелствата за клиента вероятно ще породи изискване за прилагане на мерки за КПК по отношение на този клиент. В тези ситуации може да не се налага дружествата да прилагат повторно всички мерки за КПК, а следва да определят кои мерки за КПК да прилагат и обхвата на мерките за КПК, които ще прилагат. Например в случаите с по-нисък риск дружествата могат да използват информацията, получена в хода на деловите взаимоотношения, за да актуализират информацията за КПК, с която разполагат за клиента.

Насока 5: Съхраняване на информация

- 5.1. За целите на членове 8 и 40 от Директива (ЕС) 2015/849 дружествата трябва да водят документация най-малко за
- а) Информация за КПК;
 - б) Техните оценки на риска; и
 - в) Сделките.
- 5.2. Дружествата следва да гарантират, че тези записи са достатъчни, за да демонстрират пред техния компетентен орган, че предприетите мерки са адекватни с оглед на риска от ИП/ФТ.

Насока 6: Обучение

- 6.1. Дружествата трябва да информират своите служители за разпоредбите, които са въвели, за да изпълнят своите задължения във връзка с БИП/БФТ.¹¹
- 6.2. Като част от това и в съответствие с насоките, съдържащи се в Дял I, дружествата следва да предприемат стъпки, за да гарантират, че персоналът разбира
- а) Свързаната с дейността оценка на риска и начина, по който тя се отразява на ежедневната им работа;

¹¹ Член 46, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/849.

- б) Политиките и процедурите на дружеството във връзка с БИП/БФТ и начина, по който те трябва да се прилагат; и
 - в) Как да се разпознаят съмнителните или необичайните сделки и дейности и как да се процедира в такива случаи.
- 6.3. Дружествата следва да гарантират, че обучението в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма е
- а) Съвръзано с дружеството и неговата стопанска дейност;
 - б) Съобразено с персонала и неговите специфични роли;
 - в) Се актуализира редовно; и
 - г) Ефективно.

Насока 7: Преглед на ефективността

- 7.1. Дружествата следва редовно да оценяват ефективността на своя подход към БИП/БФТ и да определят честотата и интензитета на тези оценки въз основа на отчитане на риска, като вземат предвид естеството и размера на своята стопанска дейност и нивото на риска от ИП/ФТ, на който са изложени.
- 7.2. Дружествата следва да преценят дали независим преглед на техния подход може да бъде оправдан или необходим.¹²

¹² Член 8, параграф 4, буква б) от Директива (ЕС) 2015/849.

Дял II: Специфични за сектора насоки

Специфичните за сектора насоки в Дял II допълват общите насоки в Дял II на настоящите насоки. Те следва да се четат във връзка с Дял I.

Рисковите фактори, описани във всяка секторна насока от Дял II, не са изчерпателни. Дружествата следва да предприемат глобален подход към риска, свързан със случая, и да отбележат, че изолираните рискови фактори не е задължително да преместват делови взаимоотношения или случайна сделка в по-висока или по-ниска рискова категория.

Във всяка секторна насока в Дял II се посочват и примери за мерки за КПК, които дружествата следва да прилагат въз основа на оценка на риска във високорискови и, доколкото е разрешено от националното законодателство, нискорискови случаи. Тези примери не са изчерпателни и дружествата следва да избират най подходящите мерки за КПК в съответствие с нивото и вида на риска от ИП/ФТ, който са идентифицирали.

Насока 8: Секторни насоки за кореспондентските отношения

- 8.1. Насока 8 съдържа насоки за кореспондентско банкиране, както е определено в член 3, параграф 8, буква а) от Директива (ЕС) 2015/849. Дружествата, които предлагат други кореспондентски отношения съгласно определението в член 3, параграф 8, буква б) от Директива (ЕС) 2015/849, следва да прилагат настоящите насоки в зависимост от случая.
- 8.2. Дружествата следва да имат предвид, че в кореспондентските отношения кореспондентът предоставя банкови услуги на респондента, или в качество между принципали или от името на клиентите на респондента. Кореспондентът обикновено няма делови взаимоотношения с клиентите на респондента и обикновено не знае самоличността им или естеството или целта на основната сделка, освен ако тази информация не е включена в платежната инструкция.
- 8.3. Дружествата трябва да вземат предвид следните рискови фактори и мерки, заедно с тези, посочени в Дял II от настоящите насоки.

Рискови фактори

Рискови фактори, свързани с продукт, услуга и сделка

- 8.4. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:
 - а) Сметката може да бъде използвана от други банки респонденти, които имат преки отношения с респондента, но не с кореспондента ('nesting' or downstream clearing), което означава, че кореспондентът индиректно предоставя услуги на други банки, които не са респондент;
 - б) Сметката може да бъде използвана от други субекти в рамките на групата на респондента, които не са предмет на комплексна проверка на кореспондента;
 - в) Услугата включва откриването на кореспондентска сметка, което позволява на клиентите на респондента да извършват сделки директно по сметката на респондента.
- 8.5. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска:
 - а) Отношението е ограничено до приложението на SWIFT за управление на отношенията (SWIFT Risk Management Application - RMA), което е разработено с цел управление на съобщенията между финансови институции. При SWIFT RMA отношенията респондентът или контрагентът нямат отношения във връзка с платежна сметка;

- б) Банките извършват действия в качество между принципали, вместо да обработват сделки от името на своите основни клиенти, например в случай на услуги по обмяна на валута между две банки, когато дейността се извършва на база между принципали между банките и когато сетълментът на сделката не включва плащане в полза на трета страна. В тези случаи сделката е за собствена сметка на банката респондент;
- в) Сделката е свързана с продажбата, покупката или учредяване на залог върху ценни книжа на регулирани пазари, например извършване на действия като попечител или използване на попечител с пряк достъп, обикновено с помощта на местен участник, до система за сетълмент на ценни книжа в или извън ЕС.

Рискови фактори, свързани с клиента

8.6. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Политиките за БИП/БФТ на респондента и системите и механизмите за контрол, които респондентът е въвел за прилагането им, не отговарят на стандартите, изисквани от Директива (ЕС) 2015/849;
- б) Респондентът не е обект на адекватен надзор за БИП/БФТ;
- в) Респондентът, неговото дружество майка или дружество, което принадлежи към същата група като респондента, неотдавна са били обект на регулаторно правоприлагане поради неправилни политики и процедури за БИП/БФТ и/или нарушения на задълженията за БИП/БФТ;
- г) Респондентът извършва значима стопанска дейност със сектори, които са свързани с по-високи нива на риска от изпиране на пари /финансиране на тероризъм; например, респондентът извършва значима свързана с парични преводи дейност или стопанска дейност от името на доставчици на услуги по парични преводи или обменни бюра, с нерезиденти или във валута, различна от тази на държавата, в която е базиран;
- д) Ръководството или собствеността на респондента включва видни политически личности, по-специално, когато видна политическа личност може да упражнява значимо влияние върху респондента, когато репутацията, почтеността или пригодността на видната политическа личност като член на управителния съвет или изпълнител на ключова функция поражда притеснения или когато видната политическа личност е от юрисдикции, свързани с по-висок риск от изпиране на пари/финансиране на тероризъм. Дружествата следва да отделят специално внимание на тези юрисдикции, където корупцията се възприема като системна или широко разпространена;

- е) Историята на деловите взаимоотношения с респондента дава основание за притеснение, тъй като например размерът на сделките не е в съответствие с това, което би очаквал кореспондентът, въз основа на знанията си за естеството и размера на респондента;
- ж) Непредоставяне от страна на респондента на поисканата от кореспондента информация за целите на КПК и разширена КПК, както и информация за платеца или получателя, изисквана съгласно Регламент (ЕС) 2015/847. За тази цел кореспондентът следва да вземе предвид количествените и качествените критерии, определени в съвместните насоки JC/GL/2017/16.¹³

8.7. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска. Кореспондентът се е уверил, че:

- а) механизмите за контрол в областта на БИП/БФТ на респондента са не по-малко строги от тези, изисквани от Директива (ЕС) 2015/849;
- б) респондентът е част от същата група като кореспондента, не е установен в юрисдикция, свързана с по-висок риск от изпиране на пари/финансиране на тероризъм, и спазва ефективно стандартите на групата за борба с изпирането на пари, които са не по-малко строги от тези, изисквани от Директива (ЕС) 2015/849.

Свързани с държавата или географски рискови фактори

8.8. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Респондентът се намира в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ. Дружествата следва да отделят специално внимание на юрисдикциите:
 - i. определени като високорискови трети държави съгласно член 9, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849;
 - ii. със значителни равнища на корупция и/или други предикатни престъпления за изпиране на пари;
 - iii. без подходящ капацитет на правната и съдебната система ефективно да преследват тези престъпления;
 - iv. със значителни равнища на финансиране на тероризма или терористични дейности; или

¹³ Съвместни насоки съгласно член 25 от Регламент (ЕС) 2015/847 относно мерките, които доставчиците на платежни услуги следва да предприемат за откриване на липсваща или непълна информация за платеца или получателя, и процедурите, които те следва да въведат с цел управление на преводи на средства, при които липсва изискваната информация, издадени на 22 септември 2017 г.

- v. без ефективен надзор за БИП/БФТ.
 - б) Респондентът извършва значителна дейност с клиенти, намиращи се в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ;
 - в) Дружеството майка на респондента има седалище или е учредено в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ.

8.9. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска:

- а) Респондентът се намира в държава — членка на ЕИП;
- б) Респондентът е със седалище в трета държава, която има изисквания за БИП/БФТ не по-малко строги от тези, изисквани съгласно Директива (ЕС) 2015/849, и ефективно изпълнява тези изисквания (въпреки че кореспондентите следва да отбележат, че това не ги освобождава от прилагане на мерки за разширена комплексна проверка, посочени в член 19 от Директива (ЕС) 2015/849).

Мерки

8.10. Всички кореспонденти следва да прилагат мерките за КПК, посочени в член 13 от Директива (ЕС) 2015/849, по отношение на респондента, който е клиент на кореспондента, въз основа на отчитане на риска. Това означава, че кореспондентите следва да:

- а) Идентифицират и проверяват самоличността на респондента и неговия действителен собственик. Като част от това кореспондентите следва да получат достатъчно информация относно дейността и репутацията на респондента за установяване, че рискът, свързан с изпирането на пари, при респондента не е нараснал. По-специално, кореспондентите следва да:
 - i. получават информация относно ръководството на респондента и отчитат целесъобразността, за целите на предотвратяването на финансови престъпления, на всякакви връзки, които ръководството или собственикът на респондента може да има с видни политически личности или други високо-рискови лица; и
 - ii. преценят, въз основа на отчитане на риска, дали получаването на информация за основната дейност на респондента, видовете клиенти, които привлича и качеството на неговите системи и механизми за контрол за БИП (включително публично достъпна информация относно скорошни регулаторни или наказателни санкции за недостатъци в БИП), би било подходящо. В случаите, в които респондентът е клон, дъщерно дружество или филиал,

кореспондентите следва също така да отчетат статуса, репутацията и механизмите за контрол на БИП на дружеството майка;

- б) Създават и документират естеството и целта на предоставената услуга, както и отговорностите на всяка институция. Това може да включва определянето, в писмена форма, на обхвата на отношенията, кои продукти и услуги ще бъдат доставени, и как и от кого може да бъде използвано споразумението за кореспондентски отношения (напр. ако то може да бъде използвано от други банки чрез техните отношения с респондента);
- в) Наблюдава деловите взаимоотношения, включително сделки, за идентифициране на промени в рисковия профил на респондента и разкриване на необичайно или съмнително поведение, включително дейностите, които не съответстват на целта на предоставяните услуги или са в противоречие с ангажиментите, които са сключени между кореспондента и респондента. Когато банката кореспондент позволява пряк достъп на клиентите на респондента до сметки (напр. кореспондентски сметки или „nested accounts“), тя следва да извършва постоянно задълбочено наблюдение върху деловите взаимоотношения. Поради естеството на кореспондентското банкиране, наблюдението след изпълнението е обичайната практика;
- г) Гарантира, че информацията за КПК, която притежават, е актуална.

- 8.11. Кореспондентите трябва също да установят, че респондентът не позволява неговите сметки да бъдат използвани от банки фантоми, в съответствие с член 24 на Директива (ЕС) 2015/849. Това може да включва искане за потвърждение от респондента, че той не работи с банки фантоми, разглеждане на съответните раздели в политиките и процедурите на респондента или публично достъпна информация, например правни разпоредби, с които се забранява обслужването на банки фантоми.
- 8.12. Не съществува изискване в Директива (ЕС) 2015/849 за кореспондентите да прилагат мерки за КПК за индивидуални клиенти на респондента.
- 8.13. Кореспондентите следва да имат предвид, че въпросниците за КПК, предоставени от международните организации, обикновено не са предназначени специално в помощ на кореспондентите да изпълняват задълженията си по Директива (ЕС) 2015/849. Когато решават дали да използват тези въпросници, кореспондентите следва да преценят дали те ще бъдат достатъчни, за да им позволят да изпълняват своите задължения по Директива (ЕС) 2015/849, и следва да предприемат допълнителни действия, ако е необходимо.

Респонденти, базирани в държави извън ЕИП

- 8.14. За да изпълнят задължението си по член 19 от Директива (ЕС) 2015/849, когато кореспондентските отношения включват извършване на плащания с институция респондент от трета държава, кореспондентите следва да прилагат специфични мерки за разширена КПК в допълнение към мерките за КПК, посочени в член 13 от Директива (ЕС) 2015/849, но могат да коригират тези мерки въз основа на отчитане на риска. Във всички останали случаи дружествата следва да прилагат поне насоки 8.10—8.13.
- 8.15. Кореспондентите трябва да прилагат всяка от тези мерки за разширена КПК за респондентите, установени в държава извън ЕИП, но кореспондентите могат да коригират степента на тези мерки въз основа на отчитане на риска. Например, ако кореспондентът е удовлетворен, въз основа на подходящи проучвания, че респондентът е със седалище в трета държава, която има ефективна уредба за БИП/БФТ, упражнен му е ефективен надзор за спазването на тези изисквания и че няма основания за съмнение, че политиките и процедурите за БИП/БФТ на респондента са или неотдавна са били сметени за неподходящи, то оценката на механизмите за контрол на респондента не е необходимо непременно да бъде извършена подробно.
- 8.16. Кореспондентите следва винаги да документират по подходящ начин своите мерки за КПК и разширена КПК и процесите на вземане на решения.
- 8.17. За да спазят член 19 от Директива (ЕС) 2015/849, мерките, отчитащи риска, които дружествата предприемат, следва да им дадат възможност:
- а) Да съберат достатъчно информация за институцията респондент, която им позволява да разберат изцяло естеството на дейността на респондента, за да установят степента, в която дейността на респондента излага кореспондента на по-висок риск от пране на пари. Това следва да включва действия за разбиране и оценка на риска на естеството на клиентската база на респондента, ако е необходимо като се попита респондента за неговите клиенти и вида дейности, които респондентът ще извършва чрез кореспондентската сметка;
 - б) Да определят от публичната информация репутацията на институцията и качеството на надзора. Това означава, че кореспондентът следва да оцени степента, в която той може да се увери, че върху респондента се извършва адекватен надзор за спазването на неговите задължения във връзка с БИП. Няколко публично достъпни ресурси, например оценки на Специалната група за финансови действия или Програмата за оценка на финансовия сектор, които съдържат раздели за ефективен надзор, могат да помогнат на кореспондентите да установят това;
 - в) Да оценяват механизмите за контрол на институцията респондент в областта на БИП/БФТ. Това предполага, че кореспондентът следва да

извърши качествена оценка на рамката за контрол на БИП/БФТ на респондента, не само да получи копие на политиките и процедурите за борба с изпирането на пари на респондента. Тази оценка следва да бъде документирана по подходящ начин. В съответствие с основания на анализ на риска подход, когато рискът е особено висок и по-специално когато обемът на сделките при кореспондентското банкиране е съществен, кореспондентът следва да разгледа възможността за посещения на място и/или тестване на извадка, за да се увери, че политиките и процедурите за БИП на респондента се прилагат ефективно;

- г) Да получи одобрение от висшето ръководство, както е определено в член 3, параграф 12 от Директива (ЕС) 2015/849, преди да установи нови кореспондентски отношения и къде възникват съществени нови рискове, например защото държавата, в която е установен респондентът, е определена като високорискова съгласно разпоредбите на член 9 от Директива (ЕС) 2015/849. Одобряващият старши ръководител не следва да бъде служителят, който установява отношенията, и колкото по-висок е рискът, свързан с отношенията, толкова по-висок следва да бъде рангът на одобряващия старши ръководител. Кореспондентите следва да информират висшето ръководство за кореспондентски отношения с висок риск и действията, които кореспондентът предприема за ефективно управление на този риск;
- д) Документират отговорностите на всяка институция. Ако все още не е посочено в стандартното споразумение, кореспондентите следва да сключат писмено споразумение, включващо най-малко следното:
 - i. стоките и услугите, предоставени на респондента;
 - ii. как и от кого може да се използва кореспондентският банков механизъм (напр. ако може да се използва от други банки чрез отношенията им с респондента), какви са отговорностите на респондента за БИП/БФТ;
 - iii. как кореспондентът ще наблюдава взаимоотношенията, за да установи дали респондентът изпълнява задълженията си по настоящото споразумение (например чрез последващо наблюдение на сделките);
 - iv. информацията, която следва да бъде предоставена от респондента по искане на кореспондента (по-специално за целите на наблюдението на кореспондентските отношения), и разумен срок, в който информацията следва да бъде предоставена (като се вземе

предвид сложността на платежната верига или кореспондентската верига).

- е) По отношение на кореспондентските сметки и „nested accounts”, трябва да е гарантирано, че кредитната или финансовата институция респондент е проверила самоличността и е извършила текуща комплексна проверка на клиента, които има пряк достъп до сметките на кореспондента и че може да предостави съответните данни за КПК на институцията кореспондент при поискване. Кореспондентите следва да се стремят да получат потвърждение от респондента, че съответните данни могат да бъдат предоставени при поискване.

Респонденти, базирани в държави от ЕИП

- 8.18. В случаите, когато респондентът се намира в държава от ЕИП, член 19 от Директива (ЕС) 2015/849 не се прилага. Кореспондентът обаче продължава да бъде задължен да прилага отчитащи риска мерки за КПК съгласно член 13 от Директива (ЕС) 2015/849.
- 8.19. Когато рискът, свързан с респондента със седалище в държава — членка от ЕИП, се е увеличил, кореспондентите трябва да прилагат мерки за разширена КПК в съответствие с член 18 от Директива (ЕС) 2015/849. В този случай кореспондентите следва да обмислят прилагането поне на някои от мерките за разширена КПК, описани в член 19 на Директива (ЕС) 2015/849, и по-специално член 19, букви а) и б).

Респонденти, установени във високорискови трети държави, и кореспондентски отношения, включващи високорискови трети държави

- 8.20. Кореспондентите следва да определят кои от техните отношения включват високорискови трети държави, определени съгласно член 9, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849.
- 8.21. Кореспондентите следва също така, като част от стандартните си мерки за КПК, да определят вероятността респондентът да инициира сделки, включващи високорискови трети държави, включително когато значителна част от собствените клиенти на респондента поддържат съответни професионални или лични връзки с високорискови трети държави.
- 8.22. За да изпълнят задължението си по член 18а, дружествата следва да се уверят, че прилагат и член 13 и параграф 19 от Директива (ЕС) 2015/849.
- 8.23. Освен ако кореспондентът не е оценил риска от ИП/ФТ, произтичащ от отношенията с респондента, като особено висок, кореспондентите следва да са в състояние да изпълнят изискванията на член 18а, параграф 1 чрез прилагане на членове 13 и 19 от Директива (ЕС) 2015/849.

- 8.24. За да изпълнят задължението си съгласно член 18а, параграф 1, буква в) от Директива (ЕС) 2015/849, кореспондентите следва да прилагат насока 8.17, буква в) и да се погрижат да оценят адекватността на политиките и процедурите на респондента за установяване на произхода на средства и източника на богатство на своите клиенти, да извършват посещения на място или извадкови проверки или да поискат от респондента да представи доказателства за легитимния източник на богатство или произход на средства на даден клиент, според изискванията.
- 8.25. Когато държавите членки изискват от дружествата да прилагат допълнителни мерки в съответствие с член 18а, параграф 2 кореспондентите следва да прилагат едно или повече от следните:
- а) Увеличаване на честотата на прегледите на информацията за КПК, съхранявана на респондента, и оценката на риска на този респондент;
 - б) Изискване за по-разширена оценка на механизмите на респондента за контрол на БИП/БФТ. В тези ситуации с по-висок риск кореспондентите следва да обмислят възможността за преразглеждане на независимия одитен доклад относно механизмите на респондента за контрол на БИП/БФТ, провеждане на събеседване със служителите по спазване на изискванията, възлагане на преглед от трета страна или провеждане на посещение на място;
 - в) Изискване на засилено и по-инвазивно наблюдение. Наблюдението в реално време на сделките е една от мерките за разширена КПК, които банките следва да обмислят в ситуации, при които рискът от ИП/ФТ е особено голям. Като част от това кореспондентите следва да обмислят поддържането на постоянен диалог с респондента, за да се постигне по-добро разбиране на рисковете, свързани с кореспондентските отношения, и да се улесни бързия обмен на съдържателна информация, ако е необходимо.
 - г) Изискване за засилено наблюдение на паричните преводи, за да се гарантира откриването на липсваща или непълна информация за платеца и/или получателя съгласно Регламент (ЕС) 2015/847 и в съответствие със съвместните насоки JC/GL/2017/16.¹⁴
 - д) Ограничаване на деловите взаимоотношения или сделките, включващи високорискови трети държави по отношение на естеството, обема или платежните средства, след разширена оценка на остатъчния риск, породен от кореспондентските отношения.

¹⁴ Съвместни насоки съгласно член 25 от Регламент (ЕС) 2015/847 относно мерките, които доставчиците на платежни услуги следва да предприемат за откриване на липсваща или непълна информация за платеца или получателя, и процедурите, които те следва да въведат с цел управление на преводи на средства, при които липсва изискваната информация, издадени на 22 септември 2017 г. (JC/GL/2017/16).

Насока 9: Секторни насоки за банкиране на дребно

- 9.1. За целите на настоящите насоки банкиране на дребно означава предоставянето на банкови услуги на физически лица и малки и средни предприятия. Примери за банкови продукти и услуги на дребно включват текущи сметки, ипотечни кредити, спестовни сметки, потребителски и срочни кредити и кредитни линии.
- 9.2. Поради естеството на предлаганите продукти и услуги, относително удобният достъп и често големите обеми на сделки и делови взаимоотношения, банкирането на дребно е уязвимо от финансирането на тероризма и всички етапи от процеса на изпиране на пари. В същото време обемът на деловите взаимоотношения и сделки, свързани с банкирането на дребно, може да направи идентифицирането на риска от ИП/ФТ, свързан с индивидуални взаимоотношения, и разкриването на съмнителни сделки особено предизвикателство.
- 9.3. Банките трябва да вземат предвид следните рискови фактори и мерки, заедно с тези, посочени в Дял I от настоящите насоки. Банките, които предоставят услуги по осъществяване на плащане или услуги по предоставяне на информация за сметка, следва също да се позовават на секторна насока 18.

Рискови фактори

Рискови фактори, свързани с продукт, услуга и сделка

- 9.4. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:
 - а) характеристиките на продукта насърчават анонимност;
 - б) продуктът позволява плащания от трети страни, които нито са свързани с продукта, нито са определени предварително, когато подобни плащания не биха били очаквани, например за ипотечни кредити или заеми;
 - в) продуктът не поставя ограничения относно оборота, международните сделки или подобни характеристики на продукта;
 - г) нови продукти и нови стопански практики, включително нови механизми за доставка, и използването на нови или разработване на технологии за нови и вече съществуващи продукти, когато те все още не са добре разбрани;
 - д) кредитиране (включително ипотечни заеми), обезпечено със стойността на активите в други юрисдикции, особено в държавите, в които е трудно да се установи дали клиентът има законно право на собственост върху обезпечението, или когато самоличността на страните, които гарантират заема, е трудно да бъде проверена;

е) необичайно голям обем или голяма стойност на сделките.

9.5. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска:

а) Продуктът има ограничена функционалност, например в случай на:

- i. спестовен продукт с определен срок с ниски прагове за спестявания;
- ii. продукт, при който ползите не могат да бъдат реализирани в полза на трето лице;
- iii. продукт, при който ползите са реализуеми само в дългосрочен план или за конкретна цел, като пенсиониране или придобиване на собственост;
- iv. споразумение за отпускане на малки суми, включително споразумение обвързано с покупката на конкретна потребителска стока или услуга; или
- v. продукт с ниска стойност, включително лизинг, когато пълноправната собственост върху актива не е прехвърлена на клиента до прекратяване на договорното правоотношение или изобщо никога не се прехвърля.

б) Продуктът може да се използва само от определени категории клиенти, например пенсионери, родители от името на децата си, или непълнолетни лица до навършване на пълнолетие;

в) Сделките трябва да бъдат извършени през сметка на името на клиента в кредитна или финансова институция, която попада в приложното поле на изискванията за БИП/БФТ, които са не по-малко строги от тези, изисквани от Директива (ЕС) 2015/849;

г) Не съществува споразумение за надплащане.

Рискови фактори, свързани с клиента

9.6. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

а) Естеството на клиента, например:

- i. Клиентът е дружество, което се характеризира с интензивно използване на пари в брой;
- ii. Клиентът е дружество, свързано с по-високи нива на риска от изпиране на пари, например някои доставчици на услуги по парични преводи и хазартни дейности;
- iii. Клиентът е дружество, свързано с по-висок риск от корупция, например, извършващо дейност в добивната промишленост или търговията с оръжия;

- iv. Клиентът е организация с нестопанска цел, която подкрепя юрисдикции, свързани с повишен риск от ФТ;
- v. Клиентът е ново дружество без адекватен бизнес профил или резултати;
- vi. Клиентът е нерезидент. Банките следва да имат предвид, че член 16 от Директива 2014/92/ЕС предвижда правото на потребителите, които пребивават законно в Европейския съюз за получаване на основна банкова сметка, въпреки че правото на откриване и използване на основна платежна сметка се прилага само доколкото банките могат да спазват своите задължения за БИП/БФТ и не освобождава банките от задължението им за идентифициране и оценка на рисковете от ИП/ФТ, включително риска, свързан с клиента, който не е пребиваващ в държавата членка, в която банката има седалище¹⁵;
- vii. Действителният собственик на клиента не може лесно да бъде идентифициран, защото структурата на собственост на клиента е необичайна, прекомерно сложна или неясна, или защото клиентът емитира акции на приносител.

б) Поведението на клиента, например:

- i. Клиентът не е склонен да предостави информация за КПК или изглежда умишлено избягва пряк контакт;
- ii. Удостоверяването на самоличността на клиента е в нестандартна форма без видима причина;
- iii. Поведението на клиента или обемът на сделката не са в съответствие с очакваните от категорията на клиента, към която принадлежи, или са неочаквани въз основа на информацията, която клиентът е предоставил при откриване на сметката;
- iv. Поведението на клиента е необичайно, например клиентът неочаквано и без разумно обяснение ускорява договорен погасителен план, посредством еднократно изплащане или предсрочно прекратяване; депозира или желае изплащането на банкноти на висока стойност без основателна причина; увеличава дейността след период на неактивност; или извършва сделки, в които видимо няма икономически смисъл.

9.7. Следният фактор може да допринесе за намаляване на риска:

¹⁵ Вж. „Становище на Европейския банков орган относно прилагането на мерки за комплексна проверка на клиента за клиенти, които са кандидати за убежище от високорискови трети държави или територии“: <http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1359456/EBA-Op-2016-07+%28Opinion+on+Customer+Due+Diligence+on+Asylum+Seekers%29.pdf>

- а) Клиентът е отдавнашен клиент, чиито предишни сделки не са дали повод за съмнение или притеснение и желаните продукт или услуга са в съответствие с рисковия профил на клиента.

Свързани с държавата или географски рискови фактори

9.8. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Средствата на клиента се основават на лични или делови връзки с юрисдикции, свързани с по-висок риск от ИП/ФТ;
- б) Получателят се намира в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ. Дружествата следва да обърнат специално внимание на юрисдикции, за които е известно, че предоставят финансиране или подкрепа за терористични дейности или в които е известно, че работят групи, извършващи терористични престъпления, и юрисдикции, подлежащи на финансови санкции, ембарго или мерки, свързани с тероризъм, финансиране на тероризма или разпространение на оръжия за масовото унищожение.

9.9. Следният фактор може да допринесе за намаляване на риска:

- а) Държавите, свързани със сделката, имат уредба за БИП/БФТ, която е не по-малко строга от тази, изисквана по Директива (ЕС) 2015/849, и е свързана с ниски равнища на предикатни престъпления.

Рискови фактори, свързани с канала за разпространение

9.10. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) делови взаимоотношения без физическо присъствие, когато няма подходящи допълнителни предпазни мерки, например електронни подписи, средства за електронна идентификация в съответствие с Регламент (ЕС) № 910/2014, и проверки за измама с фалшива самоличност;
- а) разчитане на мерките за КПК на трета страна в случаите, когато банката няма дълготрайни отношения със съответната трета страна;
- б) нови канали за доставка, които все още не са изпитани.

9.11. Следният фактор може да допринесе за намаляване на риска:

- а) Продуктът е достъпен само за клиенти, които отговарят на специфични критерии за допустимост, определени от националните публични органи, като в случая на получаващите помощ от държавата или специфични спестовни продукти за деца, регистрирани в дадена държава членка.

Мерки

9.12. Когато банките използват автоматизирани системи за идентифициране на риска от ИП/ФТ, свързан с индивидуални делови взаимоотношения или случайни сделки и за разкриване на съмнителни сделки, те следва да гарантират, че тези системи са уместни за целта в съответствие с критериите, изложени в Дял I. Използването на автоматизирани информационни системи никога не следва да се счита за заместител на бдителността на персонала.

Разширена комплексна проверка на клиента

9.13. Когато рискът, свързан с делови взаимоотношения или случайна сделка, е увеличен, банките трябва да прилагат мерки за разширена КПК съгласно член 18 от Директива (ЕС) 2015/849. Те могат да включват:

- а) Проверка на самоличността на клиента и на действителния собственик въз основа на повече от един надежден и независим източник;
- б) Идентифициране и удостоверяване на самоличността на други акционери, които не са действителният собственик на клиента или които и да е физически лица, които имат право да се разпореждат със сметка или да дават инструкции относно превода на средства или прехвърлянето на ценни книжа;
- в) Получаване на допълнителна информация относно клиента и естеството и целта на деловите взаимоотношения с цел създаването на по-пълнен профил на клиента, например чрез извършване на търсене в публични източници или търсене на негативна информация в медиите или възлагане на доклад за проучване на трета страна. Примери за вида информация, която банките могат да търсят, включват:
 - i. естеството на дейността или заетостта на клиента;
 - ii. убеденост в разумна степен, че източникът на богатство и произходът на средствата на клиента, които са предмет на деловите взаимоотношения са законни;
 - iii. целта на сделката, в това число, когато е уместно, местоназначението на средствата на клиента;
 - iv. информация за всички връзки, които клиентът може да има с други юрисдикции (централа, работещи офиси, клонове и др.) и за лицата, които могат да оказват влияние върху дейността му; или

- v. когато клиентът се намира в друга държава, защо той търси банкови услуги на дребно извън рамките на своята национална юрисдикция.
- г) Завишаване на честотата на наблюдение на сделките;
- д) По-често провеждане на прегледи, когато е необходимо, актуализиране на информацията и документацията. Когато свързаният с взаимоотношенията риск е особено висок, банките следва да преразглеждат деловите взаимоотношения всяка година.

9.14. По отношение на деловите взаимоотношения или сделките, включващи високорискови трети държави, банките следва да следват насоките в Дял I.

Опростена комплексна проверка на клиента

9.15. В случаи с нисък риск и доколкото е позволено от националното законодателство, банките могат да прилагат мерки за опростена КПК, които могат да включват:

- а) за клиенти, които подлежат на задължително лицензиране и регулаторен режим, проверка на самоличността въз основа на данни за това, че клиентът попада в приложното поле на въпросния режим, например чрез търсене в публичния регистър на регулаторния орган;
- б) проверка на самоличността на клиента и, когато е приложимо, на действителния собственик по време на установяването на делови взаимоотношения в съответствие с член 14, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849;
- в) допускане, че плащане от сметка на клиента или от съвместна сметка в регулирана кредитна или финансова институция в държава — членка на ЕИП, отговаря на изискванията, определени в член 13, параграф 1, букви а) и б) от Директива (ЕС) 2015/849;
- г) приемане на алтернативни форми на самоличност, които отговарят на критерия за независим и надежден източник в член 13, параграф 1, буква а) от Директива (ЕС) 2015/849, например писмо от държавна агенция или друг надежден публичен орган до клиента, когато съществуват достатъчно основания за клиента да не е в състояние да предостави стандартно удостоверение за самоличност и при условие че няма основания за съмнение;
- д) актуализиране на информацията за КПК само в случай на конкретни активиращи събития, например клиент, който желае нов продукт или продукт с по-висок риск, или промени в поведението на клиента или

профила на сделката, които показват, че свързаният с взаимоотношенията риск вече не е нисък.

Обединени сметки

- 9.16. Когато клиент на банка открива „обединена сметка“, с цел да управлява средствата, които принадлежат на собствените клиенти на клиента, банката следва да прилага пълен набор от мерки за КПК, включително третиране на клиентите на клиента като действителни собственици на средствата, държани в обединената сметка и проверката на тяхната самоличност.
- 9.17. Когато има признаци, че рискът, свързан с деловите взаимоотношения е висок, банките трябва да прилагат мерките за разширена КПК, посочени в член 18 от Директива (ЕС) 2015/849, по целесъобразност.
- 9.18. Въпреки това в степента, разрешена от националното законодателство, когато рискът, свързан с деловите взаимоотношения, е нисък и при спазване на изложените по-долу условия, банката може да прилага мерки за опростена КПК, при условие че:
- а) Клиентът е дружество, което попада в приложното поле на задълженията за БИП/БФТ в държава от ЕИП или трета държава с уредба за БИП/БФТ, която е не по-малко строга от тази, изисквана по Директива (ЕС) 2015/849, и върху него е упражнен ефективен надзор за спазването на тези изисквания;
 - б) Клиентът не е дружество, а друг задължен субект, който попада в приложното поле на задълженията за БИП/БФТ в държава от ЕИП, и върху него е упражнен ефективен надзор за спазването на тези изисквания;
 - в) Рискът от ИП/ФТ, свързан с деловите взаимоотношения е нисък, въз основа на оценката на банката на дейността на нейния клиент, вида на клиентите, които дейността на клиента обслужва и юрисдикциите, към които е изложена дейността на клиента, наред с други съображения;
 - г) банката се е уверила, че клиентът прилага надеждни и отчитащи риска мерки за КПК за своите собствени клиенти и техните действителни собственици (може да е подходящо за банката да предприеме отчитащи риска мерки за оценка на адекватността на политиките и процедурите за КПК на своя клиент, например чрез осъществяване на пряк контакт с него);
и
 - д) банката е предприела отчитащи риска действия, за да се увери, че клиентът ще предостави информация и документи за КПК относно своите основни клиенти, които са действителните собственици на средствата, държани в обединената сметка незабавно при поискване, например чрез включване на съответните разпоредби в договор с клиента или чрез извадково

тестване на способността на клиента да осигури информация за КПК при поискване.

- 9.19. Когато условията за прилагането на опростена КПК за обединени сметки са изпълнени, мерките за опростена КПК могат да се състоят от следните действия от страна на банката:
- а) идентифициране и проверка на самоличността на клиента, включително действителните собственици на клиента (но не основните клиенти на клиента);
 - б) оценка на целта и планираното естество на деловите взаимоотношения; и
 - в) провеждане на постоянно наблюдение на деловите взаимоотношения.

Клиенти, които предлагат услуги, свързани с виртуални валути

- 9.20. Дружествата следва да вземат предвид факта, че освен доставчиците, занимаващи се с услуги по обмен между виртуални валути и признати валути, и доставчиците на портфейли, които предлагат попечителски услуги, които са задължени субекти съгласно Директива (ЕС) 2015/849, емитирането или притежаването на виртуални валути съгласно определенията в член 3, точка 18 от Директива (ЕС) 2015/849 остава до голяма степен нерегламентирано в ЕС и това увеличава рисковете от ИП/ФТ. Дружествата биха могли да се позоват на доклада на ЕБО относно криптоактивите от януари 2019 г.
- 9.21. Когато встъпват в делови взаимоотношения с клиенти, които предоставят услуги, свързани с виртуални валути, дружествата следва, като част от своята оценка на риска от ИП/ФТ за клиента, да вземат предвид риска от ИП/ФТ, свързан с виртуалните валути.
- 9.22. Дружествата следва да разглеждат, наред с другото, следните дейности като дейности с виртуални валути:
- а) Функциониращи като платформа за търговия с виртуални валути, която осъществява обмен между призната валута и виртуална валута;
 - б) Функциониращи като платформа за търговия с виртуални валути, която осъществява обмен между виртуални валути;
 - в) Функциониращи като платформа за търговия с виртуални валути, която позволява партньорски сделки;
 - г) Предоставящи услуги, свързани с портфейли, които предлагат попечителски услуги;
 - д) Които организират, консултират или използват „първоначалното предлагане на монети“ (ППМ).

9.23. За да се гарантира, че нивото на риска от ИП/ФТ, свързан с такива клиенти, е редуцирано, банките не следва да прилагат мерки за опростена комплексна проверка. Като минимум и като част от мерките си за КПК, дружествата следва да:

- а) Започнат диалог с клиента, за да разберат естеството на стопанската дейност и рисковете от ИП/ФТ, които тя поражда;
- б) В допълнение към удостоверяването на самоличността на действителните собственици на клиента извършват надлежна проверка на висшето ръководство, доколкото те са различни, включително на всякаква неблагоприятна информация;
- в) Разбират степента, в която тези клиенти прилагат свои собствени мерки за комплексна проверка на своите клиенти по силата на правно задължение или на доброволна основа;
- г) Установяват дали клиентът е регистриран или лицензиран в държава — членка на ЕИП, или в трета държава, и вземат становище относно адекватността на режима за БИП/БФТ на тази трета държава;
- д) Установяване дали предприятията, които използват ППМ под формата на виртуални валути за набиране на пари, са законни и, когато е приложимо, регулирани.

9.24. Когато рискът, свързан с такива клиенти, се увеличи, банките следва да прилагат мерки за разширена КПК в съответствие с Дял I.

Насока 10: Секторни насоки за издателите на електронни пари

- 10.1. Насока 10 съдържа насоки за издателите на електронни пари (издатели на електронни пари), както е определено в член 2, параграф 3 от Директива 2009/110/ЕО. Нивото на риска от ИП/ФТ, свързан с електронните пари, както е определено в член 2, параграф 2 от Директива 2009/110/ЕО (електронни пари), зависи преди всичко от характеристиките на отделните продукти за електронни пари и от степента, в която издателите на електронни пари използват други лица за разпространение и обратно изкупуване на електронни пари от тяхно име в съответствие с член 3, параграф 4 от Директива 2009/110/ЕО.
- 10.2. Дружествата, които издават електронни пари, трябва да вземат предвид следните рискови фактори и мерки, заедно с тези, посочени в Дял I от настоящите насоки. Дружествата, чийто лиценз включва предоставянето на бизнес дейности като услуги по инициране на плащане и услуги по предоставяне на информация за сметка, следва също да се позовават на секторната насока 18. Секторната насока 11 за доставчиците на услуги по налични парични преводи също може да бъде от значение в този контекст.

Рискови фактори

Рискови фактори, свързани с продукта

- 10.3. Издателите на електронни пари следва да отчетат риска от ИП/ФТ, свързан със:
- в) прагове;
 - г) начин на финансиране; и
 - д) полезност и прехвърляемост.
- 10.4. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:
- а) Прагове: продуктът позволява
 - i. плащания на висока стойност или неограничена стойност, зареждане или обратното изкупуване, включително теглене на пари в брой;
 - ii. голям брой плащания, зареждане или обратно изкупуване, включително теглене на пари в брой;
 - iii. голям или неограничен размер на средствата, които се съхраняват в продукта/по сметката за електронни пари.
 - б) Начин на финансиране: продуктът може да бъде
 - i. зареден анонимно, например с пари в брой, анонимни електронни пари или продукти за електронни пари, които да се

ползват от освобождаването по член 12 от Директива (ЕС) 2015/849;

- ii. финансиран с плащания от неидентифицирани трети страни;
- iii. финансиран с други продукти за електронни пари.

в) Полезност и превхърляемост: продуктът

- i. позволява преводи на средства между лица;
- ii. се приема като платежно средство от голям брой търговци или място на продажба;
- iii. е създаден специално да бъде приеман като платежно средство от търговци, занимаващи се със стоки и услуги, свързани с висок риск от финансови престъпления, например онлайн хазарт;
- iv. може да бъде използван в презгранични сделки и операции или в различни юрисдикции;
- v. е създаден да бъде използван от лица, различни от клиента, например някои партньорски картови продукти (но не карти за подарък на ниска стойност);
- vi. позволява тегления на пари в брой на висока стойност.

10.5. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска:

а) Прагове: продуктът

- i. определя лимити за плащания на ниска стойност, зареждане или обратно изкупуване, включително тегления на пари в брой (въпреки че дружествата следва да имат предвид, че ниският праг сам по себе си не може да бъде достатъчен за намаляване на риска от ФТ);
- ii. ограничава броя на плащанията, зареждането или обратното изкупуване, включително тегленето на пари в брой за определен период от време;
- iii. ограничава по всяко време размера на средствата, които могат да се съхраняват в продукта/по сметката за електронни пари.

б) Финансиране: продуктът

- i. изисква средствата за първоначално закупуване или повторно зареждане действително да се изтеглят от сметка, която се води

лично на клиента или от съвместна сметка при кредитна или финансова институция от ЕИП.

- в) Полезност и прехвърляемост: продуктът
- i. не позволява или строго ограничава тегленето на пари в брой;
 - ii. може да бъде използван само на национално равнище;
 - iii. се приема от ограничен брой търговци или места за продажба, с чиято дейност издателят на електронни пари е запознат;
 - iv. е създаден специално за ограничаване на използването му при търговци, занимаващи се със стоки и услуги, които са свързани с висока степен на риск от финансови престъпления;
 - v. се приема като платежно средство по отношение на ограничен брой типове услуги или продукти с нисък риск.

Рискови фактори, свързани с клиента

10.6. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Клиентът закупува няколко продукта за електронни пари от същия издател, често зарежда продукта или извършва няколко тегления на пари в брой за кратък период от време и без икономически смисъл; когато дистрибуторите (или представители, извършващи действия като дистрибутори) са задължени субекти, това важи също за продукти за електронни пари от различни издатели, закупени от същия дистрибутор;
- б) Операциите на клиента винаги са малко под установените прагове на стойност/операция;
- в) Продуктът изглежда се използва от няколко лица, чиято самоличност не е известна на издателя (напр. продуктът се използва от няколко IP адреса едновременно);
- г) Налице са чести промени в данните за идентифициране на клиента, например домашен адрес или IP адрес, или свързани банкови сметки;
- д) Продуктът не се използва за целта, за която е бил създаден, например той се използва в чужбина, когато е бил създаден като карта за подарък от търговски център.

10.7. Следният фактор може да допринесе за намаляване на риска:

- а) Продуктът е достъпен само за определени категории клиенти, например получатели на социално-осигурителни обезщетения или служители на

търговско дружество, което им ги издава за покриване на корпоративни разходи.

Рискови фактори, свързани с канала за разпространение

10.8. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Онлайн и разпространение без физическо присъствие без адекватни предпазни мерки, например електронни подписи, средства за електронна идентификация, които отговарят на критериите, посочени в Регламент (ЕС) № 910/2014 и мерките срещу измама с фалшива самоличност;
- б) Разпространение чрез посредници, които сами по себе си не са задължени субекти съгласно Директива (ЕС) 2015/849 или националното законодателство, когато е приложимо, когато издателят на електронни пари:
 - i. разчита на посредника да извършва някои от задълженията за БИП/БФТ на издателя на електронни пари;
 - ii. не се е уверил, че посредникът разполага с адекватни системи и механизми за контрол за БИП/БФТ; както и
 - iii. сегментиране на услуги, т.е. предоставянето на услуги за електронни пари от няколко оперативни независими доставчици на услуги без надлежен надзор и координация.

10.9. Преди подписването на споразумение за разпространение с търговец дружествата следва да разберат естеството и целта на стопанската дейност на търговеца, за да се уверят, че предоставените стоки и услуги са законни, и да оценят риска от ИП/ФТ, свързан с дейността на търговеца. В случай на онлайн търговец дружествата следва също така да предприемат стъпки, за да разберат вида клиенти, които този търговец привлича, и да установят очаквания обем и размер на операциите, за да открият съмнителни или необичайни операции.

Свързани с държавата или географски рискови фактори

10.10. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Получателят се намира в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ, и/или продуктът е издаден или получава средства от източници в такава юрисдикция. Дружествата следва да обърнат специално внимание на юрисдикции, за които е известно, че предоставят финансиране или подкрепа за терористични дейности или в които е известно, че работят групи, извършващи терористични престъпления, и юрисдикции, подлежащи на финансови санкции, ембарго или мерки, свързани с

тероризъм, финансиране на тероризма или разпространение на оръжия за масово унищожение.

Мерки

Мерки за комплексна проверка на клиента

10.11. Дружествата следва да прилагат мерки за КПК спрямо:

- а) Титуляра на сметката или продукта за електронни пари; и
- б) Допълнителни оправомощени ползватели на карти. Когато продуктите са свързани с множество карти, дружествата следва да установят дали са влезли в едно или повече делови взаимоотношения и дали допълнителните оправомощени ползватели на карти биха могли да бъдат действителни собственици.

10.12. Националното законодателство може да предвижда освобождаване от задължението за идентификация и проверка на самоличността на клиента и на действителния собственик, и оценка на естеството и целта на деловите взаимоотношения, за определени продукти за електронни пари в съответствие с член 12 от Директива (ЕС) 2015/849.

10.13. Дружествата следва да имат предвид, че освобождаването съгласно член 12 от Директива (ЕС) 2015/849 не обхваща задължението за извършване на текущо наблюдение на сделките и деловите взаимоотношения, нито ги освобождава от задължението да идентифицират и докладват съмнителни сделки и операции; това означава, че дружествата следва да гарантират, че получават достатъчна информация за своите клиенти, или видовете клиенти, към които е насочен техният продукт, за да могат да извършват в достатъчна степен текущо наблюдение на деловите взаимоотношения.

10.14. Примери за видовете системи за наблюдение, които дружествата следва да въведат, включват:

- а) системи за наблюдение на операциите, които разкриват аномалии или съмнителни модели на поведение, включително неочаквано използване на продукта по начин, за който не е създаден; дружеството може да дезактивира продукта или ръчно, или посредством контролите на чипа, докато се увери, че не съществуват основания за подозрение;
- б) системи, които установяват несъответствия между подадената и разкритата информация, например между подадената информация за държавата по произход и IP адреса, разкрит по електронен път;

- в) системи, които сравняват подадените данни с данните, съхранявани за други делови взаимоотношения и които могат да установяват модели, например един и същ инструмент за финансиране или една и съща информация за контакт;
- г) системи, които установяват дали продуктът се използва при търговци, които се занимават със стоки и услуги, свързани с висок риск от финансови престъпления;
- д) системи, които свързват продуктите за електронни пари с устройства или IP адреси за интернет базирани операции и сделки.

Разширена комплексна проверка на клиента

10.15. За да се спазят разпоредбите на член 18а по отношение на деловите взаимоотношения или сделките и операциите, включващи високорискови трети държави, издателите на електронни пари следва да прилагат мерките за разширена КПК, предвидени по този въпрос в Дял I.

10.16. Примерите за мерки за разширена КПК, които дружествата следва да прилагат във всички други ситуации с висок риск, включват:

- а) получаване на допълнителна информация за клиента по време на идентификацията, като произхода на средства;
- б) прилагане на допълнителни мерки за проверка от по-широка гама от надеждни и независими източници (напр. проверка в онлайн бази данни), за проверка на самоличността на клиента или на действителния собственик;
- в) получаване на допълнителна информация за планирания характер на деловите взаимоотношения, например от клиентите се изисква да посочат своята дейност или юрисдикциите, в които възнамеряват да извършват преводи на електронни пари;
- г) получаване на информация за търговеца/получателя, по-специално, когато издателят на електронни пари има основания да се съмнява, че неговите продукти се използват за закупуване на незаконни или възрастово ограничени стоки;
- д) използване на проверки за измами със самоличността за гарантиране, че клиентът е лицето, за което се представя;
- е) прилагане на задълбочено наблюдение на взаимоотношенията с клиентите и отделните операции;
- ж) установяване на произхода и/или местоназначението на средствата.

ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД ОТНОСНО НАСОКИТЕ ЗА КОМПЛЕКСНА ПРОВЕРКА НА КЛИЕНТА И ФАКТОРИТЕ, КОИТО КРЕДИТНИТЕ И ФИНАНСОВИТЕ ИНСТИТУЦИИ СЛЕДВА ДА ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ПРИ ОЦЕНКАТА НА РИСКА ОТ ИП/ФТ, СВЪРЗАН С ИНДИВИДУАЛНИ ДЕЛОВИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ И СЛУЧАЙНИ СДЕЛКИ

Опростена комплексна проверка на клиента

10.17. Доколкото е разрешено от националното законодателство, дружествата могат да обмислят прилагането на опростена КПК за продукти за електронни пари с нисък риск, които не се ползват от освобождаването, предвидено в член 12 от Директива (ЕС) 2015/849.

10.18. В степента, разрешена от националното законодателство, примерите за мерки за опростена КПК, които дружествата могат да прилагат в случаи с нисък риск, включват:

- а) отлагане на проверката на самоличността на клиента или на действителния собственик за определена по-късна дата след установяването на взаимоотношенията или докато определен (нисък) паричен праг бъде превишен (което от двете настъпи първо). Паричният праг не следва да надвишава 150 EUR, когато продуктът не е презаредим или може да се използва в други юрисдикции или за презгранични сделки и операции);
- б) проверка на самоличността на клиента въз основа на плащане от сметка на името на клиента или от съвместна сметка, или сметка за която клиентът може да докаже, че има контрол в регулирана кредитна или финансова институция от ЕИП;
- в) проверка на самоличността въз основа на по-малко източници;
- г) проверка на самоличността въз основа на по-малко надеждни източници;
- д) използване на алтернативни методи за проверка на самоличността;
- е) допускане за естеството и предназначението на деловите взаимоотношения, когато това е очевидно, например в случай на определени карти за подарък, които не попадат в обхвата на освобождаването при затворен цикъл/затворена мрежа;
- ж) намаляване на интензивността на наблюдението, докато не бъде достигнат определен паричен праг. Тъй като текущото наблюдение е важен способ за получаване на повече информация относно рисковите фактори по отношение на клиента (вж. по-горе) в хода на взаимоотношенията с клиента, този праг за отделните операции и за операциите, които изглеждат свързани в рамките на 12 месеца, следва да бъде определена ниво, което дружеството е оценило като представляващо нисък риск за целите на финансирането на тероризма и изпирането на пари.

Насока 11: Секторна насока за доставчици на услуги по налични парични преводи

- 11.1. Доставчиците на услуги по налични парични преводи са платежни институции или дружества за електронни пари, или кредитни институции, които са лицензирани в съответствие с Директива (ЕС) 2015/2366 да предоставят и извършват платежни услуги на територията на ЕС. Дейностите в сектора са разнообразни и варират от отделни дейности до оператори на сложна верига.
- 11.2. Много доставчици на услуги по налични парични преводи използват представители за предоставяне на платежни услуги от тяхно име. Представителите често предоставят платежни услуги като съпътстващ компонент към своята основна стопанска дейност и самите те може да не бъдат задължени субекти съгласно приложимото законодателството за БИП/БФТ; следователно, техният опит в БИП/БФТ може да бъде ограничен.
- 11.3. Естеството на предоставената услуга може да изложи доставчиците на услуги по налични парични преводи на риск от ИП/ФТ. Това се дължи на опростеността и бързина на сделките, техният световен обхват и често естеството им, основано на пари в брой. От друга страна, естеството на тази платежна услуга означава, че доставчиците на услуги по налични парични преводи често извършват случайни сделки, а не установяването на делови взаимоотношения с клиентите си, което означава, че тяхното разбиране за риска от ИП/ФТ, свързан с клиента може да бъде ограничено.
- 11.4. Доставчиците на услуги по налични парични преводи трябва да вземат предвид следните рискови фактори и мерки, заедно с тези, посочени в Дял I от настоящите насоки. Дружествата, чийто лиценз включва предоставянето на бизнес дейности като услуги по инициране на плащане и услуги по предоставяне на информация за сметка, следва също да се позовават на секторната насока 18.

Рискови фактори

Рискови фактори, свързани с продукт, услуга и сделка

- 11.5. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:
 - а) продуктът позволява сделки и операции с висока стойност или неограничена стойност;
 - б) продуктът или услугата има глобален обхват;
 - в) сделката и операцията е в пари в брой или е финансирана с анонимни електронни пари, включително електронни пари, които се ползват от освобождаването съгласно член 12 от Директива (ЕС) 2015/849;

- г) преводите на средства се извършват от един или повече платци в различни държави до местен получател.

11.6. Следният фактор може да допринесе за намаляване на риска:

- а) средствата, използвани при превода, идват от сметка, водена на името на платца в кредитна или финансова институция от ЕИП.

Рискови фактори, свързани с клиента

11.7. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Стопанската дейност на клиента:
 - i. Клиентът притежава или развива дейност, която работи с големи суми пари в брой;
 - ii. Стопанската дейност на клиента има сложна структура на собственост;
 - iii. Дейността на клиента може да бъде свързана с ФТ, тъй като за клиента е известно, че има симпатии към екстремисти или че е свързан с организирана престъпна група.
- б) Поведението на клиента:
 - i. Потребностите на клиента могат да бъдат по-добре обслужвани другаде, например поради това, че доставчикът на услуги по налични парични преводи не е местен за клиента или стопанската дейност на клиента;
 - ii. Клиентът изглежда извършва действия за някой друг, например други хора следят отблизо клиента или се виждат извън мястото, където се осъществява сделката, или клиентът чете инструкции от бележка;
 - iii. Поведението на клиента видимо няма икономически смисъл, например клиентът приема неблагоприятен валутен курс или високи такси без да задава въпроси, отправя искане за сделка във валута, която не е официално платежно средство или често използвана в юрисдикцията, където се намират клиентът и/или получателят, или иска или предоставя големи суми във валута в малки или големи купюри
 - iv. Сделките на клиента винаги са малко под приложимите прагове, включително прага на КПК за случайни сделки в член 11, буква б) от Директива (ЕС) 2015/849 и прага от 1 000 EUR, определен в член 5, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2015/847.¹⁶ Дружествата следва да отбележат, че прагът по член 5, параграф 2

¹⁶ Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно информацията, придружаваща преводите на средства, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1781/2006.

от Регламент (ЕС) 2015/847 се прилага само по отношение на сделки, които не са финансирани с пари в брой или анонимни електронни пари;

- v. Използването на услугата от клиента е необичайно, например той изпраща или получава пари от и до себе си или изпраща средствата незабавно след получаването им;
- vi. Клиентът изглежда знае малко или не е склонен да предостави информация за получателя на плащането;
- vii. Няколко от клиентите на дружеството превеждат средства на същия получател или изглежда имат една и съща информация за идентификация, например адрес или телефонен номер;
- viii. Получената операция не е придружена от изискваната информация за платеща или получателя;
- ix. Изпратената или получената сума не съответства на дохода на клиента (ако е известен);
- x. Увеличаването на обема или броя на сделките не е свързано с обичаен модел като превод на заплати или културно празненство;
- xi. Клиентът предоставя несъгласувани биографични данни или идентификационни документи, съдържащи непоследователна информация.

11.8. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска:

- а) Клиентът е дългогодишен клиент на дружеството, чието поведение в миналото не е довело до подозрение и няма признаци, че рискът от ИП/ФТ може да нарасне;
- б) Преведената сума е малка; въпреки това дружествата следва да имат предвид, че малките суми сами по себе си не са достатъчни за изключване на риска от ФТ.

Рискови фактори, свързани с канала за разпространение

11.9. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Няма ограничения по отношение на инструмента за финансиране, например в случая на пари в брой или плащания от продукти за електронни пари, които се ползват от освобождаването по член 12 от Директива (ЕС) 2015/849, електронни преводи или чекове;
- б) Използваният канал за разпространение осигурява известна степен на анонимност;

- в) Услугата се предоставя изцяло онлайн без подходящи предпазни мерки;
- г) Услугата по налични парични преводи се предоставя чрез представители, които:
 - i. представляват повече от един принципал;
 - ii. имат необичайни тенденции при оборота в сравнение с други представители на подобни места, например необичайно голям или малък размер на сделките, необичайно големи сделки с пари в брой или голям брой сделки, които са малко под прага за КПК, или извършват стопанска дейност извън нормалното работно време;
 - iii. осъществяват голяма част от дейността с платци или получатели от юрисдикции, свързани с по-висок риск от ИП/ФТ;
 - iv. изглеждат несигурни или непоследователни в прилагането на политики за БИП/БФТ на ниво група; или
 - v. не са от финансовия сектор и извършват друга стопанска дейност като своя основна стопанска дейност.
- д) Услугата по налични парични преводи се предоставя чрез широка мрежа от представители в различни юрисдикции;
- е) Услугата по налични парични преводи се предоставя чрез извънредно сложна платежна верига, например с голям брой посредници, които оперират в различни юрисдикции или допускане на непроследими (официални и неофициални) системи за сетълмент.

11.10. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска:

- а) Самите представители са регулирани финансови институции;
- б) Услугата може да се финансира единствено чрез преводи от сметка, водена на името на клиента в кредитна или финансова институция от ЕИП, или сметка, за която може да се докаже, че е контролирана от клиента.

Свързани с държавата или географски рискови фактори

11.11. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Платецът или получателят се намира или сделката се извършва от IP адрес в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ. Дружествата следва да обърнат специално внимание на юрисдикции, за които е известно, че предоставят финансиране или подкрепа за терористични дейности или в които е известно, че работят групи, извършващи терористични

престъпления, и юрисдикции, подлежащи на финансови санкции, ембарго или мерки, свързани с тероризъм, финансиране на тероризма или разпространение на оръжия за масово унищожение;

- б) Получателят пребивава в юрисдикция, която няма или се характеризира с по-слабо развит официален банков сектор, което означава, че в момента на плащане се използват неофициални услуги за парични преводи, като например „hawala“;
- в) Контрагентът на дружеството се намира в трета държава (свързана с по-висок риск от ИП/ФТ);
- г) Платецът или получателят се намира във високорискова трета държава.

Мерки

11.12. Тъй като голяма част от дейността на доставчиците на услуги по налични парични преводи се основава преди всичко на сделки, дружествата следва да обмислят кои системи за наблюдение и механизми за контрол трябва да въведат за гарантиране, че откриват опити за изпиране на пари и финансиране на тероризма дори когато информацията за КПК, която притежават за клиента, е основна или липсва поради липсата на установени делови взаимоотношения. Когато анализират подходящи системи за наблюдение, доставчиците на услуги по налични парични преводи следва да гарантират, че те са съобразени с размера и сложността на стопанската дейност и обема на техните сделки.

11.13. Дружествата следва във всеки случай да въведат:

- а) системи за идентифициране на свързани сделки, включително такива, които биха могли да представляват делови взаимоотношения съгласно техните политики и процедури, като например системи за идентифициране на поредица от сделки под 1 000 EUR, които имат един и същ платец и получател, и елемент на продължителност;
- б) системи, които установяват дали сделките от различни клиенти са предназначени за един и същ получател;
- в) системи, които позволяват, доколкото е възможно, установяването на произхода на средствата и местоназначението им;
- г) системи, които позволяват пълно проследяване както на сделките, така и на броя на операторите, включени в платежната верига;
- д) системи, които установяват дали прехвърлянето на средствата е извършено към или получено от високорискова трета държава; и

- е) системи, които гарантират, че по цялата платежна верига само лицата, които са надлежно упълномощени да предоставят услуги по извършване на налични парични преводи, може да се намесват.

11.14. Когато рискът, свързан със случайна сделка или делови взаимоотношения, се увеличава, дружествата следва да прилагат разширена КПК в съответствие с Дял I, включително, когато е уместно, засилено наблюдение на сделките (например по-голяма честота или по-ниски прагове). И обратно, когато рискът, свързан със случайна сделка или делови взаимоотношения, е нисък и доколкото е позволено от националното законодателство, дружествата могат да прилагат мерки за опростена КПК в съответствие с Дял I.

11.15. За да се спазят разпоредбите на член 18а от Директива (ЕС) 2015/849 по отношение на взаимоотношенията или сделките, включващи високорискови трети държави, доставчикът на услуги по налични парични преводи следва да прилага мерките за разширена КПК, предвидени в тази връзка в Дял I.

Използване на представители

11.16. Доставчиците на услуги по налични парични преводи, които използват представители за предоставяне на платежни услуги, следва да знаят кои са техните представители, както е посочено в член 19 от Директива (ЕС) 2015/2366. Като част от това, доставчиците на услуги по налични парични преводи следва да създадат и поддържат подходящи и отчитащи риска политики и процедури за предотвратяване на риска, че техните представители могат да извършват, или да бъдат използвани за ИП/ФТ, включително чрез:

- а) Идентифициране на лицето, което притежава или контролира представителя, когато представителят е юридическо лице, за да се уверят, че рискът от ИП/ФТ, на който е изложен доставчикът на услуги по налични парични преводи в резултат на използване на представител не се е увеличил;
- б) Получаване на доказателства, в съответствие с изискванията на член 19, параграф 1, буква в) на Директива (ЕС) 2015/2366, че директорите и други лица, отговорни за управлението на представителя, са надеждни и пригодни лица, включително като се разглежда тяхната честност, почтеност и репутация. Всяко проучване от доставчика на услуги по налични парични преводи следва да бъде пропорционално на естеството, сложността и мащаба на риска от ИП/ФТ, присъщ за платежните услуги, предоставени от представителя и може да се основава на процедурите за КПК на доставчика на услуги по налични парични преводи;
- в) Предприемане на разумни мерки, за да се уверят, че механизмите за вътрешен контрол за БИП/БФТ на представителя са подходящи и остават

подходящи по време на свързаните с представителството взаимоотношения, например чрез наблюдение на извадка от сделките на представителя или преглед на механизмите за контрол на представителя на място. Когато механизмите за вътрешен контрол за БИП/БФТ на представителя се различават от тези на доставчика на услуги по налични парични преводи, например тъй като представителят представлява повече от един принципал, или защото самият представител е задължен субект съгласно действащото законодателство в областта на БИП/БФТ, доставчикът на услуги по налични парични преводи следва да оцени и управлява риска от това, че тези разлики могат да засегнат неговото спазване на мерките за БИП/БФТ и това на представителя;

- г) Предоставяне на обучение за БИП/БФТ на представителите за гарантиране, че те разбират адекватно съответните рискове от ИП/ФТ и качеството на механизмите за контрол за БИП/БФТ, които доставчикът на услуги по налични парични преводи очаква.

Насока 12: Секторни насоки за управление на богатството

- 12.1. Управление на богатството е предоставянето на банкови и други финансови услуги за заможни частни лица и техните семейства или дружества. Известно е също като частно банкиране. Клиенти на дружествата за управление на богатството могат да очакват посветения персонал за управление на взаимоотношенията да предоставя специализирани персонализирани услуги, които обхващат, например, банково дело (например текущи сметки, ипотечни кредити и обмен на валута), инвестиционно управление и съвети, доверителни услуги, попечителство, застраховане, услуги за семейния офис, данъци и планиране на имуществото и свързаната с тях инфраструктура, в т.ч. правна помощ.
- 12.2. Много от характеристиките обикновено свързани с управление на богатството, като богати и влиятелни клиенти; сделки и портфейли на много висока стойност; сложни продукти и услуги, включително персонализирани инвестиционни продукти; и очакване за поверителност и лична преценка са показателни за по-висок риск от изпиране на пари по отношение на тези, които типично присъстват при банкирането на дребно. Услугите на дружествата за управление на богатството могат да бъдат особено уязвими на злоупотреба от страна на клиенти, които желаят да прикрият произхода на средствата си или, например укриват данъци в своята национална юрисдикция.
- 12.3. Дружествата в този сектор трябва да имат предвид следните рискови фактори и мерки, заедно с тези, посочени в Дял II от настоящите насоки. Секторните насоки 9, 14 и 17 в Дял I също могат да бъдат от значение в този контекст.

Рискови фактори

Рискови фактори, свързани с продукт, услуга и сделка

- 12.4. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:
- а) клиенти, които искат големи количества пари в брой или други физически средства за съхраняване с висока стойност като скъпоценни метали;
 - б) сделки на много висока стойност;
 - в) финансови договорености, включващи юрисдикции, свързани с по-висок риск от ИП/ФТ (дружествата следва да се обръщат специално внимание на държави, които имат култура на банковата тайна или които не спазват международните стандарти за данъчна прозрачност);
 - г) кредитиране (включително ипотечни заеми), обезпечено със стойността на активите в други юрисдикции, особено в държавите, в които е трудно да се установи дали клиентът има законно право на собственост върху

обезпечението, или когато самоличността на страните, които гарантират заема, е трудно да бъде проверена;

- д) използването на сложни корпоративни структури, например тръстове и частни дружества със специална инвестиционна цел, особено когато самоличността на крайния действителен собственик може да бъде неизвестна;
- е) дейност, която се осъществява в множество държави, особено когато тя включва множество доставчици на финансови услуги;
- ж) международни договорености, при които активите са депозирани или управлявани в друга финансова институция, или от същата финансова група или извън групата, особено когато другата финансова институция се намира в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ. Дружествата следва да обърнат особено внимание на юрисдикции с по-високи равнища на предикатни престъпления, слаба уредба на БИП/БФТ или слаби стандарти за данъчна прозрачност.

Рискови фактори, свързани с клиента

12.5. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Клиенти с доходи и/или богатство от високорискови сектори, като оръжия, миннодобивна промишленост, строителство, хазартни или частни военни изпълнители;
- б) Клиенти, за които са били отправени достоверни твърдения за нарушения;
- в) Клиенти, които очакват необичайно високи нива на поверителност или преценка;
- г) Клиенти, чието поведение в потреблението или сделките затруднява определянето на „обичайните“ или очакваните модели на поведение;
- д) Много богати и влиятелни клиенти, включително клиенти с широка обществена известност, чуждестранни клиенти и видни политически личности. Когато клиентът или действителният собственик на клиента е видна политическа личност, дружествата трябва винаги да прилагат мерки за разширена КПК в съответствие с членове 18—22 от Директива (ЕС) 2015/849;
- е) Клиентът желае дружеството да го улеснява, като му се предоставя продукт или услуга от трета страна без ясна стопанска или икономическа обосновка.

Свързани с държавата или географски рискови фактори

12.6. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Дейността се осъществява в държави, които имат култура на банковата тайна или не спазват международните стандарти за данъчна прозрачност;
- б) Клиентът живее или неговите средства произхождат от дейност в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ.

Мерки

12.7. Членът на персонала, който управлява взаимоотношенията на дружеството за управление на богатството с клиента (служител за връзка с клиента), обикновено играе ключова роля при оценката на риска. Близкият контакт на служителя за връзка с клиента с него ще улесни събирането на информация, която позволява създаването на по-добра представа за целта и характера на стопанската дейност на клиента (например разбиране за източника на богатството на клиента, местоназначението на средствата, защо сложни или необичайни договорености може все пак да бъдат действителни и законни, или защо допълнително обезпечение може да бъде целесъобразно). Тази тясна връзка обаче може също така да доведе до конфликт на интереси, ако служителят за връзка с клиента се сближи с клиента, в ущърб на усилията на дружеството да управлява риска от финансови престъпления. Следователно също така ще бъде целесъобразен независим контрол на оценката на риска, предоставена например от отдела по спазване на изискванията и висшето ръководство.

Разширена комплексна проверка на клиента

12.8. За да се спазят разпоредбите на член 18а по отношение на взаимоотношенията или сделките, включващи високорискови трети държави, дружествата следва да прилагат мерките за разширена КПК, предвидени в тази връзка в Дял I.

- а) Получаване и проверяване на повече информация за клиенти в сравнение със случаи със стандартен риск и преглеждане и актуализиране на тази информация редовно и когато бъдат забелязани съществени промени в профила на клиента. Дружествата следва да извършват проверки въз основа на оценка на риска, като проверяват по-рисковите клиенти най-малко веднъж годишно или по-често, ако рискът го налага. Процедурите могат да включват тези за регистриране на всички посещения при клиентите, независимо дали в домовете или работата им, включително всички промени в профила на клиента или друга информация, които могат да окажат въздействие върху оценката на риска, която тези посещения налагат;

- б) Установяване на източника на богатството и произхода на средствата; когато рискът е особено висок и/или когато дружеството има съмнения относно законния произход на средствата, проверката на източника на богатството и произхода на средствата може да бъде единственият подходящ инструмент за намаляване на риска. Произходът на средства или имущество може да бъде проверен, чрез позоваване на, *inter alia*:
- i. оригинал или заверено копие на скорошен фиш за заплата;
 - ii. писмено потвърждение за годишна заплата, подписано от работодателя;
 - iii. оригинал или заверено копие на договор за продажба, например на инвестиции или дружество;
 - iv. писмено потвърждение за продажба, подписано от адвокат или юрист;
 - v. оригинал или заверено копие на завещание или заверен препис от обявяване на завещание;
 - vi. писмено потвърждение за наследство, подписано от адвокат, юрист, тръст или изпълнител;
 - vii. търсене в интернет на търговски регистър за потвърждаване на продажбата на дружество;
 - viii. извършване на по-високи равнища на контрол и надлежна проверка на деловите взаимоотношения, отколкото би било типично при осигуряването на традиционните финансови услуги, например при банкиране на дребно или управление на инвестиции.
- в) Установяване на местоназначението на средствата.

Насока 13: Секторни насоки за доставчици на търговско финансиране

- 13.1. Търговско финансиране означава управление на плащане с цел улесняване на движението на стоки (и осигуряването на услуги) на вътрешния национален пазар или в международен план. Когато доставката на стоките е международна, вносителят поема риска, че стоките няма да пристигнат, а износителят може да има опасения, че плащането няма да бъде извършено. Поради тази причина при много инструменти за търговско финансиране банките се поставят по средата на сделката.
- 13.2. Търговското финансиране може да бъде под много различни форми. Те включват:
- а) Сделки от типа „отворена сметка“: това са сделки, при които купувачът извършва плащане, след като получи стоките. Това са най-често срещаните начини за финансиране на търговията, но основното търговско естество на сделката често не е известно на банките, които изпълняват превода на средства. Банките следва да се позоват на насоките в Дял I за управление на риска, свързан с тези сделки;
 - б) Документарни акредитиви, които имат много варианти и съответно са подходящи за различна ситуация: акредитивът е финансов инструмент, издаден от банка, който гарантира плащане до посочен бенефициер (обикновено износител) при представянето на определени „изпълняващи изискванията“ документи, посочени в кредитните условия (напр. доказателство, че стоките са били изпратени);
 - в) Документарни инкаса: документарно инкасо означава процес, чрез който плащане или приет инструмент за плащане се инкасира от „инкасиращата“ банка от вносител на стоки за последващо плащане на износителя. Инкасиращата банка дава съответните търговски документи (които ще бъдат получени от износителя, обикновено чрез неговата банка) на вносителя в замяна.
- 13.3. Другите продукти за търговско финансиране като форфетиране или структурирано финансиране, или по-широка дейност като например финансиране на проекти, са извън обхвата на настоящите секторни насоки. Банките, които предлагат тези продукти, следва да се отнесат до общите насоки в Дял I.
- 13.4. С продуктите за търговско финансиране може да бъде злоупотребено за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Например продавачът и купувачът могат да се договорят тайно да фалшифицират цената, вида, качеството или количеството на стоките с цел прехвърляне на средства или стойност между различните държави.

- 13.5. Банките следва да имат предвид, че Международната търговска камара (МТК) е разработила стандарти, например Единните стандарти и практики за документарни акредитиви (600), които представляват набор от правила, приложими към финансовите институции, издаващи документарни акредитиви, които уреждат използването на акредитиви и инкаса, но не обхващат въпроси, свързани с финансови престъпления. Банките следва да отбележат, че стандартите нямат правна сила и тяхното използване не означава, че банките не трябва да спазват своите правни и регулаторни задължения за БИП/БФТ.
- 13.6. Дружествата в този сектор трябва да вземат предвид следните рискови фактори и мерки, заедно с тези, посочени в Дял II от настоящите насоки. Секторната насока 8 в Дял II също може да бъде от значение в този контекст.

Рискови фактори

- 13.7. Банките, които са страни в сделки по търговско финансиране, често имат достъп само до частична информация за сделката и страните по нея. Търговската документация може да бъде разнообразна и банките може да не разполагат с експертни познания за различните видове търговски документи, които получават. Това може да направи идентифицирането и оценката на рисковете от ИП/ФТ предизвикателство.
- 13.8. Въпреки това банките следва да използват здрав разум и професионална преценка за оценка на степента, в която информацията и документацията, с които разполагат, биха могли да предизвикат безпокойство или съмнение за ИП/ФТ.
- 13.9. Доколкото е възможно, банките трябва да отчетат следните рискови фактори:

Рискови фактори, свързани със сделката

- 13.10. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:
- а) Сделката е с необичайно голям размер, като се има предвид какво се знае за предходния вид дейност и търговска дейност на клиента;
 - б) Сделката е силно структурирана, фрагментирана или сложна, като включва множество страни без очевидна легитимна обосновка;
 - в) Използват се копия на документите в случаи, при които се очаква оригиналната документация, без основателно обяснение;
 - г) Съществуват значителни несъответствия в документацията, например между описанието на вида, количеството или качеството на стоките в ключови документи (т.е. фактури, застрахователни и транспортни документи) и действителните товари, доколкото това е известно;

- д) Видът, количеството и стойността на стоките са несъвместими с познаването от страна на банката на стопанската дейност на купувача;
- е) Договорените стоки са с по-висок риск от изпиране на пари, например определени стоки, чиито цени могат да варират значително, което може да направи фиктивните цени трудни за разкриване;
- ж) Договорената стойност на стоките или превоза е свръхзастрахована или недостатъчно застрахована или се използват множество застраховки, доколкото това е известно;
- з) За стоките, за които са сключени сделки, се изискват лицензи за износ, например специални разрешения за износ на изделия с двойна употреба, които са стоки, софтуер и технологии, които могат да се използват както за граждански, така и за военни цели;
- и) Търговската документация не е в съответствие с приложимото законодателство или стандарти;
- к) Цени за единица мярка се считат за необичайни въз основа на това, което банката знае за стоките и търговията;
- л) Сделката иначе е необичайна, например акредитивите често са променяни без ясна обосновка или стоките се транспортират през друга юрисдикция без видима търговска причина;
- м) Търгуваните стоки са предназначени за страна или държава, на която е наложена санкция, ембарго или подобна мярка, например от Съюза или Организацията на обединените нации, или в подкрепа на такава страна или държава.

13.11. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска:

- а) Независими инспектори са проверили качеството и количеството на стоките и наличието на необходимите документи и разрешения;
- б) Сделките включват установени контрагенти с доказан опит в извършването на сделки помежду им, а надлежна проверка вече е извършена.

Рискови фактори, свързани с клиента

13.12. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Сделката и/или заинтересованите страни не съответстват на информацията на банката за предходната дейност или вида дейност на клиента (например

превозваните стоки или обема на доставките не съответстват на информацията за стопанската дейност на вносителя или износителя);

- б) Има признаци, че купувачът и продавачът може да бъдат в тайно съглашение, например:
 - i. купувачът и продавачът са контролирани от едно и също лице;
 - ii. осъществяваните стопански дейности имат един и същ адрес, предоставят единствено адреса на регистрирания представител или други несъответствия при адреса;
 - iii. купувачът има готовност или желание да приеме или откаже несъответствията в документацията.
- в) Клиентът не е в състояние или не желае да предостави съответната документация в подкрепа на сделката;
- г) Клиентът среща трудности при обясняването на причините на целия процес на износ или не е в състояние да обясни съдържанието и значението на базисните документи за акредитива или инкасото;
- д) Правната структура на купувача не позволява удостоверяването на самоличността на неговите собственици или използва представители или трети страни, които да представляват правата и интересите на купувачите.

13.13. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска:

- а) Клиентът е съществуващ клиент, чиято стопанска дейност е добре известна на банката и сделката е в съответствие с тази стопанска дейност.

Свързани с държавата или географски рискови фактори

13.14. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Държава, свързана със сделката (включително държавата, от която произхождат стоките, за която са предназначени, или преминават транзитно, или в която е установена която и да е страна по сделката) не разполага с механизми за контрол за обмяна на валута. Това увеличава риска, че истинската цел на сделката е износ на валута в нарушение на местното законодателство;
- б) Държава, свързана със сделката, има по-високи равнища на предикатни престъпления (например свързани с търговия с наркотици, контрабанда и фалшифициране) или зони за свободна търговия;

- в) Сделката се извършва под егидата на правителствени или международни организации или фондации в подкрепа на жертвите на природни бедствия или на лица, засегнати от военни конфликти или граждански размирици.

13.15. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска:

- а) Търговията е в рамките на ЕС/ЕИП;
- б) Държавите, свързани със сделката, имат уредба за БИП/БФТ, която е не по-малко строга от тази, изисквана по Директива (ЕС) 2015/849, и е свързана с ниски равнища на предикатни престъпления.

Мерки

13.16. Банките трябва да извършват КПК за наредителя. На практика повечето банки приемат само нареждания от съществуващи клиенти и по-широките делови взаимоотношения, които банката има с клиента, могат да подпомогнат усилията ѝ за извършване на надлежна проверка.

13.17. Когато банка предоставя услуги по търговско финансиране на клиент, тя следва да предприеме действия, като част от своя процес на КПК за разбиране на стопанската дейност на своя клиент. Примери за вида информация, която банката би могла да получи, включват държави, с които клиентът търгува, търговските маршрути, които се използват, стоките, които се търгуват, с кого търгува клиентът (купувачи, доставчици и др.), дали клиентът използва представители или трети страни, и, ако това е така, къде са установени те. Това следва да помогне на банките да разберат кой е клиентът и да улесни разкриването на необичайни или съмнителни сделки.

13.18. Когато банка е кореспондент, тя трябва да прилага мерки за КПК по отношение на респондента. Кореспондентските банки следва да спазват секторна насока 8 относно кореспондентското банкиране.

Разширена комплексна проверка на клиента

13.19. За да се спазят разпоредбите на член 18а по отношение на взаимоотношенията или сделките, включващи високорискови трети държави, дружествата следва да прилагат мерките за разширена КПК, предвидени в тази връзка в Дял I.

13.20. В други ситуации с по-голям риск банките също трябва да прилагат разширена КПК. Като част от това банките следва да обмислят дали извършването на по-задълбочени надлежни проверки на сделката и на други страни по сделката (в това число лица, които не са клиенти) биха били подходящи.

13.21. Проверки на други страни по сделката могат да включват:

- а) Предприемане на действия за по-добро разбиране на собствеността или предварителната информация за други страни по сделката, по-специално когато те са установени в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ или когато работят с високорискови стоки. Това може да включва проверки на регистрите на дружеството и разузнавателни източници на трета страна и търсене в интернет в публични източници;
- б) Получаване на повече информация относно финансовото състояние на участващите страни.

13.22. Проверките на сделките могат да включват:

- а) използване на източници на данни от трета страна или публични източници на данни, например Международната морска служба (за предупредителни надписи, товарителници, проверки за доставките и цените) или безплатна услуга за отчитане на контейнери при доставките за проверка на предоставената информация и дали целта на сделката е законна;
- б) използване на професионална преценка за установяване дали цените на стоките имат търговски смисъл, по-специално във връзка с търгувани стоки, за които може да бъде получена надеждна и актуална информация за цени;
- в) проверка дали теглото и обемът на превозваните стоки са в съответствие с метода на доставка.

13.23. Тъй като в голяма степен акредитивите и инкасата са на хартиен носител и са придружени от търговски документи (напр. фактури, товарителници и манифести), автоматичното наблюдение на сделки може да не е рентабилно. Обработващата банка следва да оцени тези документи за съответствие с условията на търговската сделка и да изисква длъжностните лица да използват професионални експертни знания и преценка за това дали някои необичайни характеристики оправдават прилагането на мерки за разширена КПК или пораждат съмнение за ИП/ФТ.

Опростена комплексна проверка на клиента

13.24. Проверките, които банките редовно извършват с цел разкриване на измами и гарантиране, че сделката отговаря на стандартите, установени от Международната търговска камара означават, че на практика няма да прилагат мерки за опростена КПК дори в случаи с нисък риск.

Насока 14: Секторни насоки за животозастрахователни предприятия

- 14.1. Животозастрахователните продукти са предназначени за финансова защита на титуляра на полица срещу риска от несигурно бъдещо събитие като смърт, заболяване или да надживее спестявания при пенсиониране (риск от дълголетие). Защита се постига от застраховател, който обединява финансовите рискове, с които се сблъскват много различни титуляри на полици. Животозастрахователните продукти могат да бъдат закупени като инвестиционни продукти или за пенсионни цели.
- 14.2. Животозастрахователните продукти са предоставени чрез различни канали за разпространение на клиентите, които могат да бъдат физически или юридически лица или правни образувания. Бенефициерът на договора може да бъде титуляра на полицата или избрана или определена трета страна; бенефициерът може също да се промени по време на срока и първоначалният бенефициер може никога да не получи ползи.
- 14.3. Повечето животозастрахователни продукти са предназначени за дълъг период от време и някои от тях могат да бъдат изплатени единствено при удостоверимо събитие, например смърт или пенсиониране. Това означава, че много животозастрахователни продукти не са достатъчно гъвкави, за да бъдат първият инструмент на избор за лицата, осъществяващи изпиране на пари. Все пак, както с други продукти от финансовите услуги, съществува риск средствата, използвани за закупуване на застраховка „живот“, да са придобити от престъпна дейност.
- 14.4. Дружествата в този сектор трябва да вземат предвид следните рискови фактори и мерки, заедно с тези, посочени в Дял II от настоящите насоки. Секторните насоки 12 и 16 в Дял II също могат да бъдат от значение в този контекст. Когато се използват посредници, рисковите фактори за канала на доставка, определени в Дял I, ще бъдат от значение.
- 14.5. Посредниците могат също така да считат тези насоки за полезни.

Рискови фактори

Рискови фактори, свързани с продукт, услуга и сделка

- 14.6. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- a) Гъвкавост на плащанията, например продуктът позволява:

- i. плащания от неидентифицирани трети страни;
- ii. плащания на премии с висока стойност или неограничена стойност, надплащания или големи обеми на плащания на премии с ниска стойност;

- iii. плащания в брой.
 - б) Лесен достъп до натрупаните средства, например продуктът позволява частични тегления или предсрочно прекратяване по всяко време, с ограничени разходи и такси;
 - в) Прехвърляемост, например продуктът може да бъде:
 - i. търгуван на вторичен пазар;
 - ii. използван като обезпечение по заем.
 - г) Анонимност, например продуктът улеснява или дава възможност за анонимност на клиента.

14.7. Фактори, които могат да допринесат за намаляване на риска, включват: Продуктът:

- а) бива изплатен единствено при настъпването на предварително определено събитие, например смърт, или на определена дата, както в случая на кредитни животозастрахователни полици, които покриват потребителски и ипотечни заеми, които се изплащат само при смърт на застрахованото лице;
- б) няма откупна стойност;
- в) няма инвестиционен елемент;
- г) няма споразумение за плащане на трета страна;
- д) изисква общият размер на инвестицията да бъде намален до ниска стойност;
- е) е животозастрахователна полица, по която премията е ниска;
- ж) позволява единствено редовни плащания на премии с малка стойност, например няма надплащане;
- з) е достъпен само чрез работодателите, например пенсионна схема, пенсиониране поради достигната възраст или подобна схема, които предвиждат доходи при пенсиониране на служители, където вноските се извършват чрез удържки от заплатите и правилата на схемата не позволяват прехвърляне на дяловете на даден член по схемата;
- и) не може да бъде откупен обратно в краткосрочен или средносрочен план, както в случая с пенсионни схеми, без възможност за предсрочно прекратяване;
- к) не може да бъде използван като обезпечение;

- л) не се позволява парични плащания;
- м) има условия, ограничаващи наличността на средства, които трябва да бъдат изпълнени, за да се ползва данъчно облекчение.

Рискови фактори, свързани с клиента и бенефициера

14.8. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Естеството на клиента, например:
 - i. юридически лица, чиято структура затруднява идентифицирането на действителния собственик;
 - ii. клиентът или действителният собственик на клиента е видна политическа личност;
 - iii. бенефициерът на полицата или действителният собственик на бенефициера е видна политическа личност;
 - iv. възрастта на клиента е необичайна за вида на търсения продукт (напр. клиентът е твърде млад или твърде стар);
 - v. договорот не съответства на финансовото състояние на клиента;
 - vi. професия или дейности на клиента се считат за особено вероятни да бъдат свързани с изпиране на пари, например, защото са известни с разплащания предимно в брой или са изложени на висок риск от корупция;
 - vii. договорот е записан от „контролиращ орган“, например доверително дружество, действащо от името на клиента;
 - viii. титулярът на полица и/или бенефициерът на договора са дружества с номинирани акционери и/или акции на приносител.
- б) Поведението на клиента:
 - i. Във връзка с договора, например:
 - а. клиентът често прехвърля договора на друг застраховател;
 - б. честите и необяснени върнати суми, особено когато възстановяването се извършва по различни банкови сметки;

- в. клиентът използва често или неочаквано разпоредбите за „свободен преглед“/„срок за отказ“, по-специално, когато възстановяването е направено за очевидно несвързана трета страна;
 - г. клиентът понася високи разходи, като желае предсрочно прекратяване на даден продукт;
 - д. клиентът прехвърля договора на привидно несвързана трета страна;
 - е. искане от страна на клиента за промяна или увеличаване на застрахователната сума и/или плащането на премията са необичайни или прекомерни.
- ii. Във връзка с бенефициера, например:
- а. застрахователят е осведомен за промяна на бенефициера само когато искът е подаден;
 - б. клиентът променя клаузата за бенефициера и избира привидно несвързана трета страна;
 - в. застрахователят, клиентът, действителният собственик, бенефициерът или действителният собственик на бенефициера са в различни юрисдикции.
- iii. Във връзка с плащания, например:
- а. клиентът използва необичайни методи на плащане, например пари в брой или структурирани парични инструменти или други форми на платежни инструменти, които насърчават анонимност;
 - б. плащания от различни банкови сметки без обяснение;
 - в. плащания от банки, които не са установени в държавата на пребиваване на клиента;
 - г. клиентът извършва чести или надплащания на висока стойност, когато това не е било очаквано;
 - д. плащания, получени от несвързани трети страни;

- е. компенсираща вноска към пенсионния план близо до дата на пенсиониране.

14.9. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска. В случай на фирмено животнозастраховане, клиентът е:

- а) кредитна или финансова институция, която попада в приложното поле на изискванията за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и върху нея е осъществен надзор за спазването на тези изисквания по начин, който е в съответствие с Директива (ЕС) 2015/849;
- б) публична администрация или публично предприятие от юрисдикция на ЕИП.

Рискови фактори, свързани с канала за разпространение

14.10. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) продажби без физическо присъствие, например продажби онлайн, по пощата или по телефона, без подходящи предпазни мерки, например електронни подписи или средства за електронна идентификация, които отговарят на изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014;
- б) дълги вериги от посредници;
- в) използва се посредник при необичайни обстоятелства (напр. необяснено географско разстояние).

14.11. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска:

- а) Посредниците са добре известни на застрахователя, който се е уверил, че посредникът прилага мерки за КПК, съизмерими с риска, свързан с взаимоотношенията и в съответствие с мерките, изисквани по Директива (ЕС) 2015/849;
- б) Продуктът е достъпен единствено за служителите на определени дружества, които имат договор със застраховател за осигуряване на застраховка „живот“ за техните служители, например като част от пакет с обезщетения.

Свързани с държавата или географски рискови фактори

14.12. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Застрахователят, клиентът, действителният собственик, бенефициерът или действителният собственик на бенефициера са със седалище или са

свързани с юрисдикции, характеризиращи се с по-висок риск от ИП/ФТ. Дружествата следва да обръщат специално внимание на юрисдикциите без ефективен надзор на БИП/БФТ;

- б) Премиите се изплащат чрез сметки във финансови институции, установени в юрисдикции, свързани с по-висок риск от изпиране на пари/финансиране на тероризъм. Дружествата следва да обръщат специално внимание на юрисдикциите без ефективен надзор на БИП/БФТ;
- в) Посредникът е установен във или е свързан с юрисдикции, характеризиращи се с по-висок риск от ИП/ФТ. Дружествата следва да обръщат специално внимание на юрисдикциите без ефективен надзор на БИП/БФТ.

14.13. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска:

- а) Държавите са идентифицирани от надеждни източници, като например взаимни оценки или подробни доклади за оценка, като разполагащи с ефективни системи за БИП/БФТ;
- б) Държавите са определени от надеждни източници като характеризиращи се с ниско равнище на корупция и друга престъпна дейност.

Мерки

14.14. Член 13, параграф 5 от Директива (ЕС) 2015/849 предвижда, че за животнозастрахователната дейност дружествата трябва да прилагат мерки за КПК не само за клиента и действителния собственик, а също така и за бенефициерите, непосредствено след като те бъдат установени или посочени. Това означава, че дружествата трябва да:

- а) получават името на бенефициера, когато физическо или юридическо лице или образувание е посочено като бенефициер; или
- б) получават достатъчно информация, за да се уверят, че самоличностите на бенефициерите могат да бъдат установени към момента на изплащане, когато бенефициерите са категория от лица или обозначени с определени характеристики. Например, когато бенефициерът е „бъдещите ми внуци“, застрахователят може да получи информация за децата на притежателя на полицата.

14.15. Дружествата трябва да проверят самоличността на бенефициерите най-късно в момента на изплащане.

14.16. Когато дружеството знае, че дейността по животозастраховане е прехвърлена на трета страна, която ще получи стойността на полицата, то трябва да удостовери самоличността на действителния собственик към момента на прехвърлянето.

14.17. С цел спазване на член 13, параграф 6 от Директива (ЕС) 2015/849, когато бенефициерите на тръстове или подобни правни образувания са категория лица или отговарят на определени характеристики, дружествата следва да получат достатъчно информация, за да се уверят, че самоличността на бенефициерите може да бъде установена към момента на изплащане или към момента на упражняване от бенефициерите на техните придобити права.

Разширена комплексна проверка на клиента

14.18. За да се спазят разпоредбите на член 18а по отношение на взаимоотношенията или сделките, включващи високорискови трети държави, дружествата следва да прилагат мерките за разширена КПК, предвидени в тази връзка в Дял I. Следните мерки за разширена КПК могат да бъдат подходящи във всички други високорискови ситуации:

- а) Когато клиентът използва срок за „свободен преглед“/„срок за отказ“, премията следва да бъде възстановена по банковата сметка на клиента, от която са изплатени средствата. Дружествата следва да гарантират, че са проверили самоличността на клиента в съответствие с член 13 от Директива (ЕС) 2015/849 преди връщането, по-специално, когато премията е голяма или обстоятелствата изглеждат необичайни по други причини. Дружествата следва също да преценят дали отмяната поражда съмнение относно сделката и дали би било целесъобразно подаването на доклад за съмнителна дейност;
- б) Могат да бъдат предприети допълнителни действия за по-добро познаване от страна на дружеството на клиента, действителния собственик, бенефициера или действителния собственик на бенефициера, трети страни платци и получатели на плащане. Примерите включват:
 - i. неизползване на дерогацията в член 14, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849, която предвижда освобождаване от начална КПК;
 - ii. проверка на самоличността на други заинтересовани страни, включително трети страни платци и получатели на плащане, преди началото на деловите взаимоотношения;
 - iii. получаване на допълнителна информация за установяване на планираното естество на деловите взаимоотношения;

- iv. получаване на допълнителна информация относно клиента и по-редовно актуализиране на данните за идентифициране на клиента и действителния собственик;
- v. ако платецът е различен от клиента, установяване на причината за това;
- vi. проверка на самоличността въз основа на повече от един надежден и независим източник;
- vii. установяване на източника на богатството на клиента и произхода на средствата, например данни за заетостта и възнагражденията, наследяване или бракоразводни решения;
- viii. при възможност идентифициране на бенефициера и удостоверяване на неговата самоличност в началото на деловите взаимоотношения, а не да се чака, докато бъде идентифициран или определен, като се има предвид, че бенефициерът може да се промени по време на срока на действие на полицата;
- ix. идентифициране и проверка на самоличността на действителния собственик на бенефициера;
- x. в съответствие с членове 20 и 21 от Директива (ЕС) 2015/849, предприемането на мерки за определяне дали клиентът е видна политическа личност и предприемането на разумни мерки за установяване дали бенефициерът или неговият действителен собственик е видна политическа личност по време на прехвърлянето на полицата, цялостно или частично, или най-късно към момента на изплащане;
- xi. изискване първото плащане да бъде извършено през сметка на името на клиента при банка, която попада в приложното поле на стандарти за КПК, които са не по-малко строги от тези, изисквани съгласно Директива (ЕС) 2015/849.

14.19. Член 20 от Директива (ЕС) 2015/849 изисква, когато рискът, свързан с взаимоотношения с видна политическа личност, е висок, дружествата трябва не само да прилагат мерките за КПК в съответствие с член 13 от Директивата, но и да информират висшето ръководство преди изплащане на полицата по такъв начин, че висшето ръководство може да си състави обосновано мнение за риска от ИП/ФТ, свързан със случая, и да реши кои са най-подходящите мерки за намаляване на този риск; в допълнение, дружествата трябва да извършват разширена КПК за всички делови взаимоотношения.

14.20. Дружествата следва да:

- а) получат допълнителна информация относно деловите взаимоотношения, за да могат да разберат естеството на взаимоотношенията между клиента/застрахования и бенефициера, както и взаимоотношенията между платеща и бенефициера, ако платецът е различен от клиента/застрахованото лице; и
- б) засилят своя контрол върху произхода на средствата.

14.21. Когато бенефициерът е видна политическа личност и е изрично посочен, дружествата не следва да чакат до изплащането на полицата, за да извършат засилен контрол върху всички делови взаимоотношения.

14.22. Може да бъде необходимо по-често и задълбочено наблюдение на сделки (включително, когато е необходимо, установяване на произхода на средствата).

Опростена комплексна проверка на клиента

14.23. Следните мерки могат да удовлетворят някои от изискванията, свързани с КПК при случаи с нисък риск (в рамките на разрешеното от националното законодателство):

- а) Дружествата могат да допуснат, че проверката на самоличността на клиента е извършена въз основа на плащане от сметка, за която дружеството се е уверило, че е на името на клиента или съвместна сметка в регулирана кредитна институция от ЕИП;
- б) Дружествата могат да допуснат, че проверката на самоличността на бенефициера на договора се осъществява въз основа на плащане, извършено по сметка на името на бенефициера в регулирана кредитна институция от ЕИП.

Насока 15: Секторни насоки за инвестиционни посредници

- 15.1. Инвестиционните посредници, както са определени в член 4, параграф 1, точка (1) от Директива 2014/65/ЕС, следва да вземат предвид, когато предоставят или извършват инвестиционни услуги или дейности, както са определени в член 4, параграф 1, точка 2 от Директива (ЕС) 2014/65, следните рискови фактори и мерки, наред с посочените в Дял I от настоящите насоки. Секторната насока 12 също може да бъде от значение в този контекст.
- 15.2. За да изпълнят задълженията си съгласно Директива (ЕС) 2015/849, дружествата в този сектор следва да имат предвид, че:
- а) рискът от ИП/ФТ в този сектор се определя основно от риска, свързан с клиентите, обслужвани от инвестиционните посредници; и
 - б) естеството на дейностите, които инвестиционните посредници извършват, означава, че те могат да бъдат изложени на предикатни престъпления, например пазарна злоупотреба, която може да доведе до ИП/ФТ.

Рискови фактори

Рискови фактори, свързани с продукт, услуга или сделка

- 15.3. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:
- а) сделките са необичайно големи в контекста на профила на клиента;
 - б) договорености за сетълмент, които са нестандартни или изглеждат нередовни;
 - в) огледална търговия или сделки с ценни книжа, използвани за обмяна на валута, които изглеждат необичайни или нямат явна стопанска или икономическа цел;
 - г) продуктът или услугата са структурирани по начин, който може да създаде трудности при установяването на самоличността на клиентите; възможни са плащания от трети страни.
- 15.4. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска:
- а) Продуктът или услугата подлежи на задължителни изисквания за прозрачност и/или оповестяване.

Рискови фактори, свързани с клиента

15.5. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- a) Поведение на клиента, например:
 - i. обосновката за инвестицията няма явна икономическа цел;
 - ii. клиентът желае да изкупи обратно или откупува дългосрочна инвестиция в кратък срок след първоначалната инвестиция или преди датата на изплащане без ясна обосновка, по-специално, когато това води до финансова загуба или плащане на високи такси по сделката;
 - iii. клиентът изисква многократно купуване и продажба на акции в рамките на кратък период от време без очевидна стратегия или икономическа обосновка;
 - iv. нежелание да се предоставя информация за КПК и действителния собственик;
 - v. честите промени в информацията за КПК или данни за плащането;
 - vi. клиентът прехвърля средства в размер над изисквания за инвестицията и изисква излишните суми да бъдат възстановени;
 - vii. обстоятелствата, при които клиентът използва „срока за отказ“ ,пораждат съмнение;
 - viii. използването на множество сметки без предварително уведомление, особено когато тези сметки са открити в множество или високорискови юрисдикции;
 - ix. клиентът желае да структурира взаимоотношенията по такъв начин, че множеството страни, например номинални дружества, се използват в различни юрисдикции, особено когато тези юрисдикции са свързани с по-висок риск от ИП/ФТ.
- b) Естеството на клиента, например:
 - i. клиентът е дружество, тръст или друго правно образувание със структура или функции, подобни на тръстовете, установено в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ (дружествата следва да обърнат специално внимание на онези юрисдикции, които не спазват ефективно международните стандарти за прозрачност в областта на данъчното облагане и обмяна на информация);
 - ii. клиентът е дружество със специална инвестиционна цел, което извършва малка или никаква КПК на собствените си клиенти;

- iii. клиентът е нерегулирано дружество трета страна със специална инвестиционна цел;
 - iv. структурата на собственост и контрол на клиента е непрозрачна;
 - v. клиентът или действителният собственик е видна политическа личност, или заема друга видна позиция, която би могла да му позволи да злоупотреби със своето положение за лично обогатяване;
 - vi. клиентът е нерегулирано номинирано дружество с неизвестни акционери.
- в) Стопанската дейност на клиента, например средствата на клиента, се получават от дейност в сектори, които са свързани с по-висок риск от финансови престъпления, например строителство, фармацевтични продукти и здравеопазване, търговия с оръжие и отбрана, добивна промишленост или обществени поръчки.

15.6. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска:

- а) Клиентът е институционален инвеститор, чийто статут е бил проверен от държавна агенция от ЕИП, например одобрена от правителство пенсионна схема;
- б) Клиентът е правителствен орган от юрисдикция от ЕИП;
- в) Клиентът е финансова институция, установена в юрисдикция от ЕИП.

Рискови фактори, свързани с канала за разпространение

15.7. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Сложност на веригата на приемане и предаване на поръчки;
- б) Сложност на веригата за разпространение на инвестиционни продукти;
- в) Мястото на търговия има членове или участници, намиращи се във високорискови юрисдикции.

Свързани с държавата или географски рискови фактори

15.8. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Инвеститорът или неговият попечител се намира в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ;
- б) Средствата идват от юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ.

Мерки

- 15.9. При разработването на своите политики и процедури за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, за да изпълнят задълженията си съгласно Директива (ЕС) 2015/849, дружествата в този сектор следва да имат предвид, че в зависимост от вида на извършваната от тях дейност те ще подлежат на правила, съгласно които трябва да събират подробна информация за своите клиенти. Когато това е така, те следва да преценят до каква степен информацията, получена за целите на спазването на ДПФИ II и на Регламента за европейската пазарна инфраструктура, може да се използва и за изпълнение на техните задължения за КПК в стандартни ситуации.
- 15.10. По-специално инвестиционните мениджъри обикновено трябва да изградят добро познаване на клиентите си, за да им помогнат да определят подходящи инвестиционни портфейли. Събраната информация ще бъде подобна на тази, която дружествата получават за целите на БИП/БФТ.
- 15.11. Дружествата следва да спазват насоките за разширена КПК, изложени в Дял I, в случаи с по-висок риск. Освен това, когато рискът, свързан с деловите взаимоотношения, е висок, дружествата следва да:
- а) идентифицират и при необходимост да проверят самоличността на основните инвеститори на клиента на дружеството, когато клиентът е нерегулирано дружество трета страна със специална инвестиционна цел;
 - б) разбират причината за всяко плащане или превод до или от непроверена трета страна.
- 15.12. Доколкото е позволено от националното законодателство, инвестиционните мениджъри могат да прилагат насоките за опростена КПК, изложени в Дял I, в случаи с нисък риск.

Насока 16: Секторни насоки за доставчиците на инвестиционни фондове

- 16.1. Предоставянето на инвестиционни фондове може да включва множество страни, например управителя на фонда, назначени консултанти, депозитар и подпопечители, регистратори и, в някои случаи, основни борсови посредници. Аналогично, разпределението на тези фондове може да включва страни като обвързани представители, консултиращи и изразяващи собствено мнение управители на богатство, доставчици на услуга за платформа и независими финансови консултанти.
- 16.2. Видът и броят на страните, участващи в процеса на разпределение на средства, зависят от естеството на фонда и могат да повлияят върху знанията на фонда за неговите клиент и инвеститори. Фондът или, когато самият той не е задължен субект, управителят на фонда запазва отговорността за спазване на задълженията за БИП/БФТ, въпреки че аспекти на задълженията за КПК на фонда могат да се изпълняват от един или повече от тези други страни при определени условия.
- 16.3. Инвестиционните фондове могат да бъдат използвани от лица или дружества за целите на ИП/ФТ:
- а) Фондовете за индивидуални инвеститори често се разпределят индиректно; достъпът до тези фондове често е лесен и относително бърз за постигне и участията в такива фондове могат да се прехвърлят между различни страни;
 - б) Алтернативните инвестиционни фондове, като хедж фондове, фондове за недвижими имоти и фондове за дялово участие, обикновено имат по-малък брой инвеститори, които могат да бъдат частни лица, както и институционални инвеститори (пенсионни фондове, фондове, инвестиращи в други фондове). Такива фондове, които са създадени за ограничен брой физически лица с висока нетна стойност на активите или за дружествата за управление на имуществото на заможни семейства, могат да имат присъщо по-висок риск от злоупотреба за целите на ИП/ФТ, отколкото фондовете за индивидуални инвеститори, тъй като е по-вероятно инвеститорите да бъдат в позиция да упражняват контрол над активите на фонда. Ако инвеститорите упражняват контрол над активите, подобни фондове се използват за управление на лични активи, които са споменати като фактор, посочващ потенциално по-висок риск, в приложение III към Директива (ЕС) 2015/849;
 - в) Въпреки често средносрочния до дългосрочен характер на инвестицията, който може да допринесе за ограничаване на привлекателността на тези продукти за целите на изпирането на пари, те все пак могат да

представяват интерес за лицата, осъществяващи изпиране на пари, поради способността им да генерират растеж и доходи.

16.4. Настоящата секторна насока е предназначена за:

- а) инвестиционни фондове, които предлагат свои собствени акции или дялове съгласно член 3, параграф 2, буква г) от Директива (ЕС) 2015/849; и
- б) управители на фондове, когато не е учреден инвестиционен фонд.

Други страни, участващи в осигуряването или разпределението на фонда, например посредници, може да бъдат длъжни да спазват собствените си задължения за КПК и следва да се позовават на съответните глави в настоящите насоки, както е целесъобразно.

За фондовете и управителите на фондове също могат да бъдат от значение секторни насоки 8, 14 и 15.

Рискови фактори

Рискови фактори, свързани с продукт, услуга или сделка

16.5. Следните фактори могат да доведат до нарастване на риска, свързан с фонда:

- а) Фондът е предназначен за ограничен брой физически лица или семейни съдружия, например частен фонд или фонд с един инвеститор;
- б) Възможно е абониране за фонда и след това бързо откупуване на инвестицията, без инвеститорият да понесе значителни административни разходи;
- в) Дяловете или акциите във фонда могат да се третират, без фондът или управителят на фонда да бъде уведомен към момента на извършване на сделката;
- г) Информацията за инвеститора е разделена на няколко теми.

16.6. Следните фактори могат да доведат до нарастване на риска, свързан с абонамента:

- а) Подписката включва сметки или трети страни в множество юрисдикции, по-специално когато тези юрисдикции са свързани с висок риск от ИП/ФТ, както е определено в насоки 2.9—2.15 от Дял I;
- б) Абонирането включва абонирани се или платци, които са трети страни, по-специално, когато това е неочаквано.

16.7. Следните фактори могат да доведат до намаляване на риска, свързан с фонда:

- а) Плащания към и от трети страни не са разрешени;
- б) Фондът е отворен за дребни инвеститори, а инвестициите са с таван.

Рискови фактори, свързани с клиента

16.8. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска. Поведението на клиента е необичайно, например:

- а) Обосновката за инвестицията няма ясна стратегия или икономическа цел или клиентът извършва инвестиции, които са несъвместими с общото финансово положение на клиента, когато тази информация е известна на фонда или на управителя на фонда;
- б) Клиентът изисква многократното купуване и/или продажба на дялове или акции в рамките на кратък период от време след първоначалната инвестиция или преди датата на изплащане без ясна стратегия или обосновка, по-специално когато това води до финансова загуба или плащане на високи такси по сделките;
- в) Клиентът прехвърля средства в размер над изисквания за инвестицията и изисква излишните суми да бъдат възстановени;
- г) Клиентът използва множество сметки без предварително уведомление, особено когато тези сметки са открити в различни юрисдикции или юрисдикции, свързани с по-висок риск от ИП/ФТ;
- д) Клиентът желае да структурира взаимоотношенията по такъв начин, че множеството страни, например нерегулирани номинирани дружества, да се използват в различни юрисдикции, особено когато тези юрисдикции са свързани с по-висок риск от ИП/ФТ;
- е) Клиентът внезапно променя местоположението си без обосновка, например чрез промяна на държавата си на пребиваване.

16.9. Следните фактори могат да допринесат за намаляване на риска:

- а) клиентът е институционален инвеститор, чийто статут е бил проверен от държавна агенция от ЕИП, например одобрена от правителство пенсионна схема;
- б) клиентът е дружество, за което се прилагат изисквания за БИП/БФТ, които са не по-малко строги от изискванията на Директива (ЕС) 2015/849.

Рискови фактори, свързани с канала за разпространение

16.10. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Сложни канали за разпространение, които ограничават надзора на фонда над неговите делови взаимоотношения и ограничават способността му за наблюдение на сделките, например фондът използва голям брой подизпълнители за разпространение в трети държави;
- б) Дистрибуторът се намира в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ съгласно определението в общата част на настоящите насоки.

16.11. Следните фактори могат да посочват по-нисък риск:

- а) Фондът допуска само определен вид нискорискови инвеститори като регулирани дружества, които инвестират в качеството на принципал (например животозастрахователни дружества) или корпоративни пенсионни схеми;
- б) Фондът може да бъде закупен и откупуван само чрез дружество, за което се прилагат изисквания за БИП/БФТ, които са не по-малко строги от изискванията на Директива (ЕС) 2015/849.

Свързани с държавата или географски рискови фактори

16.12. Следните фактори могат да допринесат за увеличаване на риска:

- а) Средствата на клиентите или действителните собственици са генерирани в юрисдикции, свързани с по-висок риск от ИП/ФТ, по-специално свързаните с по-високи равнища на предикатни престъпления за изпиране на пари;
- б) Клиентът иска инвестицията му да бъде възстановена по сметка в кредитна институция, намираща се в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ.

Мерки

16.13. Мерките, които фондовете или управителите на фондове следва да предприемат за изпълнение на задълженията си за КПК, ще зависят от това как клиентът или инвеститорът (когато инвеститорът не е клиент) достига до фонда. Фондът или управителят на фонда следва също да предприема отчитащи риска мерки за установяване и удостоверяване на самоличността на физически лица, ако има такива, които са крайни собственици или осъществяват краен контрол върху клиента (или от чието име се осъществява сделката), например като изиска от потенциалния инвеститор да обяви, когато за пръв път кандидатства за присъединяване към фонда, дали инвестира от свое име, или е посредник, който инвестира от името на друго лице.

16.14. Клиентът е:

- а) физическо или юридическо лице, което купува дялове или акции във фонд за собствена сметка, а не от името на други, основни инвеститори; или
- б) дружество, което като част от своята икономическа дейност, пряко закупува дялове или акции на свое име и упражнява контрол върху инвестицията за крайната полза на една или повече трети страни, които не контролират инвестицията или инвестиционните решения; или
- в) дружество, например финансов посредник, което действа от свое име и е регистрирано в регистъра на акциите/дяловете на фонда, но действа за сметка и съгласно специални указания от една или повече трети страни (например защото финансовият посредник е номинирано лице, брокер, оператор на обединена сметка за множество клиенти/сметка „омнибус“ или оператор на подобно образуване от пасивен тип); или
- г) клиент на дружество, например клиент на финансов посредник, когато дружеството не е вписано в регистъра на акциите/дяловете на фонда (напр. защото инвестиционният фонд използва финансов посредник да разпределя акциите или дяловете във фонда и инвеститорът закупува дялове или акции чрез дружеството и е регистриран в регистъра на акциите/дяловете на фонда).

Разширена комплексна проверка на клиента

16.15. В ситуациите, описани в насоки 16.14, букви а) и б), примерите за мерки за разширена КПК, които даден фонд или управител на фонд следва да прилага в ситуации с висок риск, включват:

- а) получаване на допълнителна информация за клиента, например неговата репутация и история, преди установяването на делови взаимоотношения;
- б) предприемане на допълнителни стъпки за по-нататъшна проверка на получените документи, данни или информация;
- в) получаване на информация относно произхода на средствата и/или източника на богатство на клиента и на действителния собственик на клиента;
- г) въвеждане на изискване обратното изкупуване да бъде извършено чрез начална сметка, използвана за инвестиция или сметка на името на клиента или съвместна сметка;
- д) повишаване на честотата и интензитета на наблюдение на сделките;

- е) изискване първото плащане да бъде извършено посредством платежна сметка, поддържана на името на клиента или съвместна сметка при регулирана кредитна или финансова институция от ЕИП или регулирана кредитна или финансова институция от трета държава, която има изисквания за БИП/БФТ, които са не по-малко строги от тези, изисквани от Директива (ЕС) 2015/849;
- ж) получаване на одобрение от висшето ръководство по времето на първата сделка;
- з) задълбочено наблюдение на взаимоотношенията с клиентите и индивидуални сделки.

16.16. В ситуациите, описани в насока 16.14, буква в), когато рискът се увеличава, по-специално, когато фондът е определен за ограничен брой инвеститори, трябва да се прилагат мерки за разширена КПК и могат да включват определените в насока 16.15 по-горе.

16.17. Когато финансов посредник е установен в трета държава и е установил взаимоотношения, подобни на кореспондентското банкиране с фонда или с управителя на фонда, мерките, описани в насоки 16.20 и 16.21, не са приложими. В такива случаи, за да изпълнят задълженията си по член 19 от Директива (ЕС) 2015/849, дружествата следва да прилагат спрямо посредника мерките за разширена комплексна проверка, изброени в секторна насока 8. 14—8.17.

16.18. В ситуациите, описани в насока 16.14, буква г), когато рискът се увеличава, по-специално, когато фондът е определен за ограничен брой инвеститори, трябва да се прилагат мерки за разширена КПК и могат да включват определените в насока 16.15 по-горе.

Опростена комплексна проверка на клиента

16.19. В ситуациите, описани в насоки 16.14, буква а) и 16.14, буква б), при ситуации с по-нисък риск, до степента, разрешена от националното законодателство и при условие че средствата действително се прехвърлят към или от платежна сметка, поддържана на името на клиента или съвместна сметка при регулирана кредитна или финансова институция от ЕИП, пример за мерки за опростена КПК, които фондът или управителят на фонда могат да прилагат е използване на произхода на средства за изпълнение на някои от изискванията, свързани с КПК.

16.20. В ситуациите, описани в насока 16.14, буква в), когато финансовият посредник е клиент на фонда или на управителя на фонда, фондът или управителят на фонда следва да прилагат отчитащи риска мерки за КПК за финансовия посредник. Фондът или управителят на фонда следва също така да вземат отчитащи риска мерки за идентифициране и проверка на самоличността на инвеститорите, свързани с

финансовия посредник, тъй като тези инвеститори биха могли да са действителните собственици на средствата, инвестирани чрез посредника. До степента, разрешена от националното законодателство, в случаи с нисък риск, фондове или управители на фондове могат да прилагат мерки за опростена КПК, подобни на описаните в Дял I от настоящите насоки, при спазване на следните условия:

- а) Финансовият посредник попада в приложното поле на задълженията за БИП/БФТ в юрисдикция от ЕИП или в трета държава, която има изисквания за БИП/БФТ, които са не по-малко строги от тези, изисквани от Директива (ЕС) 2015/849;
- б) Финансовият посредник подлежи на ефективен надзор за спазването на тези изисквания;
- в) Фондът или управителят на фонда е предприел отчитащи риска действия, за да се увери, че рискът от ИП/ФТ, свързан с деловите взаимоотношения е нисък, въз основа, наред с другото, на оценката на фонда или на управителя на фонда за стопанската дейност на финансовия посредник, видовете клиенти, обслужвани от дейността на посредника и юрисдикциите, в които попада стопанската дейност на посредника;
- г) Фондът или управителят на фонда е предприел отчитащи риска действия, за да се увери, че посредникът прилага надеждни и отчитащи риска мерки за КПК за собствените си клиенти и техните действителни собственици. Като част от това фондът или управителят на фонда следва да предприемат отчитащи риска мерки за оценка на адекватността на политиките и процедурите за КПК на посредника, например като се позовават на обществено достъпна информация за данните за съответствието на посредника или прекия контакт с посредника;
- д) Фондът или управителят на фонда е предприел отчитащи риска действия, за да се увери, че посредникът ще предостави информация и документи за КПК относно основните инвеститори незабавно при поискване, например чрез включване на съответните разпоредби в договор с посредника или чрез извадково тестване на способността на посредника да осигури информация за КПК при поискване.

16.21. В случаите, описани в насока 16.4, буква г), фондът или управителят на фонда следва да прилага отчитащи риска мерки за КПК за крайния инвеститор като за клиента на фонда или управителя на фонда. За изпълнение на своите задължения за КПК фондът или управителят на фонда може да разчита на посредника в съответствие и при спазване на условията, посочени в глава II, раздел 4 от Директива (ЕС) 2015/849.

16.22. До степента, разрешена от националното законодателство, в случаи с нисък риск фондовете или управителите на фондове могат да прилагат мерки за опростена КПК. При условие че условията в насока 16.20 са изпълнени, мерките за опростена КПК може да се състоят от получаването на идентификационни данни от фонда или управителя на фонда от регистъра на акциите на фонда, заедно с информацията, посочена в член 27, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/849, които фондът или управителят на фонда трябва да получат от посредника в рамките на разумен срок. Фондът или управителят на фонда следва да определи времева рамка в съответствие с рисков базирен подход.

Насока 17 Секторни насоки за регулираните платформи за колективно финансиране

- 17.1. За целите на настоящите секторни насоки се използват и следва да се прилагат следните определения, посочени в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2020/1503: „услуги за колективно финансиране“, „платформа за колективно финансиране“, „доставчик на услуги за колективно финансиране“(CSP), „създател на проект“ и „инвеститор“. Настоящите секторни насоки се отнасят до „клиенти“ в смисъла на понятието „клиенти“, както е определено в член 2, параграф 1, буква ж) от същия регламент.
- 17.2. CSP следва да признават рисковете, произтичащи от безграничното естество на платформите за колективно финансиране, при което клиентите на CSP могат да се намират навсякъде по света, включително във високорискови юрисдикции. CSP следва да познават своите клиенти, за да предотвратяват използването на техните платформи за колективно финансиране за финансиране на фиктивни инвестиционни проекти с незаконни средства или злоупотреба с тях за целите на финансирането на тероризма, когато за даден проект за колективно финансиране е посочена фиктивна причина, която никога не се материализира, а средствата, получени от колективното финансиране, след това се използват за финансиране на терористична атака.
- 17.3. CSP следва да вземат предвид рисковите фактори и мерките, посочени в настоящата секторна насока, в допълнение към посочените в Дял I. CSP, които предоставят инвестиционни услуги, следва също да се позовават на секторна насока 16.

Рискови фактори

Рискови фактори, свързани с продукт, услуга и сделка

- 17.4. CSP следва да отчита следните рискови фактори като потенциално допринасящи за повишения риск:
- а) CSP събира средства чрез платформата за колективно финансиране, но дава възможност за последващо предаване на по-късен етап, включително бизнес модели, при които:
 - i. средствата се събират за неопределен проект и впоследствие се държат в сметката на инвеститора, докато проектът бъде определен; или
 - ii. средствата се събират, но могат да бъдат върнати на инвеститорите, когато целта за набиране на средства не е постигната или когато създателят на проекта не е получил парите.

- б) CSP позволява предсрочно погасяване на инвестиции, предсрочно погасяване на заеми или препродажба на инвестициите или заемите на вторичните пазари;
- в) CSP не налага ограничения по отношение на размера, обема или стойността на сделките, зареждането или обратното изкупуване, обработвани чрез платформата за колективно финансиране, нито размера на средствата, които трябва да се съхраняват в индивидуалните инвеститорски сметки;
- г) CSP позволява на инвеститорите да извършват плащания към създателя на проекта чрез платформата за колективно финансиране с инструменти, които или са извън обхвата на който и да било регулаторен режим, или подлежат на по-малко строги изисквания за БИП/БФТ от изискваните съгласно Директива (ЕС) 2015/849;
- д) CSP приема парични инвестиции или разрешава тегленето на пари в брой от инвеститори, които са физически лица или нерегулирани юридически лица чрез платформата за колективно финансиране;
- е) CSP предоставя на инвеститорите или заемодателите финансов ливъридж или привилегировано обратно изкупуване или гарантирана възвръщаемост;
- ж) CSP не потвърждава ангажимента си за обратно изкупуване на ценни книжа и времето за такова обратно изкупуване е недостатъчно;
- з) За некапиталови инструменти номиналният лихвен процент, датата, от която лихвата става дължима, датите на падежа на лихвените плащания, датата на падежа и приложимата доходност не са разбираемо предвидени;
- и) CSP позволява плащания чрез платформата за колективно финансиране във виртуални валути;
- й) CSP позволява на инвеститорите и създателите на проекти да поддържат множество сметки в платформата за колективно финансиране, когато те не са свързани с конкретни проекти за колективно финансиране;
- к) CSP позволява прехвърляния между инвеститори или създатели на проекти в платформата за колективно финансиране.

17.5. CSP следва да отчита следните рискови фактори като потенциално допринасящи за намаляване на риска:

- а) CSP изисква средствата за инвестиране, обратно изкупуване, отпускане на заем или изплащане да бъдат теглени от или изпратени по сметка, която е на името на клиента или съвместна сметка в кредитна институция или

финансова институция, или в платежна институция, лицензирана съгласно Директива (ЕС) 2015/2366, при спазване на изискванията за БИП/БФТ, които са не по-малко строги от тези на Директива (ЕС) 2015/849;

- б) CSP определят лимити с ниска стойност на инвестициите, кредитирането, обратното изкупуване и възстановяването на суми, обработвани чрез платформата за колективно финансиране, по отношение на паричния размер и броя на плащанията;
- в) CSP изисква фиксиран или по-дълъг период на държане за инвестиции или срок на погасяване за заеми, получени чрез платформата за колективно финансиране;
- г) CSP ограничава размера на средствата, които могат да бъдат съхранявани по всяка сметка и по всяко време в платформата за колективно финансиране;
- д) CSP използва технологии, за да установи дали инвеститорите или създателите на проекти използват VPN или други технологии, които прикриват действителното местоположение и устройството при използването на платформата за колективно финансиране;
- е) CSP не позволява създаването на множество сметки на платформата за колективно финансиране.

Рискови фактори, свързани с клиента

17.6. CSP следва да отчита следните рискови фактори като потенциално допринасящи за повишения риск:

- а) Естеството или поведението на клиента е необичайно, например:
 - i. Обосновката за инвестицията или заема няма очевидна стратегия или икономическа цел;
 - ii. Инвеститорът иска да изкупи обратно инвестиция в рамките на кратък период след първоначалната инвестиция;
 - iii. Инвеститорът иска привилегировани условия или фиксирана възвръщаемост на инвестицията;
 - iv. Инвеститорът или създателят на проекта прехвърля средства към платформата, надхвърлящи тези, необходими за проекта/заема, а след това иска да бъдат възстановени излишните суми;

- v. Инвеститорът или създателят на проекта е физическо или юридическо лице, свързано с по-високи нива на рисковете от ИП;
 - vi. Създателят на проекта ускорява неочаквано или без разумно обяснение договорен график за обратно изкупуване/погасяване чрез плащане на еднократна сума или чрез предсрочно прекратяване; или
 - vii. Създателят на проекта изглежда не е склонен да предоставя информация за проекта или инициативата за колективно финансиране;
 - viii. Произходът на средствата за инвестицията е неясен и инвеститорът не е склонен да предоставя тази информация, когато това бъде изискано от CSP. Степента на инвестираните активи надвишава обема на очакваните ликвидни активи на инвеститора. Инвестираните средства са взети назаем;
 - ix. Инвеститорът не пребивава във или няма други връзки с държавата на платформата за колективно финансиране или предмета на инвестицията;
 - x. Инвеститорът или създателят на проекта е видна политическа личност;
 - xi. Инвеститорът отказва да осигури изискваната КПК.
- б) Инвеститорът или създателят на проекта прехвърля виртуална валута;
 - в) Инвеститорът или създателят на проекта имат връзка с неблагоприятна информация;
 - г) Инвеститорът или създателят на проекта са обект на санкции.

Рискови фактори, свързани с канала за разпространение

17.7. CSP следва да отчита следните рискови фактори като потенциално допринасящи за увеличаване на риска:

- а) CSP управлява платформата за колективно финансиране изцяло онлайн без подходящи гаранции, например електронна идентификация на лице, използващо електронни подписи или средства за електронна идентификация, които са в съответствие с Регламент (ЕС) № 910/2014;

- б) Клиентите осъществяват контакт без физическо присъствие чрез платформата за колективно финансиране без никакви гаранции;
- в) CSP функционира извън регулаторен режим и следователно може да не са налице мерки за откриване и намаляване на потенциалното използване на платформата за колективно финансиране за целите на ИП/ФТ, каквито иначе биха били въведени. Това не засяга прилагането на насока 11.

17.8. CSP следва да отчита следните рискови фактори като потенциално допринасящи за намаляване на риска:

- а) CSP използва кредитна или финансова институция за извършване на услуги по обработване на пари или парични преводи. Като алтернатива CSP открива сметка от свое име в регулирана кредитна институция или финансова институция, чрез която се извършват парични трансакции между създателите на проекти и инвеститорите;
- б) CSP, който управлява платформата за колективно финансиране, е лицензиран като платежна институция съгласно Директива (ЕС) 2015/2366 или изпълнява ролята на представител на платежна институция, лицензирана съгласно Директива (ЕС) 2015/2366, и обработва пряко парични трансакции между инвеститори и създатели на проекти. Това не засяга прилагането на насока 11;
- в) Инвеститорите и създателите на проекти са се срещнали лично или са били представени от регулиран финансов посредник (кредитна институция или инвестиционен посредник), който е извършил пълна КПК за всички клиенти (създатели на проекти и инвеститори).

Свързани с държавата или географски рискови фактори

17.9. CSP следва да отчита следните рискови фактори като потенциално допринасящи за увеличаване на риска:

- а) CSP е с глобален обхват, при който се свързват инвеститори, създатели на проекти и проекти от различни юрисдикции;
- б) Средствата се получават от лични или делови връзки с юрисдикция, определена от надеждни източници като притежаваща значителни нива на корупция или други престъпни дейности, например тероризъм, изпиране на пари, производство и доставка на забранени наркотични вещества или други предикатни престъпления;
- в) Създателят на проекта или инвеститорът, или съответните им действителни собственици, когато е приложимо, се намират в юрисдикция, свързана с по-

високи рискове от ИП/ФТ, или юрисдикция без ефективен надзор на БИП/БФТ. CSP следва да отделят специално внимание на юрисдикции, за които е известно, че предоставят финансиране или подкрепа за терористични дейности или в които е известно, че работят групи, извършващи терористични престъпления, и юрисдикции, подлежащи на финансови санкции, ембарго или мерки (издадени например от ЕС или Организацията на обединените нации), свързани с тероризъм, финансиране на тероризма или разпространение на оръжия за масово унищожение.

Мерки

- 17.10. CSP, които са задължени субекти в качеството си на платежни институции, лицензирани съгласно Директива (ЕС) 2015/2366, или които изпълняват ролята на представител на платежна институция, лицензирана съгласно Директива (ЕС) 2015/2366, следва да прилагат съответните мерки в секторна насока 11 и по отношение на своите услуги за колективно финансиране.
- 17.11. CSP, които са задължени субекти в качеството си на инвестиционни посредници, лицензирани съгласно Директива (ЕС) 2014/65, следва да прилагат съответните мерки в секторна насока 15 и по отношение на своите услуги за колективно финансиране.
- 17.12. CSP, които са задължени субекти в качеството си на кредитни институции, лицензирани съгласно Директива (ЕС) 2013/36, следва да прилагат съответните мерки в секторна насока 9 и по отношение на своите услуги за колективно финансиране.
- 17.13. Предприятие, лицензирано като CSP съгласно националното право и спрямо което се прилага националното законодателство в областта на БИП/БФТ, следва да прилага *mutatis mutandis* настоящата секторна насока и други приложими секторни насоки, за да се гарантира хармонизиран и ефективен надзор на БИП/БФТ на CSP, установени в Съюза.

Комплексна проверка на клиента

- 17.14. CSP следва да прилагат мерки за КПК в съответствие с Дял I за всички свои клиенти, независимо дали са инвеститори или създатели на проекти.
- 17.15. CSP, които разчитат на кредитни институции или финансови институции за събирането на средства от клиента или прехвърлянето на средства към него, следва да се позовават на рисковите фактори за канал на разпространение в Дял I и по-специално да се уверят, че тези кредитни институции или финансови институции са въвели подходящи мерки за комплексна проверка на клиента.

Разширена комплексна проверка на клиента

17.16. Когато рискът, свързан със случайна сделка или делови взаимоотношения, е увеличен, в платформата на CSP следва да се прилагат следните мерки за разширена КПК:

- а) получаване на допълнителна информация от клиентите, които осъществяват сделки в платформата, като например тяхното инвестиционно намерение и опит, произход и репутация, преди установяването на деловите взаимоотношения (напр. чрез търсене в открити медии или медии, в които клиентите са неблагоприятно отразени, или чрез възлагане на проучване на трета страна с цел изграждане на по-пълен профил на клиента);
- б) предприемане на допълнителни стъпки за по-нататъшна проверка на получените документи, данни или информация;
- в) получаване на информация относно произхода на средствата на клиентите и техните действителни собственици;
- г) въвеждане на изискване обратно изкупуване или погасяване на заем да бъде извършвано чрез начална сметка, използвана за инвестиция, или сметка на името на въпросния клиент или съвместна сметка;
- д) повишаване на честотата и интензитета на наблюдение на сделките;
- е) изискване първото плащане по инвестицията или заема да бъде извършено чрез платежна сметка, поддържана на името на клиента или съвместна сметка при регулирана кредитна или финансова институция от ЕИП или регулирана кредитна или финансова институция от трета държава, която има изисквания за БИП/БФТ, които са не по-малко строги от тези, изисквани от Директива (ЕС) 2015/849;
- ж) получаване на одобрение от висшето ръководство по време на сделката, когато клиентите използват платформата за първи път;
- з) задълбочено наблюдение на взаимоотношенията с клиентите и индивидуалните сделки.

Опростена комплексна проверка на клиента

17.17. В случаи с нисък риск и доколкото националното законодателство позволява това, платформите за колективно финансиране могат да прилагат мерки за опростена КПК, които могат да включват:

- а) удостоверяване на самоличността на клиента и, когато е приложимо, на действителния собственик по време на установяването на делови взаимоотношения в съответствие с член 14, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849; или
- б) допускане, че плащане от сметка на името на клиента или от съвместна сметка в регулирана кредитна или финансова институция в държава — членка на ЕИП, отговаря на изискванията, определени в член 13, параграф 1, букви а) и б) от Директива (ЕС) 2015/849.

Насока 18: Секторни насоки за доставчиците на услуги по инициране на плащане (ДУИП) и доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка (ДУИС)

18.1. При прилагането на настоящите насоки дружествата следва да вземат предвид определенията в член 4, точки 18 и 19 от Директива (ЕС) 2015/2366, според които:

- а) доставчик на услуги по инициране на плащане (ДУИП) е доставчик на платежни услуги, предоставящ услуги по инициране на плащане, което в съответствие с определението в член 4, точка 15 от Директива (ЕС) 2015/2366 означава услуга, при която се иницира платежно нареждане по искане на ползвателя на платежни услуги по отношение на платежна сметка, водена при друг доставчик на платежни услуги;
- б) доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка (ДУИС) е доставчик на платежни услуги, предлагащ услуги по предоставяне на информация за сметка, което в съответствие с определението в член 4, точка 16 от Директива (ЕС) 2015/2366 означава онлайн услуга, при която се предоставя обобщена информация за една или повече платежни сметки, държани от ползвателя на платежните услуги или при друг доставчик на платежни услуги, или при повече от един доставчик на платежни услуги).

18.2. Дружествата следва да отчитат, че въпреки че ДУИП и ДУИС са задължени субекти съгласно Директива (ЕС) 2015/849, присъщият риск от ИП/ФТ, свързан с тях, е ограничен поради факта, че:

- а) Въпреки че участват в платежната верига, ДУИП не извършват сами платежните операции и не държат средства на ползвателите на платежни услуги (ППУ);
- б) ДУИС не участват в платежната верига и не държат средства на ползвателя на платежни услуги.

18.3. При предлагането на услуги по инициране на плащане или услуги по предоставяне на информация за сметка ДУИП и ДУИС следва да вземат предвид, заедно с Дял I, разпоредбата, изложена в настоящите секторни насоки.

Рискови фактори

Рискови фактори, свързани с клиента

18.4. При оценката на рисковете от ИП/ФТ, ДУИП и ДУИС следва да вземат предвид най-малко следните фактори като потенциално допринасящи за повишаване на риска:

- а) За ДУИП: Клиентът прехвърля средства от различни платежни сметки към един и същ получател, които заедно възлизат на голяма сума без ясна икономическа или законна обосновка или които дават на ДУИП разумни основания да подозира, че клиентът се опитва да избегне определени прагове за наблюдение;
- б) За ДУИС: клиентът превежда средства от различни платежни сметки на един и същ получател или получава средства по различни платежни сметки от един и същ платец, които заедно възлизат на голяма сума без ясна икономическа или законна обосновка или които дават на ДУИС разумни основания да подозира, че клиентът се опитва да избегне определени прагове за наблюдение.

Рискови фактори, свързани с канала за разпространение

18.5. Когато оценяват рисковете от ИП/ФТ, ДУИП и ДУИС могат да поискат да се позоват на становището на ЕНО относно използването на иновативно решение в процеса на комплексна проверка на клиента (JS 2017 81).

Свързан с държавата или географски рисков фактор

18.6. При оценката на рисковете от ИП/ФТ ДУИП и ДУИС следва да вземат предвид най-малко следните фактори като потенциално допринасящи за увеличаване на риска, по-специално ако клиентът използва множество сметки, които притежава при различни доставчици на платежни услуги, обслужващи сметки, за извършване на плащания:

- а) За ДУИП: клиентът инициира плащане към юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ, или високорискова трета държава, или лице с известни връзки с тези юрисдикции;
- б) За ДУИС: Клиентът получава средства от или изпраща средства до юрисдикции, свързани с по-висок риск от ИП/ФТ или високорискова трета държава, или от/на лице с известни връзки с тези юрисдикции, или клиентът свързва платежни сметки, открити на името на няколко лица в повече от една юрисдикция.

18.7. При оценката на рисковете от ИП/ФТ, ДУИП и ДУИС следва да вземат предвид следните фактори като потенциално допринасящи за намаляване на риска:

- а) За ДУИП: клиентът инициира платежна операция към държава — членка на ЕИП, или към трета държава, която има изисквания за БИП/БФТ, които са не по-малко строги от изискванията на Директива (ЕС) 2015/849;
- б) За ДУИС: платежните сметки на клиента се държат в държава — членка на ЕИП.

Мерки

18.8. Клиентът е:

- а) За ДУИП: клиентът е физическото или юридическото лице, което е титуляр на платежната сметка, и отправя искане за инициране на платежно нареждане от тази сметка. В конкретния случай, когато ДУИП има делови взаимоотношения по смисъла на член 3, параграф 13 от Директива (ЕС) 2015/849 с получателя на плащането за предоставяне на услуги по инициране на плащане, а не с платеца, а платецът използва съответния ДУИП, за да иницира еднократна сделка към съответния получател, клиентът на ДУИП за целите на настоящите насоки е получателят, а не платецът. Това не засяга член 11 от Директива (ЕС) 2015/849 и Дял I от настоящите насоки, особено по отношение на случайните сделки, както и задълженията на ДУИП съгласно Директива (ЕС) 2015/2366 и друго приложимо законодателство на ЕС;
- б) За ДУИС: клиентът е физическото или юридическото лице, което има договор с ДУИС. Това може да бъде физическото или юридическото лице, което притежава платежната(ите) сметка(и).

18.9. ДУИП и ДУИС следва да предприемат подходящи мерки за идентифициране и оценка на риска от ИП/ФТ, свързан с тяхната дейност. За тази цел ДУИП и ДУИС следва да вземат предвид всички данни, с които разполагат. Видът на данните, с които разполагат, ще зависи, *inter alia*, от конкретната услуга, която се предлага на клиента, с изричното съгласие на ползвателя на платежни услуги и която е необходима за предоставянето на неговите услуги в съответствие с член 66, параграф 3, буква е) и член 67, параграф 2, буква е) от Директива (ЕС) 2015/2366.

18.10. Като се има предвид член 11 от Директива (ЕС) 2015/849, ДУИП и ДУИС следва да определят обхвата на мерките за КПК въз основа на отчитане на риска, като вземат предвид всички данни, с които разполагат с изричното съгласие на ползвателя на платежни услуги и които са необходими за предоставянето на техните услуги, в съответствие с член 66, параграф 3, буква е) и член 67, параграф 2, буква е) от Директива (ЕС) 2015/2366. В повечето случаи ниското ниво на присъщия риск, свързан с тези бизнес модели, означава, че опростената КПК ще бъде нормата. По отношение на тези случаи на нисък риск и доколкото прилагането на мерките за опростена КПК е забранено или ограничено съгласно националното законодателство, ДУИС и ДУИП могат да коригират своите мерки за КПК и съответно да прилагат насока 18.15.

18.11. Наблюдение: Като част от своите процеси за КПК, ДУИП и ДУИС следва да гарантират, че техните системи за БИП/БФТ са създадени по такъв начин, че да ги предупреждават за необичайна или съмнителна дейност във връзка с операции, като вземат предвид всички данни, с които разполагат, с изричното съгласие на ползвателя на платежни услуги и които са необходими за предоставянето на техните услуги, в съответствие с член 66, параграф 3, буква е) и член 67, параграф 2, буква е) от Директива (ЕС) 2015/2366. ДУИП и ДУИС следва да използват свои собствени типологии или типологии на трети страни за откриване на необичайна дейност във връзка с операциите.

Комплексна проверка на клиента

- 18.12. ДУИП и ДУИС следва да прилагат мерките за КПК към своите клиенти в съответствие с Дял I.
- 18.13. Съгласно член 13 от Директива (ЕС) 2015/849 всеки път, когато се добавя сметка, ДУИС следва да попита клиента или да провери чрез други средства дали сметката е негова собствена сметка, съвместна сметка или сметка на юридическо лице, до която клиентът има право на достъп (напр.: сметка на асоциация, корпоративна сметка).

Разширена комплексна проверка на клиента

- 18.14. В случаи с по-висок риск дружествата следва да прилагат мерките за разширена КПК, предвидени в Дял I.

Опростена комплексна проверка на клиента

- 18.15. Дружествата следва винаги да знаят името на своя клиент. ДУИП и ДУИС може да обмислят прилагането на опростена КПК, като например:
- а) Използване на произхода на средства като доказателство за самоличността на клиента, когато данните за платежната сметка на клиента са известни и платежната сметка се държи при регулиран от ЕИП доставчик на платежни услуги;
 - б) Отлагане на проверката на самоличността на клиента за определена по-късна дата след установяването на взаимоотношенията. В този случай дружествата следва да гарантират, че в техните политики и процедури е определено в кой момент следва да се прилага КПК;
 - в) Допускане за естеството и целта на деловите взаимоотношения;

Насока 19: Секторни насоки за дружествата, предоставящи дейности на обменни бюра

- 19.1. Дружествата, предоставящи услуги по обмяна на валута, следва да вземат предвид, заедно с Дял I, разпоредбите, посочени в настоящите насоки.
- 19.2. Дружествата следва да вземат предвид присъщите рискове на услугите по обмяна на валута, които могат да ги изложат на значителни рискове от ИП/ФТ. Дружествата следва да са наясно, че тези рискове произтичат от простотата на сделките, тяхната бързина и често тяхното естество, предполагащо пари в брой. Дружествата следва също така да вземат предвид факта, че тяхното разбиране за риска от ИП/ФТ, свързан с клиента, може да бъде ограничено поради факта, че те обикновено извършват случайни сделки, а не установяват делови взаимоотношения.

Рискови фактори

Рискови фактори, свързани с продукт, услуга и сделка

- 19.3. Дружествата следва да отчитат следните фактори като потенциално допринасящи за повишения риск:
- а) Сделката е необичайно голяма в абсолютно изражение или в сравнение с икономическия профил на клиента;
 - б) Сделката няма очевидна икономическа или финансова цел;
- 19.4. Дружествата следва да отчитат следните фактори като потенциално допринасящи за намаляване на риска:
- а) Обменената сума е малка; дружествата следва да имат предвид, че малките суми сами по себе си не са достатъчни за изключване на риска от ФТ.

Рискови фактори, свързани с клиента

- 19.5. Дружествата следва да отчитат следните фактори като потенциално допринасящи за повишения риск:
- а) Поведението на клиента:
 - i. сделките на клиента са точно под приложимия праг за КПК, по-специално когато те са чести или в рамките на кратък период от време;
 - ii. клиентът не може или няма да предостави информация за произхода на средствата;

- iii. клиентът изисква обмяна на големи суми чуждестранна валута, която не е конвертируема или не се използва често;
- iv. клиентът обменя големи количества банкноти с ниска номинална стойност в една валута за банкноти с по-високи купюри в друга валута; или обратното;
- v. В поведението на клиента видимо няма икономически смисъл;
- vi. Клиентът посещава много помещения на едно и също дружество в рамките на един и същи ден (доколкото е известно на дружеството);
- vii. Клиентът отправя запитвания относно прага за идентификация и/или отказва да отговаря на обичайни или рутинни въпроси;
- viii. Клиентът конвертира средства от една чуждестранна валута в друга чуждестранна валута;
- ix. Размяна на големи суми или чести размени, които не са свързани с дейността на клиента;
- x. Валутата, продавана от клиента, не съответства на неговата държава на гражданство или пребиваване;
- xi. Клиентът купува валута от необичайно място, различно от своето собствено местоположение, без логично обяснение;
- xii. Клиентът купува валута, която не съответства на това, което е известно за държавата на местопребиваване на клиента;
- xiii. Клиентът купува или продава голяма сума валута от юрисдикция, свързана със значителни равнища на предикатни престъпления, свързани с ИП или терористична дейност;

б) Стопанската дейност на клиента:

- i. Дейността на клиента е свързана с по-висок риск от ИП/ФТ, например казина, покупка/продажба на благородни метали и скъпоценни камъни, търговец на скрап;

Рискови фактори, свързани с канала за разпространение

19.6. Дружествата следва да отчитат следните фактори като потенциално допринасящи за повишения риск:

- а) Услугата се предоставя изцяло онлайн без подходящи предпазни мерки;

- б) Предоставянето на услуги се извършва чрез мрежа от агенти.

Свързани с държавата или географски рискови фактори

19.7. Дружествата следва да отчитат следните фактори като потенциално допринасящи за повишения риск:

- а) Дейността на бюрото за обмяна на валута се намира в юрисдикция, свързана с по-висок риск от ИП/ФТ.

Мерки

19.8. Тъй като тази стопанска дейност се основава преди всичко на сделки, дружествата следва да обмислят кои системи за наблюдение и механизми за контрол трябва да въведат за гарантиране, че имат способността да откриват опити за изпиране на пари и финансиране на тероризма дори когато информацията за КПК, която притежават за клиента, е основна или липсва. Тази система за наблюдение следва да бъде адаптирана към обема на дейността и рисковата експозиция.

Комплексна проверка на клиента

19.9. Дружествата следва ясно да определят във вътрешните си политики и процедури в кой момент следва да извършват КПК на случайни клиенти. Това следва да включва:

- а) Ситуацията, при която дадена сделка или установени свързани сделки възлизат на 15 000 EUR или на националния(те) праг(ове), ако е(са) по-нисък(ки) или по-висок(и). В политиките и процедурите следва ясно да е определено в кой момент поредица от еднократни сделки се превръщат в делови взаимоотношения, като се взема предвид контекстът на дейността на дружеството (т.е. средният нормален размер на еднократна сделка от неговите обичайни клиенти);
- б) Ситуацията, при която съществува подозрение за изпиране на пари или финансиране на тероризма.

19.10. При всички случаи дружествата следва да въведат системи и механизми за контрол в съответствие с насока 4.7, буква б), за да:

- а) идентифицират свързани сделки (например, за да установят дали един и същ клиент се свързва с няколко офиса в кратък период от време);
- б) извършат наблюдение на сделките по начин, който е подходящ и ефективен с оглед на размера на дружеството, броя на неговите офиси, размера и обема на сделките; вида на извършваните дейности, каналите за доставка и рисковете, установени в неговата свързана с дейността оценка на риска.

Разширена комплексна проверка на клиента

19.11. Когато рискът, свързан със случайна сделка или делови взаимоотношения, се увеличава, дружествата следва да прилагат разширена КПК в съответствие с Дял I, включително, когато е уместно, завишено наблюдение на сделките (например по-голяма честота или по-ниски прагове), получаване на повече информация относно естеството и целта на стопанската дейност или произхода на средствата на клиента.

Опростена комплексна проверка на клиента

19.12. Доколкото националното законодателство позволява, дружествата могат да обмислят прилагането на опростена КПК в нискорискови ситуации, например:

- а) отлагане на проверката на самоличността на клиента за определена по-късна дата след установяването на взаимоотношенията;
- б) проверка на самоличността на клиента въз основа на плащане, изтеглено от сметка на името на клиента или от съвместна сметка в кредитна или финансова институция, регулирана от ЕИП.

Насока 20: Секторни насоки за корпоративното финансиране

- 20.1. Дружествата, предоставящи корпоративни финансови услуги, следва да вземат предвид присъщите рискове от ИП/ФТ, свързани с тези дейности, и да отчитат, че тази дейност се основава на тесни консултантски взаимоотношения, по-специално с корпоративни клиенти и други страни, например потенциални стратегически инвеститори.
- 20.2. Когато предлагат корпоративни финансови услуги, дружествата следва да прилагат Дял I и освен него разпоредбите на настоящите насоки. Секторните насоки 12, 15 и 16 също могат да бъдат от значение в този контекст.

Рискови фактори

Рискови фактори, свързани с клиента и бенефициера

- 20.3. Когато предлагат корпоративни финансови услуги, дружествата следва да отчитат следните рискови фактори като потенциално допринасящи за повишаване на риска:
- а) собствеността на клиента е непрозрачна, без каквато и да е очевидна търговска или законна обосновка. Например, когато собствеността или контролът държат други образувания, като например доверителни фондове или дружества със специална цел „секюритизация“, както са определени в член 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/2402 (ДСЦС);
 - б) корпоративните структури или сделките са сложни, например дълга верига на притежатели с използване на фиктивни дружества или липса на прозрачност, което изглежда не е с разумна стопанска цел;
 - в) когато няма доказателства, че клиентът е получил мандат или достатъчно одобрение от висшето ръководство за сключване на договора;
 - г) съществуват малко независими средства за удостоверяване самоличността на клиента;
 - д) предполага се, че са извършени нарушения, например измама с ценни книжа или търговия с вътрешна информация.
- 20.4. Когато предлагат корпоративни финансови услуги, дружествата следва да вземат предвид следните рискови фактори като потенциално допринасящи за намаляване на риска. Клиентът е:
- а. публична администрация или предприятие от юрисдикция с ниски нива на корупция; или

- б. кредитна или финансова институция от юрисдикция с ефективен режим за БИП/БФТ и подлежи на надзор за спазване на своите задължения за БИП/БФТ.

Свързани с държавата или географски рискови фактори

- 20.5. Когато предлагат корпоративни финансови услуги, дружествата следва да отчитат следните рискови фактори като потенциално допринасящи за повишаване на риска:
 - а. клиентът или неговият действителен собственик е установен или свързан с юрисдикции, свързани с по-висок риск от ИП/ФТ. Дружествата следва да обръщат особено внимание на юрисдикциите с високи нива на корупция.

Мерки

- 20.6. Доставчиците на корпоративно финансиране, поради естеството на стопанската си дейност, систематично ще събират съществена информация за надлежната проверка; дружествата следва да използват тази информация за целите на БИП/БФТ.

Разширена комплексна проверка на клиента

- 20.7. Когато рискът, свързан с делови взаимоотношения или случайна сделка, е увеличен, дружествата следва да прилагат мерки за разширена КПК, като например:
 - а) Допълнителни проверки на структурата на собственост и контрол на клиентите, действителните собственици, и по-специално всякакви връзки, които клиентът може да има с видни политически личности, както и степента, до която тези връзки засягат риска от ИП/ФТ, свързан с деловите взаимоотношения;
 - б) Оценки на почтеността на директорите, акционерите и други страни със значително участие в стопанската дейност на клиента и в сделката с корпоративно финансиране;
 - в) Проверка на самоличността на други собственици или администратори на корпоративен субект;
 - г) Установяване на произхода и естеството на средствата или активите, включени от всички страни по сделката, когато е уместно, чрез доказателства или уверения от подходящи трети страни;
 - д) Допълнителни проверки, за да се установи финансовото състояние на корпоративния клиент;
 - е) Използване на недокументални форми на доказателства, например срещи с надеждни лица, които познават въпросните лица; като например банкери, одитори или правни консултанти. Дружествата следва да преценяват дали

тези доказателства са достатъчни, за да се докаже, че клиентът е изложил правилно своето лично и финансово положение. Когато се използват недокументални форми на доказателства от този вид, следва да се води регистър, в който се посочва основанието, на което са взети решенията;

- ж) Чувствителни към риска проверки за комплексна проверка на клиенти на други страни по дадена финансова договореност с цел получаване на достатъчно знания, за да се разбере естеството на сделката. Това е така, защото рисковете от изпиране на пари могат да възникнат за дружеството не само от неговите клиенти, но и от страни по сделки, с които дружеството няма преки делови взаимоотношения. Посредниците следва да вземат предвид факта, че тези страни може да включват:
- i. поглъщане или сливане на дружество клиент;
 - ii. потенциални или действителни инвеститори в корпоративен клиент;
 - iii. корпоративни субекти, в които дружеството придобива значителен дял от собствеността (но с които то няма по-широки делови взаимоотношения);
 - iv. потенциални бъдещи клиенти;
 - v. при секюритизационни сделки съгласно определението в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/2402: представители, действащи от името на ДСЦС (които могат да бъдат или да не бъдат регулирани субекти);
- з) Дружествата, които предлагат корпоративни финансови услуги, следва да прилагат засилено текущо наблюдение. В това отношение дружествата, които използват автоматизирано наблюдение на сделките, следва да го съчетават със знанията и експертния опит на персонала, участващ в дейността. Това засилено наблюдение следва да води до ясно разбиране на причините, поради които клиентът предприема конкретна сделка или дейност; за тази цел дружествата следва да гарантират, че техният персонал използва познанията си за клиента и това, което би било нормално при дадените обстоятелства, за да е в състояние да открива това, което е необичайно или потенциално съмнително;
- и) Когато участва в емитирането на ценни книжа, дружеството следва да потвърди, че третите страни, които участват в продажбата на секюритизиращи инструменти или сделки на инвеститори, разполагат с достатъчно действащи механизми за комплексна проверка на клиента;
- к) При разглеждането на рисковете от ИП/ФТ, свързани със секюритизиращи инструменти или сделки, дружеството следва да разбира основната икономическа цел на договореността, включително нивото на надлежна

проверка, подходящо за различните страни по договореността, което може да включва страни, с които посредникът няма преки делови взаимоотношения.

Опростена комплексна проверка (опростена КПК)

- 20.8. Дружествата следва да използват информацията, с която разполагат благодарение на основаващия се на взаимоотношенията характер на корпоративната финансова дейност, мащаба на сделките и необходимостта от оценка на кредитния риск и риска за репутацията, породен от споразуменията за корпоративно финансиране, също и за целите на опростената КПК.
- 20.9. Когато дружествата работят с посредници, които поддържат сметки предимно в полза на своите основни клиенти, посредниците следва да прилагат секторна насока 16.